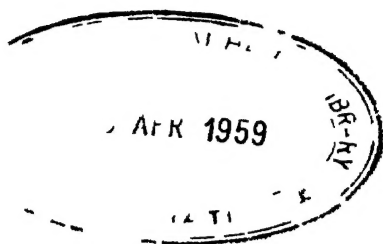

ইছলাম সোপান

Please handle the book carefully

আজিজোৰ বহমান চাই

প্রকাশক :—

শ্রীবিচিত্র নারায়ণ দত্তবৰুৱা বি, এল,
লয়াচ বুক ষ্টেল
গুৱাহাটী

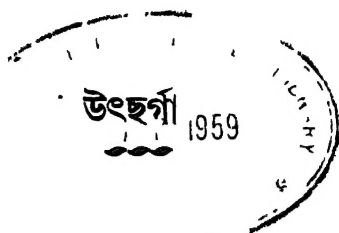
ইছলাম সোপান

১ম-ভাগ

১৯৫৮ চন

মূল্য—১৥০ অনা

শ্রীশুক প্রেছত মুদ্রিত
মালিগাওঁ, গুৱাহাটী

মোৰ ভক্তিৰ পাত্ৰ আৰু

ঘণাই বৃক্ষ লগুতা

জোনাব মৰহুম কুদৰত আলি চৌধুৰী কাননুগো ককাই

চাহেবৰ পবিত্ৰ নামত

এই ক্ষুদ্ৰ সংগ্ৰহ খনি

উৎসৰ্গ কৰিলোঁ।

—
Please handle the book carefully

সেৱক

এ, বহমান চাহ

১৯১৪ চন ২ জানুৱাৰী।

দ্বিতীয় বাৰৰ তাণ্ডবণ

ইছলাম সোপান কিতাপখনি ছপোৱা আজি বহুদিন হৈ গ'ল। আৰু কিতাপো শেষ হৈ গ'ল। সংগ্ৰহ কাৰক চাহাবে আজি ছপাম কালি ছপাম বুলি পেলাই থৈ দিছিল। মাজে মাজে বহুত মানুহে কিতাপখনি বিচাৰি অহাত দিব নোৱাৰি ছপোৱাৰ ভাৰ ময়ে হাতত লৈ প্ৰচাৰ কৰিবলৈ আগ বাঢ়িলোঁ। কিতাপখনিৰ কলেবৰ আগত কৈ বেছি হোৱাতো সকলোৰে সুবিধাৰ কাণে আগৰ মূল্যই থাকিল। আশা কৰোঁ সকলো মুছলমান ভাই ককাই বাই ভনীয়ে মৰম চকুৰে চাব, আৰজ্ঞ ইতি।

কুমাৰ পাৰা

গুৱাহাটী

১২।৪।৩৮

প্ৰকাশিকা

তৃতীয় বাৰৰ তাণ্ডবণ

ইছলাম সোপান কিতাপখনি মুছলমান সম্প্ৰদায় ভাই সকলৰ কৃপা দৃষ্টিত অতি সোনকালে শেষ হোৱাত আকৌ ছপাবলৈ বাধ্য হলো, আশা কৰো এতিয়াও তেখেত সকলৰ মহৎবতৰ জৰিত “ইছলাম সোপান” মেৰ খাব। কিতাপৰ কলেবৰ আগতকৈ বেছি হোৱাত ছপাখানাৰ খৰছ অনুসাৰে মূল্যও বেছি কৰিবলৈ বাধ্য হলো।

আজিজোৰ বহমান চাহ

১৫।২।৫৪

মই মুন্সি আজিজোৰ বহমান চাহৰ সংগৃহীত অসমীয়া ভাষাৰ “ইছলাম সোপান” কিতাপ খনি পঢ়ি চাই বৰ সুখী হলেঁ।। মুছলমানৰ কৰ্ত্তব্য কামবিলাক ইয়াত বিদ্যমান লৰাই আৰবী পাঠা, পঢ়াৰ বাহিৰেও ইয়াৰ সহায় ললে, নামাজ, ষোজা, অজু. ইত্যাদি বিষয় বেচ শিকিব পাৰিব। আসামত অসমীয়া ভাষাত লিখা পুথি এই খনেই প্ৰথম, আৰু সৰ্ব্বসাধাৰণৰ উপকাৰী। শিক্ষা বিভাগৰ ঘাই গৰাকীসকলে পাঠশালাৰ মক্তবত নিৰ্দিষ্ট কৰি দিলে নথি শলাগিম। ইতি—

ডিব্ৰুগড়, } শ্ৰীবসিৰউদ্দিন আহমদ. পেননাৰ হেডক্লাক,
১০।৮।১৪ } অনাৰবী মাজিষ্ট্ৰেট সদৰ কোৰ্ট
ডিব্ৰুগড়।

Please handle the book carefully

মুন্সি আজিজোৰ বহমান চাহ চাহেবে লিখা “ইছলাম সোপান” কিতাপখনি দেখি বৰ খুছি হলেঁ।। আজিলৈকে কোনেও অসমীয়া ভাষাৰ মছাইলৰ কিতাপ লিখা নাই, সকল লৰা-ছোৱালী আৰু অলপ অসমীয়া জনা মানুহে ইয়াৰ পৰা বেচ উপকাৰ পাব। সকলো অসমীয়া মানুহে ঘৰে ঘৰে একো খন বখা উচিত।

ডিব্ৰুগড়, } এম, আবদুল বাবী, হেড মৌলভি,
৮।৮।১৪ } গৱৰ্ণমেণ্ট হাইস্কুল।

সূচীপত্ৰ

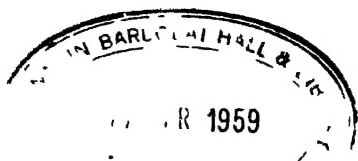
২

বিষয়	পৃষ্ঠা।
(ক) ইছলাম ধৰ্ম।	১
(খ) আকীদ বা বিশ্বাস স্থাপন।	৩
(গ) আহকামে ইছলাম বা ইছলামৰ কৰ্ত্তব্য।	৮
১। ইছলামৰ মূল ভেটি ...	১১
২। চৰিয়তে মহম্মদী বা ইছলাম নীতি ...	১৫
৩। মুছলমানৰ মূল কাম ...	১৮
(কলুথ আৰু এন্তেজা হাতৰ কৰ্ত্তব্য)	
৪। পানী ...	২৪
৫। গোছল বা গা-ধোৱা ...	২৬
৬। পিন্ধা আৰু ধোৱা ...	২৮
৭। অভ্জ ...	৩০
৮। তায়াম্মোম ...	৩৫
৯। আজান ...	৩৭
১০। জায় নামাজত থিয় হোৱা নিয়ম ...	৩৯
১১। নামাজৰ মিদ্দিষ্ট সময় ...	৪২
১২। নামাজৰ নিয়ত সমূহ ...	৪৩
১৩। তাহাজ্জদৰ নামাজ ...	৪৯
১৪। তাবাবী নামাজ ...	৫০
১৫। নামাজৰ ওৱাজেব বিলাক ...	৫২
১৬। ছোহ ছেজদাৰ নিয়ম ...	৫৩
১৭। নামাজ পঢ়িবলৈ কিছুমান নিয়ম ...	৫৪
১৮। পাঁচ অৱাক্তৰ নামাজ পঢ়াৰ নিয়ম ...	৫৮

1959

১৯। জুম্মাব নামাজ পঢ়াব নিয়ম	৬১
২০। ঈদব নামাজ	৬৪
২১। ইমামব লগত জামাত (১)	৬৬
জামায়াতব নামাজ (২)	
২২। বোজা	৭৩
২৩। জানাজাব বিবৰণ	৭৭
২৪। পাঁচ অক্ৰব নামাজব তছবিহ	৮২
২৫। মোছাফিৰিত নামাজ পঢ়া নিয়ম	৮২
২৬। কাজা নামাজ পঢ়াব নিয়ম	৮৫
২৭। তিবোতাৰ নামাজ পঢ় নিয়ম	৮৭
২৮। তিবোতাৰ হাযেজ	৮৮
২৯। চুৰা সমূহ	৯০
৩০। এশ ত্ৰিশ ফৰজ	৯৪
৩১। আকিকাৰ বিবৰণ	৯৭
৩২। পশু-পক্ষী আদি জবেহ কৰাৰ বিবৰণ	৯৮
৩৩। মহৰম বা আচুৰা	১০১
৩৪। ফতিহা-ই-দোবাজ দাহম	১০২
৩৫। চবে মে'যবাজ	১০৪
৩৬। চবে ববাত	১০৫
৩৭। চব কদৰ	১০৬
৩৮। আখেৰি চাহানৰ চম্বা	১০৭
৩৯। পাঠখানাত আৰু সহবাসত যোৱা দোওৱা	১০৮
৪০। আযতল কুৰ ছি দোওৱা	১০৮
৪১। মুহাম্মা চেখ চাদীৰ উপদেশ	১০৯
৪২। গুণাহৰ প্ৰকাৰ	১১৩

আল্লাহো আক্বব্

ইছলাম ধর্ম

ইছলামৰ মূল হৈছে “ছলম্”, ছলম মানে শাস্তি। ইয়াৰ অন্তৰ্গত থকা লোকেইহে প্ৰকৃত সুখী। গতিকে ইছলামক—খোদাতালাৰ আদেশ পালন কৰা বুজায়। ই পবিত্ৰ, আদি আৰু আল্লাহ’ৰ একমাত্ৰ মনোনীত ধৰ্ম। আমাৰ আদি পুৰুষ, হুজ্জত আদ’ম (আঃ)ৰ পৰা প্ৰচলিত হৈ, খোদাতালাৰ অনু-গ্ৰহত, সম্পূৰ্ণ ইছলাম ধৰ্মৰ নবুযত আমাৰ শেষ নবী মোহাম্মদ মোস্তফা (ছঃ)ৰ প্ৰতি অপিত হৈছে। ইছলাম বাদী সকলৰ মতে মানব সমাজত ইছলাম ধৰ্মৰ বাহিৰে আন কোনো বিভিন্ন ধৰ্মমতৰ যুক্তি থাকিব নোৱাৰে। কাৰণ আদমৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সংসাৰ ধ্বংস হোৱাৰ শেষলৈকে আন কোনো ধৰ্ম আল্লাই মানবৰ কাৰণে মনোনীত কৰা নাই আৰু নকৰে। ইছলামবাদীৰ মতে এই ধৰ্ম সকলো ধৰ্মতকৈ জ্যেষ্ঠ, কেতিয়াও এই ধৰ্ম বিনাশ হব নোৱাৰে, আৰু পৰকাললৈ থাকিব। পবিত্ৰ কোৰআন ছবীফৰ ৩ পাত্ৰৰ ৯ ককুত লিখিছে,— অৰ্থ,—“দীন ইছলাম নিশ্চয় আল্লাহতালাৰ ওচৰত অতি পছন্দনীয়।”

আকৌ ওপাৰাৰ ঠককুতত লিখা আছে যে,—অৰ্থ—“হে দীনদাৰ মোছলমান সকল! আজি মই তোমালোকৰ কাৰণে ‘ইছলাম’ আৰু মোৰ নেয়াম’ত সম্পূৰ্ণ বৰিলো, আৰু দীন ইছলাম তোমালোকৰ কাৰণে মনোনীত কৰিলো।”

হজ্জৰত আবছল্লাহ (বাজিঃ)ৰ পৰা বৰ্ণিত আছে যে,—এদিন হজ্জৰত জিব্বাইল (আঃ)এ ছাহাবী সকলক ইছলাম ধৰ্ম শিক্ষা দিবলৈ মন কৰি ছদ্মবেশে সাধাৰণ বস্ত্ৰ পৰিধান কৰি হজ্জৰত বহুলে কবীম (ছাঃ)ৰ ওচৰত আঠুলৈ বহি শুধিলে, “হে হজ্জৰত! কোন্ কোন্ কামত ইছলাম ধৰ্মৰ ভেটি স্থাপন হব পাৰে?”

শুনি হজ্জৰত বহুলে কবীম (ছাঃ)এ উত্তৰ দিলে,—“১ম কলেমা পঢ়ি আল্লাহ আৰু বহুলক বিশ্বাস কৰা, ২য় পাচ ওৱাক্তৰ নামাজ পঢ়া। ৩য় বমজান ছবীফত বোজা বখা, ৪র্থ ধনধান হলে জাকাত দিয়া, ৫ম ধনৰ বল থাকিলে কাৰা ছবীফলৈ গৈ হজ্জ কৰা।” এই পাঁচটি কামত ইছলাম ধৰ্ম স্থায়ী হয়। ইয়াকে শূন্য প্ৰশ্নকাৰী বলে, “আপুনি নিশ্চয় সত্য কৈছে।”

ইয়াৰে পৰাই সকলোৱে বুজিব লাগিব যে, মানুহে যেতিয়া প্ৰথমতে কলেমা পঢ়ি আল্লাহ আৰু বহুলক প্ৰতি বিশ্বাস কৰি ইছলামৰ হাত আশ্ৰয় লৈ ঈমানৰ বীজ চটিয়ায়, যেতিয়া সেই বীজৰ পুষ্টি সাধনৰ কাৰণে চাৰি প্ৰকাৰৰ সাৰ অৰ্থাৎ খোদাৰ আদেশ “ফৰজ” আদায় কৰা একান্ত বৰ্তব্য। যেনেকৈ মানুহৰ আত্মা শৰীৰত চাৰিটা বস্তুৰ বাহিৰে স্থিতি থোকাৰ নোৱাৰে,

তেনেকৈ ঈমানেও চাৰিটা বস্তুৰ বাহিৰে স্থিতি থাকিব নোৱাৰে। সেই চাৰিটা বস্তু হৈছে,—আব, আতছ থাক্ আৰু বাদ। এই চাৰিটা বস্তুৰ দ্বাৰাই শৰীৰ সৃজন হৈছে। কিন্তু ‘আত্মা’ সেই কেইটাৰ ভিতৰত মূল, ই অমৰণ অভগণ। সেই নিচিনাকৈ ইছলাম ধৰ্মাৱলম্বী সকলৰ মূল হৈছে নামাজ, বোজা, জাকাত আৰু হজ্জ, ; এই চাৰিটা কমই ইছলামৰ শৰীৰ। যেনেকৈ আব, আতছ, থাক্ আৰু বাদ এই চাৰিটাৰ ভিতৰত কোনো এটা নাথাকিলে শৰীৰ স্থিতি নাথাকে তেনেকৈ নামাজ, বোজা, জাকাত আৰু হজ্জ, ইয়াৰ কোনো এটিৰ অভাবত ইছলাম স্থিতি হৈ থাকিব নোৱাৰে।

এৱেঁকে ভাই সকল! আমি সময় থাকোঁতে কলেমা পঢ়ি ইছলাম ধৰ্মৰ প্ৰতি ঈমান (বিশ্বাস) আনি নামাজ, বোজা, জাকাত আৰু হজ্জৰ কাৰ্য্যসমূহ একাগ্ৰ চিতে আদায় কৰা উচিত, তেতিয়াহে ইছলাম ধৰ্মক প্ৰকৃততে প্ৰতিপালন কৰা হব।

আক্বীদা বা বিশ্বাস স্থাপন

(মোঃ আফতাবুদ্দিন আহাম্মদ সাহিত্য বস্ত্ৰৰ কিতাপৰ চাঁটলৈ)

যিবোৰ বিষয়ৰ প্ৰতি বিশ্বাস স্থাপন কৰা একান্ত কৰ্ত্তব্য, তাকে “আক্বীদা” বা বিশ্বাস স্থাপন কৰা বোলে।

প্ৰশ্ন:—ইছলাম কাক বোলে? কি কি গুণত ইছলাম স্থিতি স্থাপন হব পাৰে? গ্ৰন্থ কৰ্ত্তাই ঈমানক কিহৰ লগত তুলনা কৰিছে? ঈমানৰ ‘সাৰ’ কি, কি আৰু সেই সাৰৰ অভাবত ইছলাম কি হব পাৰে? আৰ্মীৰ শৰীৰত তুলনা দি বুজাই দিয়া।

পৰম কৰুণাময় আল্লাহতালাব পবিত্ৰ কোবাণ মজীদত আদেশ কৰিছে যে, “হে মোৰ বিশ্বাসী বান্দা সকল ! তোমালোকে নিজে আৰু তোমালোকৰ পৰিয়াল সকলক দোঙ্গখৰ জুইৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰা।”

এতিয়া কি কৰিলেনো আমি সেই দোঙ্গখৰ জুইৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাব পাৰো সেইটোকেই চিন্তা কৰা উচিত। কিন্তু সেই পথটো একেবাৰেই নিষ্ফলক। কাৰণ খোদাতালাই কোৰআন ছবীকত কৈ ৰাখিছে যে,—“যি লোকে মোক আৰু মোৰ প্ৰেৰিত পুৰুষক বিশ্বাস কৰিব, আৰু তাবেদাবী কৰিব, তেওঁলোকক মই কেতিয়াও ভীষণ জ্বলন্ত দোঙ্গখৰ জুইত পেলাই নিদিওঁ।” গতিকে তোমালোকে অলপ জ্ঞান চকু মেলি দেখা, আমি যেকেনে মহৎ, দয়াবান কৰুণাময় সৰ্বশক্তিমান অদ্বিতীয় মণিবৰ দাস।

আমি মোছলমান, আমালোকৰ ইছলাম ধৰ্মৰ মূল মন্ত্ৰ খোদা-তালাক মাত্ৰ একবুলি বিশ্বাস কৰা। গতিকে সেই অদ্বিতীয় খোদাতালাব সন্তুষ্টি লাভ কৰিবলৈ আৰু তেওঁৰ আদেশ পালনাৰ্থে যি যি বিষয়ত বিশ্বাস স্থাপন কৰা একান্ত কৰ্তব্য, ইয়াৰে কিছুমান বিষয় (ঈমান ৰূপ মহামূল্যবান ধনৰ শাখা প্ৰশাখা) তলত আঙ্গুলিয়াই দিয়া হ’ল।

১। মানুহৰ চকুৰে পাৰ্খিব যি সমস্ত বস্তু দেখিবলৈ পোৱা যায়, অতীজতে তাৰ আটাইবোৰেই শূণ্যময় আৰু স্থিতিশূণ্য আছিল। কিন্তু সৰ্বশক্তিমান খোদাতালাৰ অমূল্য হস্ত বা ইচ্ছাত বৰ্ত্তমান সকলোৱেই স্থিতি স্থাপন কৰিছে।

২। আল্লাহ অদ্বিতীয়, তেওঁ কাবো মুখাপেক্ষী নহয়। তেওঁৰ ল'ৰা বা ছোৱালী নাই নাইবা তেওঁ কাবো ল'ৰাও নহয় আৰু ছোৱালীও নহয়। তেওঁ পবিত্ৰ 'বেনেযাক্ক' (কাকো নিৰ্ভৰ নকৰে) তেওঁৰ সমতুল্য আৰু কোনোৱেই নাই।

৩। তেওঁ সকলো ঠাইতে বিৰাজিত, অন্তৰ্য্যামী আৰু সকলো সময়তে, সকলো অৱস্থাত সকলো ঠাইতে আছে; আছিল আৰু থাকিব।

৪। তেওঁ নিৰাকাৰ, চৈতন্যস্বৰূপ, আৰু অদৃশ্যভাবে তেওঁ তেওঁৰ বান্দা সকলৰ বিচাৰ লৈয়েই আছে।

৫। তেওঁ যাবতীয় ক্ষুদ্ৰৰ পৰা ক্ষুদ্ৰতম আৰু বৃহত্তৰ পৰা বৃহত্তম। ধনী, দৰিদ্ৰ, কাঙাল, ফকীৰ, এতিম, মিছকিন, বাদচাহ, চাকৰ, ইত্যাদিৰ আৰু 'জগতযুবী' সমস্ত কীৰ্ত, পতঙ্গ, পশু, পক্ষী, বৃক্ষ, লতা ইত্যাদি সকলোৰেই পালন কৰ্তা আৰু সৃজন কৰ্তা। তেওঁ সমস্ত বস্তু আৰু মানুহক সমান চকুৰে দেখিছে, তাৰে আদৰ্শ স্বৰূপ,—যেনেকৈ চন্দ্ৰ, সূৰ্য্যৰ কিৰণে ৰজা বা বাদচাহৰ ৰাজ-মহলত সমানভাবে উজ্জ্বলতা প্ৰদান কৰি আছে, ঠিক সেইদৰেই দুৰ্গন্ধ গেৰেকণিৰ জুপুৰি দ্বৰত বাস কৰি থকা লাওলোৱা ভিকহুৱেও সেই সমান উজ্জ্বলতা লাভ কৰি বসতি কৰি আছে। ইও এটা আল্লাহতালাৰ মাহাত্ম্যৰ জাজ্জল্যমান প্ৰমাণ। আৰু বান্দাসকলৰ অভাব অভিযোগ অদৃশ্যভাবে পূৰণ কৰি আছে। কিন্তু আমি তেওঁৰ অস্তিত্ব দেখিবলৈ পোৱা নাই।

৬। তেওঁ সৰ্ব-গুণাধাৰ, অনাদি কালৰে পৰা তেওঁৰ গুণৰ

কাহিনি ঠিক আছে, আৰু অনন্ত কাললৈকে ঠিক থাকিব।

৭। খোদাৱন্দ কেৰীম সৰ্বশক্তিমান, পৰম কাকণিক আৰু দয়াৰ সাগৰ। তেওঁ লা—খৰিক (বংশ জুগ্ম) এইবোৰকে প্ৰকাশ কৰিবৰ কাৰণে এমুঠি মাটিৰে এই মানবদেহ তৈয়াৰ কৰি তাৰ ভিতৰত অমূল্য “কহ” আৰু “ঈমান” দান কৰিছে।

৮। তেওঁ সমস্ত বান্দাকে সুপথ দেখুৱাবৰ কাৰণে একলাখ চৌবছ হাজাৰ পয়গম্বৰ পঠিয়াই দিছিল। আৰু তেওঁলোকৰ ভাৱেদাৰী কৰিবলৈ সমস্ত বান্দাৰ কাৰণে ‘কবজ’ কৰি দিছে।

৯। আল্লাহতলাই ভাল বেয়া বিবেচনাৰ বাবে মানুহক জ্ঞান দান দিছে। এই জ্ঞানৰ সহায়েৰে মানুহে বিবেচনা কৰি ছনীয়াত কাম কৰি আছে, ভাল কাম কৰিলে খোদা তেওঁৰ প্ৰতি সন্তুষ্ট হয়, আৰু বেয়া কাম কৰিলে অসন্তুষ্ট হয়।

১০। মানুহৰ পক্ষে যিবোৰ কাম অসম্ভৱ তেনে বিধৰ কাম কৰিবলৈ আল্লাহতলাই আদেশ দিয়া নাই।

১১। তেওঁ পয়গম্বৰ সকলৰ ভিতৰত কিছুমানৰ ‘মবতবা’ (মাগান্ন) বেছি কৰিছে, আৰু কিছুমানৰ মবতবা কাম কৰিছে। আমাৰ শেষ পয়গম্বৰ হজ্ৰত মোহাম্মদ মন্তফা (ছ:)ক সকলো পয়গম্বৰতকৈ বেছি মবতবাশালী কৰিছে। আৰু তেওঁৰ পিচত অটন কোনো পয়গম্বৰ পঠিওৱা হোৱা নাই আৰু “কিয়ামত” (মহাপ্ৰলয়)লৈকে নপঠিয়ায়। তেখেতক প্ৰথমতে বেহেস্তৰ (স্বৰ্গৰ) দৰজা খুলি দিব বুলি কথিত আছে।

“কহ”—আত্মা, “ঈমান”—বিশ্বাস, “কবজ”—নিশ্চয় কৰিবলগা, মবতবাশালী—মাগান্ন

১২। কিয়ামত বা পৃথিবীৰ ধ্বংসৰ পিছত, তেওঁ জীৱক পুনৰ্জীৱিত কৰি ছুনিয়াত কোনে কি কাম কৰিছিল, তাৰ বিচাৰ কৰিব। তেওঁ অতি ন্যায্যবান বিচাৰক। তেওঁ সামান্য বালিকণা সমানে পুইন বা পাপ এৰি নিদিয়ে।

১৩। তেওঁ পৰকালত বান্দাসকলক কৰ্ম অনুসাৰে সুখ আৰু দুখ ভোগ কৰি থাকিবৰ কাৰণে বেহেস্ত (স্বৰ্গ) আৰু দোজখ (নৰক) সৃষ্টি কৰি ৰাখিছে ; ছুনিয়াত যিসকলে তেওঁৰ তাবেদাবী কৰিছে ; হুকুম পালন কৰিছে, আৰু তেওঁক ভয় কৰিছে, বিচাৰৰ দিনত তেওঁৰ হিচাব লৈ তেওঁক চিৰ সুখময় বেহেস্তত বাস দান কৰিব। আৰু যি লোকে কাফেৰী, চেৰেকী মোনাফেকী আৰু বেনায়ত কৰিছে, তেওঁলোকক চিৰ দুখময় দোজখ (নৰক) সৃষ্টি কৰি মহা কষ্ট দায়ক ঠাইত ৰাখিব।

১৪। তেওঁ যাবতীয় জীৱজন্তু, মানুহ জিন, পৰী আদিক পৰিপাতি হিচাবে এই পৃথিবীত চলাই আছে। তেওঁ সদায় সৰ্বদাতা, সৰ্বগুণশালী, ক্ষমতাশালী ক্ষমতাপন্নশালী, অদ্বিতীয়, আৰু নিৰাকাৰ। তেওঁ গুণৰ আধাৰ, আৰু গুণৰ কাহিনিকৈ গুৰ কৰিব নোৱাৰি। ছুনিয়াৰ চাৰিওপিনে চকু ফুৰাই দেখিলে যিবোৰ বস্তু দেখিবলৈ পাও সেই আটাই বোৰেই তেওঁৰেহে মৰ্হিমা।

প্ৰশ্ন :—আল্লাহতালাৰ গুণকীৰ্তন তোমাৰ পাঠ্য পথিত যি কেইটা পঢ়িছা তাৰ ভিত্তবত তিনিটাৰ চমু বিবৰণ দিয়া ? আল্লাহতালাই বেহেস্ত আৰু দোজখ, কি কাৰণে সৃষ্টি কৰিছে, বহুলাই বৰ্ণনা কৰা। আকৌ তাৰ অৰ্থ কি কি ? কোন কোন লোকে দোজখ আৰু বেহেস্ত বাসী হব ? ভিন্ ভিন্ কৈ বুজাই দিয়া।

আহ্‌কামে ইছলাম বা ইছলামৰ কৰ্তব্য।

(সন্তানৰ জন্মৰে পৰা মৃত্যুলৈকে)

সন্তান জন্ম হলেই প্ৰথমতে সেই ভূমিষ্ঠ হোৱা সন্তানৰ সোঁ
কালে 'আজান' আৰু বাওঁফালে "একামত" দিব লাগে। তাৰ
পিচত সুৰমা বা অইন কোনে মিঠা বস্তু চবাই শিশুৰ তালুত
লগাই দিব লাগে আৰু মুখত অলপ মোজোল দিব লাগে।
জন্মৰ ৭ দিনৰ পাচত শিশুৰ "আকিকা" * দি নাম ৰাখিব লাগে।

কিতাপ মতে সন্তানৰ প্ৰতি মাক-বাপেকৰ কৰ্তব্য প্ৰধানকৈ
৪টা, যেনে,—

- ১। সন্তানৰ ইছলাম সম্পৰ্কীয় নাম ৰখা।
- ২। দীনি ইলিম বা ধৰ্ম বিদ্যা শিক্ষা দিয়া।
- ৩। খৎনা বা মুছলমানী কৰাই দিয়া।
- ৪। উপযুক্ত হলে বিয়াৰ বন্দবস্ত কৰি দিয়া।

ওপৰত লিখা 'হক' বা কৰ্তব্যই পিতা-মাতাৰ সন্তানৰ প্ৰতি
প্ৰধান হক। কিন্তু এইটো কথা বিশেষকৈ মনত ৰাখিবলগীয়া
যে, সন্তান জন্ম হোৱাৰ ৭, ১৪, আৰু ২১ দিনত নাম ৰখা কৰ্তব্য।

সন্তানৰ এনে ভাবে নাম ৰাখিব লাগিব যে, যেন আল্লাহতালাৰ
বান্দা হোৱা বুজায়, আৰু নামটোত যেন ধৰ্মৰ লগত সঙ্গত থাকে।
যেনে,—আবদুল্লাহ, মহিব্ব ৰহমান, আবদুল, কবীম, হবিব ৰহমান,
নূৰ ৰহমান, আজৰ আলি, আৰু মহম্মদ হুচেইন ইত্যাদি।

* আকিকাৰ বিষয়ে আগৰ পাঠত বহুলাই কোৱা হৈছে।

প্রথম শ্রেণীৰ নামত যদি মনত ভাল নালাগে, তেনেহলে নবীসকলৰ নামত নাম ৰাখিব পাৰে। যেনে,—মোহাম্মদ আলি, আহমদ আলি, ইছা, মুছা, বহুল, ইউছুফ, ইউসুছ, আবদুল্লাহ, ইব্রাহিম, আৰু ইছমাঈল ইত্যাদি।

ওপৰত লিখা দুই প্ৰকাৰৰ নাম যদি পচন্দ নহয়, তেনেহলে এনেভাৱৰ নাম ৰাখিবা যে, যাতে তাৰ ভিত্তিত ইছলামৰ গোঁৱৰ থাকে যেনে,—মনিৰুদ্দিন, চামছুদ্দিন, মহিবুদ্দিন, জেহিকদ্দিন, চমচুল হোদা, আলতাফদ্দিন, আলিছচেইন, খোদৰবক্চ, আতাওৰ ৰহমান ইত্যাদি।

ছোৱালী বিলাকৰ নাম ৰাখিবৰ নিয়ম,—পয়গম্বৰ আৰু চাহেবা সকলৰ ভিৰোতা আৰু ছোৱালী বিলাকৰ নাম অনুসাৰে নাম ৰখা কৰ্তব্য। যেনে,—খাদীজা, আয়োছা, ফাতেমা, ৰহীমা, ছাৰা, চালেহা, ৰোকেয়া, হাজ্জেৰা, মাহমুদা, মৰিয়ম, ৰাবিয়া ইত্যাদি। কিন্তু নামৰ শেষত খাতুন বা নেচা শব্দটো যোগ কৰি দিয়া উচিত। লব-ছোৱালীৰ কুৎসিত নাম ৰখাও শাস্ত্ৰৰ বিৰুদ্ধ কাম।

কিন্তু অতি দুখৰ বিষয় এই যে,—আমি সন্তান-সন্ততিৰ নাম ৰাখিবৰ সময়ত কোনো “আলিমক” হুমুখি-খোদা আৰু বহুলৰ আদেশ লম্বন কৰি জখামুখৰ চিনাকি দি সন্তানৰ এইদৰেই নাম ৰাখি থাকে। যেনে ফেচা, ভেদেলু, আতছ, গুহু, খেদেং, ভেলু, কোণাকাটা, হতক, মেমৰা, চেনিৰাম, বান্দৰ, কালা, মালু, ধনা, চৈনাথ, ভেলো ইত্যাদি। কিছুমানে আকৌ জন্মগৰৰ লগত মিলাই নাম ৰাখে।

আৰু ছোৱালীবিলাকৰ নাম ৰখা দেখা যায় যে,—দালিমী,
“আলিম”—বিজ্ঞ লোক

কেতেকী, মেঘী, গেদী, ফেচী, গেঙ্কেলী, বনবী, ভেদৌ, ককিলী
মাদৈ, বচগোলা, আক লুচী ইত্যাদি ।

ওপৰত দিয়া নামৰ পৰা তেওঁলোকে নামজানে যে,—

(ক) এই নামত সন্তান যে কোন ধৰ্ম্মৰ মানুহ তাক বুজিলে
সাধ্য নাই ।

(খ) এই নামত ইছলাম ধৰ্মৰ লগত কোনো সম্পৰ্ক নাই ।

(গ) এই নামত ইছলাম ধৰ্মক গৰিহণা দিয়া হৈছে ।

(ঘ) এই নামত ইছলাম ধৰ্মৰ গোৰব নষ্ট কৰা হৈছে ।

(ঙ) এই নাম যি জনে ৰাখিছে তেওঁ নিশ্চয় অজ্ঞান ।

তাৰ পিচত সন্তানৰ বাকশক্তি আৰু বোধশক্তি হলেই
ধৰ্মৰ প্ৰাথমিক বিষয়বোৰ অতি সৰলভাৱে জননিবেশ কৰোৱা
একান্ত কৰ্ত্তব্য । তাৰ পিচত বয়সৰ লগে লগে সাংসাৰিক কাম
কাৰ, আৰু শিল্প-বাৱসায় আদি শিক্ষা দিয়া উচিত । সাত বছৰ
বয়সত কলেমা, নামাজ, বোজা আদি কৰাৰ উপকাৰিতা পৰি-
পাতিকৈ বুজাই দি আৰু খোদাতালাৰ প্ৰতি প্ৰবৃত্তি বুজাই দি
১০ বছৰ বয়সত সৰণ শাসনেৰে নামাজ আদি কৰিবলৈ বাধ্য
কৰা উচিত । আৰু বালক হোৱাৰ আগতে খুৎনা বা মুছলমানী
কৰাই দি বৰ্ধস হলে শৰশ্ৰু অন্তৰ্ভুক্ত কৰাই দিয়া উচিত ।
অৱশেষত উপযুক্ত পীৰমোৰছেদৰ লগলগাই খোদা তত্ত্বজ্ঞান
লাভ কৰাই দিয়া উত্তম কাম । ইয়েই মানব জীৱনৰ চৰম লক্ষ্য ।
ইয়াৰ পাচত মুছলমান মৃত্যু হলে মোৰদাক কেনেকৈ গোছল
কৰাই কাফণ পিন্ধাই জনাজা পঢ়াই মৃতৰ শৰীৰ কবৰত

বাখি দফনৰ কাৰ্য্য সমাধা কৰিব লাগে, তাক মুছলমান মাত্ৰেই
জানিব লাগে। মনত বাখিব লগীয়া এই যে, জানাজাৰ নামাজ,
অকুয়া নামাজৰ অন্তৰ্ভূত।

(ইছলামৰ মূল ভেটি)

—:—

খোদাতাগালা এক, আৰু মোহম্মদ মোস্তফা (দঃ) তেওঁ
পঠিওৱা পয়গম্বৰ। খোদাতাগালাক কি প্ৰকাৰে বিশ্বাস কৰিব
লাগিব, এইয়েই ইছলামৰ আৱশ্যকীয় বিষয়, খোদাতাগালা বিশ্ব
জগতৰ কৰ্ত্তা (মালিক)। তেওঁ অদ্বিতীয়, তেওঁ কাৰো প্ৰাৰ্থী
নহয়। তেওঁ নিৰাশ্ৰয়, সৰ্ব্বশক্তি, আৰু সৰ্ব্বত্ৰ বিদ্যমান। তেওঁ
কোনো কাম কৰিলে কাৰো সহায় নলয়। পৃথিবী, চন্দ্ৰ,
সূৰ্য্য, গ্ৰহ, উপগ্ৰহ, গজ হাতীৰ পৰা বালিচাহিলৈ তেওঁ
সকলোকে স্ৰজন কৰিছে। তেওঁ এমুঠ মাটিৰ পৰা আদম
আলায়েছেছলামক প্ৰসাদ কৰি কহ সোমাই দি এই পৃথিবীত
মানুহৰ সৃষ্টি কৰিছে। গতিকে পৃথিবীৰ মানুহবিলাক সেই
আদম আলায়েছেছলামৰ সন্তান বুলি ইছলামৰ অভিব্যক্তিৰ
নিয়মে কয়। খোদাতাগালা আমাৰ জ্ঞানৰ অতীত, তেওঁ যে

প্ৰশ্ন :—মাতৃৰ গৰ্ভপৰা সন্তানৰ জন্ম হওতে প্ৰথম অৱস্থাত কি
কি কৰিব লাগিব? কিমান দিনৰ পাচত কেনেকৈ নাম ৰখা উচিত
আৰু কিমান দিনৰ পাচত ধৰ্মৰ কামবোৰ শিক্ষা দিয়া উচিত বহলাই
লিখা।

কি সেইটো বৃদ্ধ। মানুষৰ বৃদ্ধিৰ অসাধ্য। তেওঁৰ নাম কৈ ওৰ পেলাব নোৱাৰি, তেওঁৰ যি ৯৯টি নাম আছে সেই কেইটি নাম, গুণবাচকেৰে পূৰ্ণ, তেওঁৰ অনুগ্রহত আমি জীয়াই আছে। আমি যিমানবোৰেই ক্ষমতা শক্তি পাই এই সংসাৰত জীৱন কটাইছো, একমাত্ৰ তেওঁৰেই মহিমা। তেওঁ আমাক যি শক্তি দিছে সেই শক্তিৰ পৰা আমি নানাতৰহৰ কৌশল উলিয়াই নানাকপ সুখ অনুভৱ কৰিব লাগিছো। অতএব সেই দয়াময় খোদাতাআলাক আমি সৰল অন্তৰৰ সৈতে তেওঁৰ হুকুম প্ৰতিপালন কৰা কিমান যে কৰ্ত্তব্য তাক কৈ ওৰ পেলাব নোৱাৰি। আল্লাহতাআলাৰ ইচ্ছা যে, আমি তেওঁক উপাসনা কৰি ইহ-পৰকালত সুখ লাভ কৰা। সেই কাৰণে তেওঁ আমাৰ প্ৰতি দয়া কৰি তেওঁৰ প্ৰিয় দোস্ত (বন্ধু) মোহম্মদ মোস্তফা ছাল্লাল্লাহো আলেইহেছাল্লামক এই জগতত পঠিয়াই দিছে।

হজ্জৰত মোহম্মদ (দঃ) আবব ভূমিৰ পবিত্ৰ মক্কা নগৰত জন্ম গ্ৰহণ কৰে। সকালৰে পৰা তেওঁৰ সদালাপ আৰু মিঠা কথাৰে পাৰগু পুতলাসেৱক আবব বাসীক যে কিমান শিকনিৰে শিকাইছিল, তাক প্ৰকাশ কৰা বিবৰণনা মাথোন। যেতিয়া তেওঁৰ বয়স ২৪ বছৰ হয় তেতিয়া পৌতলিক আবববাসী সকলে তেওঁৰ শ্ৰায়পৰতা আৰু বিশ্বাসত মুগ্ধ হৈ তেওঁক “আমীন” উপাধি দিছিল। যেতিয়া তেওঁৰ বয়স ৪০ বছৰ হয়, তেতিয়া খোদাতাআলাই তেওঁৰ আদেশ (উপদেশ) বোৰ হজ্জৰত জিভিল ফিৰিস্তাৰ হাতত দিয়ে, তেওঁ সেইবোৰ আদেশ

আনি হজ্জবত মোহম্মদক (দঃ) দিয়েছি, হজ্জবত মোহম্মদে (দঃ) সেই আদেশ অৱলম্বন কৰি অনেক সদোপায়ে আবববাসীৰ পশুভ্ৰাত দূৰ কৰে, হজ্জবত জিব্ৰিল ফিৰিস্তাই খোদাতাআলাৰ যিগোৰ ভুকুম আনি হজ্জবত মোহম্মদক (দঃ) দিছিল, সেইয়েই আমাৰ পবিত্ৰ “কোৰ্আন” ছবীফ। সেই পবিত্ৰ কোৰ্আন ছবীফৰ মো বৰষা কথাই আবববাসী মুখ্য হৈ এক অদ্বৈতবাদ ধৰ্ম্ম অৰ্থাৎ ইছলাম ধৰ্ম্ম দীক্ষিত হৈছিল। শেষত তেওঁলোকৰ মাজত এই ধৰ্ম্ম এনে প্ৰৱল হৈ উঠিছিল যে হজ্জবত মোহম্মদ (দঃ) আবববাসীবিলাকৰ মাজত এজন পৰম গুৰু হৈ পৰিছিল। আন কি এই ইছলাম ধৰ্ম্মৰ নিমিত্তে তেওঁলোকে নিজৰ দেহকো বিসৰ্জ্জন কৰিবলৈ ভয় নকৰিছিল। এই পয়গম্বৰ চাহেবৰ বাক্য বা উপদেশ বিলাককে “হদীছ” বোলা হয়। প্ৰত্যেক মুছলমানৰে এই হদীছ মতে চলি কৰ্তব্য। কিন্তু পবিত্ৰ কোৰআন ছবীফ আৰু হদীছৰ প্ৰকৃত অৰ্থ জনা সকলোৰে সাধ্যাতীত, সেই কাৰণে যি সকলে পয়গম্বৰ চাহেবৰ পৰা প্ৰকৃত অৰ্থ জানিব পাৰিছে তেওঁলোকৰ কৃথা আৰু মতামত সকলোৱে পালন কৰা উচিত। যেনে, ইমাম আবু হানিফা, ইমাম মালেক, ইমাম চাফিঈ আৰু ইমাম আহম্মদ হাম্বল। পবিত্ৰ কোৰআন ছবীফৰ আদেশ আৰু হদীছ মতে কাম কৰিলেহে প্ৰকৃত মুছলমান আৰু ইয়েই পৰকালত মুক্তি লাভিবৰ একমাত্ৰ উপায়। যি লোকে পয়গম্বৰৰ বাহিৰে কেৱল খোদাতাআলাকহে মানে তেওঁ প্ৰকৃত মুছলমান নহয়।

যি যি কাম কৰিলে খোদাতাআলাৰ আচল বান্ধা (সেরক)
বা খোদা আৰু পয়গম্বৰৰ প্ৰিয় হব পাৰি তাক তলত কোৱা
হল।

১। যি নিয়ম আল্লাহতাআলাই স্থাপন কৰিছে আৰু যি
নিয়ম অৱলম্বন কৰিলে মানুহে প্ৰকৃত সৎ পথত চালিত হব
পাৰে তাক “দীন বা চৰা” বোলে।

২। যি নীতি শাস্ত্ৰ হজ্জৰত মোহম্মদ মোস্তফা (দঃ) আল্লাহতা-
আলাৰ পৰা পাই ছন্নিয়াত মোমিন সমাজত প্ৰচাৰ কৰিছে।
তাক “ইছলাম নীতি বা চৰিয়তে মহম্মদী” বোলে।

৩। খোদাতালা আৰু পয়গম্বৰৰ হুকুম মতে কাম কৰাই
মুক্তিৰ পথ। পয়গম্বৰ চাহেবৰ হুকুম মতে খোদাতালাক এনেকৈ
উপাসনা কৰিব লাগিব যে,—তেওঁক যেন আমি অন্তৰ চকুৱেদি
দেখিছোঁ। আৰু এনে বিশ্বাস কৰিব লাগিব যে তেওঁ যেন
আমাক সকলোকে দেখিছে।

৪। এবাদত—যি বাম কৰিবলৈ খোদাতালাই আমালোকক
আদেশ দিছে, নাইবা যি কাম কৰিলে তেওঁ সন্তুষ্ট হয় তাকে
“এবাদত” বোলে। এবাদত কৰিলেই খোদাতালাৰ প্ৰিয়পাত্ৰ
হব পাৰি। এই কাৰণেই আল্লাহ তালাই এবাদতকাৰীৰ কাৰণে
বেহেষ্ত নামেৰে এখন পবিত্ৰ ঠাই ৰাখিছে।

৫। গোনাহ—যি কাম কৰিবলৈ খোদাতালাই সম্পূৰ্ণৰূপে
মনা কৰিছে বা যি কাম কৰিলে তেওঁ অসন্তুষ্ট হয়, তাকে
গোনাহ বোলে। গোনাহ কৰিলে খোদাতালাৰ অপ্ৰিয় হয়,

গোনাহগাৰী মানুহৰ কাৰণেই আল্লাহতাআলাই দোজখ সৃষ্টি কৰিছে—য’ত শাস্তিৰ সীমা নাই

৬। বেহেস্ত—খোদাতাআলাই তেওঁৰ প্ৰিয় বান্দাসকলক এবাদতৰ পুৰস্কাৰ স্বৰূপে সুবৰ্ণৰ মণি, মুকুতা আৰু নানাভৰহৰ সুখৰ বস্তুৰে ভৰা, অতুলনীয় চিৰ সুখময় ঠাই পৰদা কৰিছে, তাকে “বেহেস্ত” বোলে। এই বেহেস্ততেই নেককাৰ আৰু মোমিন বান্দা সকলৰ চিৰ বাসস্থান হব।

৭। পয়গম্বৰ—খোদাতাআলাই মানুহৰ ওপৰত কোনো কাজত সহৃদয় আৰু কোনো কাজত অসন্তুষ্ট হয়। ইয়াক সাধাৰণ মানুহে বুজিব নোৱাৰে বুলিয়েই মানব সমাজৰ পৰা সময়ে সময়ে যিসকল পবিত্ৰ চৰিত্ৰবান মহাত্মা সকলক পয়দা কৰি, আল্লাহতাআলাৰ তৰফৰ পৰা সজ্ঞ শিক্ষা দি সাধাৰণ লোকসকলক শিক্ষা দি-লৈ আদেশ কৰিছে, সেই মহাত্মা সকলোকে আৰবী ভাষাত “নবী—বা বহুল” আৰু পাৰ্চী ভাষাত পয়গম্বৰ আৰু অসমীয়া ভাষাত “প্ৰেৰিত মহাপুৰুষ” বোলে। সেই প্ৰণিৰ্দ্ধাৰিত নিয়মকেই “চৰিয়ত” আৰু ইছলাম ধৰ্ম্মাৱলম্বী লোক সকলোকেই মুছলমান বোলে!

চৰিয়তে মহম্মদী বা ইছলাম নীতি:

১। ফৰজ—যিহেৰ কোৰআন ছবীকৰ আয়েতৰ দ্বাৰাই স্ব প্ৰমাণ হৈছে, তাক “ফৰজ” বোলে। ইয়াক কৰিবই লাগিব

নকবিলে গুণাহ আৰু অবিশ্বাস কৰিলে কাফিৰ হব লাগিব যেনে—নামাজ, বোজা ইত্যাদি।

২। **ছুন্নত**—যিবোৰ হজ্জৰত মোহম্মদে (দঃ) সৰ্ব্বদাই কৰিছিল, যাক তেওঁৰ সন্মুখত কৰাতো নিষেধ কৰা নাছিল, আৰু যাক আমালোকক কৰিবলৈ নিজে আদেশ দি গৈছে, তাক “ছুন্নত” বোলে। ইয়াক কৰিলে পুণ্য আৰু অৱহেলা কৰিলে গুণাহ হব। যেনে ফজৰ নামাজৰ ছুন্নত।

৩। **ওৰাজেব**—যি বিলাক কোৰআন ছবীকৰ দুই অৰ্থ-বোধক আয়েতৰ দ্বাৰা প্ৰমাণ হৈছে, আৰু যিবোৰ নিৰ্দ্ধাৰিত অৰ্থৰ বাহিৰে অইন অৰ্থ হবলৈ অতি কম সম্ভব তাক “ওৰাজেব” বোলে। ইয়াক কৰিলে পুণ্য আৰু নকৰিলে পাপ হব। ইয়াৰ প্ৰতি অবিশ্বাস কৰিলে কাফিৰ নহয় হয়, কিন্তু কৰিবা গুণাহ (মহাপাপ) হব। যেনে বেতেবৰ নামাজ ইত্যাদি।

৪। **মোস্তাহাব**—যি কাম হজ্জৰত মোহম্মদ মোস্তফাই (দঃ) কেতিয়াবা কেতিয়াবা কৰিছিল আৰু কোনো কোনো সময়ত কৰাও নাছিল তাক “মোস্তাহাব” বোলে, যেনে আচৰৰ আগৰ চাৰি বাকাত ছুন্নত।

প্ৰশ্নমালা,—কোৰআন ছবীক কাক বোলে? খোদাতালা যে আছে তাক তুমি কেনেকৈ জানা? পূৰ্বে আৰববাসীৰ আচাৰ ব্যৱহাৰ কেনে আছিল? হাদীছ আৰু চৰিয়বে মোহম্মদী কাক বোলে? উপাসনা কৰিবৰ সময়ত কি কি কথাত বিশ্বাস ৰাখিব লাগে? কাফিৰ, মহবেক, জিব্ৰিল, কেবেস্তা আৰু মোনাফেক কাক বোলে বহলাই লিখা।

৫। **মোবাহ**—যি কাম কৰিলে নেকিও নাই আৰু নকৰিলে গুণাহও নাই তাক “মবাহ” বোলে, ভাল খোৱা ভাল পিন্ধা ইত্যাদি।

৬। **হাবাম**—যাক কৰিবলৈ কোৰ্আন্ হুবীকৃত বিশেষৰূপে মন। আছে, অৰ্থাৎ যি কাম কৰিবলৈ হুকুম নাই তাক “মোহাব্বম বা হাবাম” বোলে যেনে, জেনাকৰা, সূদ খোৱা, মানুহ মাৰা, ইত্যাদি।

৬। **মককহ**—যি কাম কৰিবলৈ নিষেধ আছে আৰু যি কাম নকৰিলে পুণ্য পাবৰ সম্ভৱ আৰু যাক হালাল বুলি জানি কৰিলেও গুণাহ হয় তাক “মককহ” বোলে, যেনে মেকুৰীৰ জুঠা খোৱা ইত্যাদি।*

৮। **মোকচ্ছিদ**—যি কাম ছাবাব নিয়ম ভঙ্গ হৈ ছাবাব বিপৰীত হয় তাক “মোকচ্ছিদ” বোলে।

৯। **নাফল**—যাক পালন কৰিলে পুণ্য হয় আৰু নকৰিলেও পাপ নাই তাকে “নাফল” বোলে, যেনে বমজানৰ বোজাৰ বাহিৰে যি বোজা নিজ ইচ্ছাবে বখা হয়।

১০। **ফাছেক**—যিলোকে চৰাচৰীয়তৰ কাম নকৰে তেওঁকে “ফাছেক” বোলে।

১১। **মোনাফেক**—যি লোকে আল্লাহ আৰু বহুলক (ছাঃ)

* মককহ দুই প্ৰকাৰৰ এবিধ মককহ “তহৰিমী” আৰু আন বিধ মককহ তন্জিহি, দুইটাই ক্ৰমান্বয়ে হাবাম হালালৰ ওচৰা ওচৰি।

মুখত স্বীকাৰ কৰে, কিন্তু আন্তৰীক স্বীকাৰ নকৰে তেওঁকে “মোনাফেক” বোলে।

১২। মোমেন—যি লোকৰ ঈমান আছে, অৰ্থাৎ আল্লাহ আৰু বহুলক (ছাঃ) আন্তৰিক আৰু মৌখিক বিশ্বাস আৰু স্বীকাৰ কৰে, তেওঁকে “মোমেন” বোলে।

১৩। কাফিৰ—যি লোকে আল্লাহ আৰু বহুলক (ছাঃ) বিশ্বাস নকৰে তাকে “কাফিৰ” বোলে।

১৪। মুচৰেক—যিজনে আল্লাহ স্বৰীক নাইবা অংশী বুলি শ্বিৰ কৰে, তাকে “মুচৰেক” বোলে।

(প্রথম পাঠ)

“মুছলমানৰ মূল কাম।”

ইছলাম ধৰ্মৰ মূল গছ জোপা পাচোঁটা ঠালেৰে বিভক্ত হয়, সেই পাঁচটি ঠালৰ এটি কম হলেই ইছলাম ধৰ্মৰ কোনো মূল্য নাথাকে, যেন কলেমা, নামাজ, বোজা, হজ্জ, * আৰু জাকাত।

* যাব হজ্জ কৰিবলৈ টকা পইচাৰ অভাৱ, তেওঁ হজ্জ নকৰিলেও খোদাতা'লাই গুণাহ মাফ কৰিব। কিন্তু যাব টকা পইচা থাকিও যদি হজ্জ কৰিব নাযায়, অৱশ্যে তেওঁ খোদাৰ ওচৰত দায়ী হব।

প্ৰশ্নমালা,—চৰিয়তৰ মিয়ম কেইটা ? আৰু কি কি ? ছুমত, মন্তাহাব, ওৱাজেব আৰু হাবাম কাক বোলে ? মেকুৰীৰ জুঠা খোৱা, ভাল পিন্ধা আৰু সুন্দৰ খোৱা এই কেইটাৰ নাম লিখ। ইছলামৰ নীতি কেইটা বহলাই লিখ।

(কলেমা)

নিজৰ ঈমান (বিশ্বাস) ঠিক নাথাকিলে নামাজ, বোজা, হজ ইত্যাদি ইছলামৰ কোনো ক্ৰিয়াদি কোনো বকমেই ফল নধৰে। এই কাৰণে যিবিলাক পবিত্ৰ বাক্য আববী ভাষাত মুখস্থ কৰি ঈমান ঠিক কৰিব পৰা যায় সেইবিলাক তলত দিয়া হ'ল।

১। কলেমা তৈয়ব—লা-এলাহা এল্লোহো মোহাম্মদোৰ বছুলোহো।

অৰ্থ—খোদাত ভিন্ন কোনোৱেই ভক্তিৰ পাত্ৰ নাই, মোহাম্মদ (দঃ) আল্লাহতাআলাৰ পঠিওৱা পয়গম্বৰ।

২। কলেমা চাহাদত,—আছ্‌হাদো আনু লাএ-লাহা এল্লোহো ওয়াহ্‌দাহো লা চাৰি কালাহো ওয়া আছ্‌হাদো আনু মোহাম্মদান আব্দহো ওয়া বছুলোহো।

অৰ্থ,—মই সাক্ষী দিছো যে, আল্লাহতাআলাত ভিন্ন আক কোনো ভক্তিৰ পাত্ৰ নাই। তেওঁ নিৰাকাৰ একমাত্ৰ, তেওঁৰ কোনো অংশী নাই, আকৌ কৈছো যে মোহাম্মদ (দঃ) তেওঁৰ দাস আৰু পঠিওৱা নবি।

৩। কলেমা তৌহিদ,—লাএলাহা এল্লাআনুতা ওয়াহ্‌দাহো লা—চা নিয়ালাকা মোহাম্মদোৰ বছুলোহোহে এমামোল্ মোত্তাকিনা ওয়া বছুলো বক্বেল আলামিন।

অৰ্থ,—তোমাত ভিন্ন ভক্তিৰ পাত্ৰ কোনো নাই, তুমি প্ৰকৃততে এক, তোমাৰ কোনো অংশীও নাই মোহাম্মদ বছুলোহো (দঃ) ধৰ্ম

ভয়াত্ব সকলৰ অগ্ৰগামী, আৰু প্ৰাণীজগত পালন কৰ্ত্তাৰ প্ৰেৰিত বচুল।

৪। কলেমা তমজিদ—লাএ-লাহা ইল্লা আনতা নু-বা'ই ইয়াহ্ দেয়াল্লাহো লেনুবেহী মাইয়াছাও মহান্মদোৰ বচুলোয়ালে এমামোল মোৰ্ছালিনা খাতেমোন নবীঈন।

অৰ্থ,—তুমি দীপ্তিমানত বাহিৰে অইন উপাস্য নাই। তুমিয়েই (আলমৰ মালিক) আল্লাহ। তুমি যাক ইচ্ছা কৰা তেওঁক তুমি তোমাৰ দীপ্তিৰ জেউতি প্ৰদৰ্শন কৰা। মোহম্মদ সকলোভকৈ অগ্ৰগামী আৰু শেষ নবী।

ওপৰত লিখা কলেমা চাৰিটি মুখস্থ বখা আৰু অন্তৰেৰে বিশ্বাস কৰাই “ঈমান”। যাৰ ঈমান আছে তেওঁক মোমিন বোলে। কলেমা তৈয়ব নাজানিলে আৰু ইয়াৰ প্ৰতি দৃঢ় বিশ্বাস নাথাকিলে তেওঁ মুছলমান বুলি লেখত নপৰে অৰ্থাৎ মুছল-বুলি গণ্য কৰা নহয়। ঈমান আকৌ দুই বকমৰ আছে যেনে, ঈমান “মোজাম্মেল” আৰু ঈমান “মফায্বাল।” তাক তলত দেখুৱা

ঈমান মোজাম্মেল

আমানতো বিল্লাহে কামাছৰা বে—আছ মায়েরী ওৱা হেঁফাতেহী ওৱা কাবেলতো যামিয়া আহ্ ক মেহী ওৱা আব্ কানেহী।

অৰ্থ,—সকলো গুণ আৰু নামত নিৰ্ভৰ কৰি আল্লাহতাত্ত্বালাৰ ওপৰত বিশ্বাস ৰাখিলোঁ। আৰু তেওঁৰ হুকুম আৰু বিধান বোৰ গ্ৰহণ কৰিলোঁ।

ইমান মোহাম্মদ

আমানতো বিলাহে ওয়া মালায়ে কাতেহী ওয়া
কুতোবেহী ওয়া বছুলেহি ওয়াল ইয়াও মেল্ আখেবে
অল্ কাদবে খাইবেহী ওয়া ছাব বেহি মেনাল্লাহে
তায়ালা অল বা—ছি বা—আদল মওত।

অর্থ,—আল্লাহতায়ালা, তেওঁৰ ফেবস্তা সকল, কিতাপ বিলাক
বছল সকল, শেষ দিন, তেওঁৰ ভাল বেয়াৰ শক্তি আৰু মৰ্য্য
পাচত পুনৰ জীৱন দানৰ ওপৰত আমি বিশ্বাস কৰিলো।

কলেমা বন্দেবোকা

আল্লাহোয়া-ইন্নি আয়ুজো বেকা মিন আন উহ্ বেকা
বেকা ছায় আন ও মেনুবিহী বাস্তাগ্ ফেবোকা
মাআলামো বিহী অমালা আলামো বিহী ওয়া আতুবো
ও আমানতো ও আকুলো আন লা-এলাহা এল্লাল্লাহে
মোহাম্মদোৰ বছুলোলাহ।

অর্থ,—আমি যেন কাকো তোমাৰ সমান বুলি জ্ঞান নকৰোঁ।
তোমাত ক্ষমা চাইছোঁ “তৌবাহত” আবদ্ধ হৈ তোমাৰ প্ৰতি
সকলোতে বিশ্বাস ৰাখিলো। তুমি আমাৰ নিজাক্ত ভক্তিব
পাত্ৰ আৰু মোহম্মদ (দঃ) তোমাৰ প্ৰেৰিত নিৰ্ভাঁজ বছুল।

প্ৰশ্ন,—ঈমান কাক বোলে? ঈমানৰ ঠাল কেইটাৰ নাম লিখ।
কোন কলেমা মুখস্থ ৰখা উচিত? কলেমা নাজানিলে কি হয়? ঈমান
মোজ্‌শ্বেল্ মুখস্থ লিখ।

কুলুখ আৰু এন্তেজা

মাটি, শিলৰ বালি, শিল ইত্যাদিকে “কুলুখ” আৰু মলমূত্ৰ পাক চাক কবাকে “এন্তেজা” বোলে। ইটা, কেঁচুমাটি, কয়লা, হাড়, কাগজ, লিঙ, ঘাঁহ আৰু অন্যান্য উপকাৰী ব্যৱহাৰী বস্তুৰে এন্তেজা কৰা নিষেধ। ইয়াৰ বাহিৰে পানী, পুৰণি তুলা আৰু কাপোৰ নাইবা ব’দত শুকাই থকা পৰিষ্কাৰ ঠাইৰ চপ্ৰা দলিৰে এন্তাজা কৰা জায়েজ আছে। ময়লা যাতে দূৰ হয় আৰু ময়লা হাতত নাথাকে, সেই হিচাবে কুলুখ কৰিব লাগে। কিন্তু তিনি কুলুখতহে পৰিষ্কাৰ হ’ব বুলি হাদিছ মতে কুলুমৰ কথা প্ৰকাশ কৰা আছে।

মতা মানুহৰ কাৰণে প্ৰথম আৰু শেষৰ কুলুখ দুটা পিচ কালৰ পৰা টানি আনি সমুখৰ ফালে পেলাই দিব। মাজৰ কুলুখটো সমুখৰ পৰা ঘাঁহি পিচফালে পেলাই দিব। কিন্তু গৰম কালি ইয়াৰ বিপৰীত নিয়মে কুলুখ লব।

কিন্তু

তিবোতা সকলে কি জাৰ কি জহ সকলো সময়তেই সমুখৰ কালৰ পৰা কুলুখ টানি আনি পেলাই দিব। কুলুখ দ্বাৰাই অপবিত্ৰ পৰিষ্কাৰ হলেও পানীৰে ধোৱা “ফৰজ”। আমাৰ পছিম ফালে মুখ কৰি প্ৰস্তাৰ আৰু পায়খানা কৰা সম্পূৰ্ণ নিষেধ। কাৰণ আমাৰ প্ৰথম “বন্দেগীৰ ঘৰ কাবা স্বৰীফ” পছিম ফালে আছে। নহলে আমি অমান্য কৰা হ’ব।

বিশেষকৈ জানিবলগীয়া এই যে,—কুলুখ লবৰ বেজিকা থিয়

হৈ অন্ততঃ ৫।৬ মিনিটমান খোজ কাটি ঘূৰা-পকা কৰিব লাগে, নহলে কুলুখ লোৱাৰ পিচতো খোজ কাঢ়োতে প্ৰস্ৰাব বাহিৰ হব পাৰে, এনে নহলে কুসুম লোৱাটো অপবিত্ৰ হৈ থকাহে হব। বিশেষকৈ মনত ৰাখিবলগীয়া এই যে প্ৰস্ৰাব কৰিবৰ সময়ত গুৰু ঠাইত বহি প্ৰস্ৰাব কৰিব লাগে।

হাতৰ কৰ্ত্তব্য

(সৌহাভৰ কাম)

ভাত পানী খোৱা, লিখা পঢ়া কৰা, কোনো বস্তু দিয়া আৰু লোৱা মুছকা কৰা, এনে বিধৰ কামবোৰ সৌহাভেৰে কৰা বিধি। অজু কৰা সময়ত, কাপোৰ পিন্ধাৰ সময়ত, কোৰ আন ছৰীফ, হাদিছ ছৰীফ ইত্যাদি কিতাপ খোলা আৰু বন্ধ কৰা সময়ত প্ৰথমতে সৌহাভেৰে আৰম্ভ কৰিব লাগে। নামাজত বহি থকা সময়ত কোনো বস্তু ইচাৰা কৰি দেখুৱাবলৈ হলে, সৌহাভৰ ভৰ্ত্তনী আঙ্গুলীৰে ব্যৱহাৰ কৰা ধৰ্ম্মৰ নিয়ম।

বাওঁহাতৰ কাম

নাকৰ শেগুণ আৰু নাকৰ ভিতৰত লাগি থকা ময়লা পেলাই পৰিষ্কাৰ কৰা, হামি আহিলে মুখত হাত দিয়া, মলমূত্ৰ ত্যাগ কৰাৰ পিছত নাপাকী পৰিষ্কাৰ কৰা ইত্যাদি অপবিত্ৰ খাৰাপ কামবোৰ বাওঁহাতেৰে কৰা উচিত। বাওঁহাতেৰে কোনো বস্তু দিয়া আৰু লোৱা শাস্ত্ৰৰ বিৰুদ্ধ আৰু বেআদাবী কাম। অনুবিধাৰ বাহিৰে বাওঁহাতেৰে পানাহাৰ কৰা সম্পূৰ্ণ নিষেধ। কিন্তু পানী

খোৱাৰ সময়ত সোঁহাতত জুঠা লাগিলে বাওঁহাতেৰে গিলাচ ধৰি, তাৰ তলত সোঁহাতৰ পিঠি ভাগৰে ঠেকা দি পানী খোৱা বিধিৰ সন্মত।

(দ্বিতীয় পাঠ)

পানী

নামাজ পঢ়িব লাগিলে আগেয়ে শৰীৰ পৰিষ্কাৰ কৰি লব লাগে। শৰীৰ অপবিত্ৰ থাকি নামাজ আদি কৰিলে কোনো ফল নধৰে, শৰীৰ পবিত্ৰ কৰিবৰ একমাত্ৰ উপায় পানী। গতিকে দৈনিক পবিত্ৰতাৰ কাৰণে আগেয়ে পানীৰ কথা জ্ঞানি লোৱা উচিত।

পানী দুই বকমৰ যেনে,—খোলা পানী আৰু বন্ধ পানী। নৈ, পুখুৰী, জ্ঞান আৰু নিজৰাৰ পানীক খোলা পানী বোলে।

বৃক্ষ লতাৰ পাত আৰু বন পৰি নলৰা নচৰাটকৈ যি পানী একে ঠাইতে থাকে তাকে বন্ধ পানী বোলে।

বৰণ, গোন্ধ, আৰু আত্মদৰ পৰা পানীৰ স্বাভাবিক গুণ বুজিব পাৰি।

যি পানীত কোনো নাপাক বস্তু পৰি যদি তাৰ স্বাভাবিক

গুণ,—আল্লাহতাআলাঃ আমাৰ অঙ্গত কি কি কৰিবলৈ হাত দিছে, বহলাই লিখা। সোঁহাত আৰু বাওঁহাতেৰে কি কি কামত ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে, ভাগ ভাগকৈ বহলাই কোৱা।

কুলুথ আৰু এন্তেজাৰ পাৰ্থক্য কি? কি কি বস্তুৰে কুলুথ লোৱা উচিত? মতা আৰু মাইকী মানুহৰ কুলুথ লোৱা নিয়ম দুটা কোৱা। কুলুথ লোৱাৰ পিচত আৰু কি কি কৰিব লাগে?

গুণৰ কোনো পৰিবৰ্ত্তন নহয়, সেই পানীৰে অজু গোছল কৰা সিদ্ধ, আৰু যদি স্বাভাৱিক গুণৰ পৰিবৰ্ত্তন হয়, সেই পানীৰে অজু আৰু গোছল কৰা সিদ্ধ নহয়। যদি কোনো পানীত অপবিত্ৰ বস্তু পৰিও পানীৰ আকাৰ পৰিবৰ্ত্তন নকৰে, তেনেহলে সেই পানীৰে অজু গোছল কৰিব পৰা যায়। আৰু যদি পানীৰ আকাৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰে তেন্তে সেই পানীৰে অজু গোছল কৰা অসিদ্ধ (নাপাক)। চাবন জাফবাণ পৰিও যদি পানীক ডাঠ কৰে তথাপি তাৰে অজু কৰা নিষেধ ইত্যাদি।

কি কি জন্তুৰ জুঠা পানী সিদ্ধ আৰু অসিদ্ধ

(ক) যি জন্তুৰ গোছত, হাবাম সেই জন্তুৰ খোৱা পানী বা নিশ্বাস পেলোৱা পানীও নাপাক যেনে, কুকুৰ, বৰা (গাহৰি) ইত্যাদি।

(খ) চিকাৰী পক্ষী আৰু ঘৰত পালি জন্তুৰ নিশ্বাস পেলোৱা পানী মৰুহ যেনে গৰু, ছাগলী ইত্যাদি।

(গ) খচ্চৰ আদিৰ নিশ্বাস পেলোৱা পানী “মছকুক্”। ভাল পানী অভাবে মছকুক্ পানীৰে অজু গোছল কৰিলে কোনো দোষ নাই হয়, কিন্তু অজু কৰাৰ পাচত আকৌ তয়াশ্বোম্ নকৰিলে

প্ৰশ্ন,—নাযাজৰ আগেয়ে কি কি কৰিব লাগে। পানী কেই বকয় আৰু কি কি? কেনেকুৱা পানীত অজু সিদ্ধ আৰু কেনেকুৱা পানীত অজু অসিদ্ধ হয়? পানীৰ স্বাভাৱিক গুণ কেনেকৈ বুজিব পাৰি? কি জন্তুৰ জুঠা পানী হালাল আৰু কি জন্তুৰ জুঠা পানী হাবাম দিবা।

নামাজ সিদ্ধ নহয়। কেৱল অজু আৰু তয়্যাম্‌ম কৰিলেই নহয়, এনেভাবে তয়্যাম্‌ম কৰিব লাগিব যাতে কোনো নাপাক বস্তু লাগি নাথাকে; কাৰণ হাবাম জন্তুৰ নিশ্বাস হাবাম, অৰ্থাৎ নাপাক, আৰু হালাল জন্তুৰ নিশ্বাস হালাল অৰ্থাৎ পাক।

৩য় পাঠ

গোছল বা গা-শোৱা

শৰীৰত কোনো অপবিত্ৰ বা নাপাকি বস্তু লাগি থাকিলে শৰীৰ পাক বা পবিত্ৰ কৰিবলৈ নাইবা স্বাস্থ্য ভালে বাখিবৰ নিমিত্তে গোছল বা গা ধোৱা আৱশ্যক।

গোছলৰ নিয়ন্ত্ৰ

নোঙৰায় ভোল্ গোছলা লেবাক্ এল্ জানাবাতে
গোছল কৰাৰ নিয়ম

প্ৰথমে গোছলৰ নিয়ন্ত্ৰ কৰিব লাগে। তাৰ পাচত কজা (হাতৰ আঙুলীৰ মাজ) পৰ্য্যন্ত তিনিবাৰ কৈ ধুব লাগে, তাৰ পাচত 'বিছমেলা' পঢ়িবা। তাৰ পাচত অপবিত্ৰ অৰ্থাৎ নাপাকি ঠাইবোৰ ('নাপাক থাকক বা নাথাকক') তিনিবাৰকৈ ধুৱা। তাৰ পাচত নামাজৰ অজুৰ নিচিনা অজু কৰিবা। তাৰ পাচত বাওঁ কান্ধত তিনিবাৰ পানী আৰু সোঁকান্ধত তিনিবাৰকৈ পানী দি তাৰ পাচত মূৰত তিনিবাৰ পানী দি ধুব লাগে, শেষত শুবি দুখন ধুবা। কিন্তু এইটো সকলোৱে মনত ৰাখিব লাগে

যে, যদি কোনো মানুষহে নাপাকি অৱস্থাত ওখ ঠাইৰ পৰা
গা ধুই সেই ঠাইতে ভৰি মুখুৱে তেস্তে তেওঁ সেই ঠাইৰ পৰা
আন ঠাইত ভৰি ধুব পাৰিব। কিন্তু যদি সেই গা ধোৱা পানীতে
ভৰি ধোৱে নাইবা ভৰিত সেই গা-ধোৱা পানী লাগে তেস্তে
তেওঁৰ অপবিত্ৰতা মুগ্ধচিব।

৫টি গোছল কবজ

১। সহবাস কৰি গোছল কৰা। ২। স্বপ্নদোষত গোছল
কৰা। ৩। মণি বাহিৰ হলে গোছল কৰা। ৪। হায়েজ শেষ
হলে গোছল কৰা, আৰু ৫। নেফাছ বন্ধ হলে গোছল কৰা।

৪টি গোছল ছুন্নত

১। আৰ্ফাতৰ দিনত হাজি সকলৰ এহবাম বন্ধাৰ নিমিত্তে
গোছল কৰা। ২। ঈদেলফেতৰ নামাজৰ কাৰণে গোছল
কৰা। ৩। ইছজ্জাহৰ নামাজৰ কাৰণে গোছল কৰা।
৪। জুম্মা নামাজৰ কাৰণে গোছল কৰা।

২টি গোছল ওয়াজেব

১। মোৰ দাক গোছল কৰোঁতা জীৱিত মানুহৰ পক্ষে ওয়াজেব।
২। কাফিৰে ইছলাম কবুল কৰিলে গোছল কৰা।

৫টি গোছল মস্তাহব

১। চবেবেবাতত গোছল কৰা। ২। চবেকদৰত গোছল কৰা।
৩। প্ৰতি দিনে গোছল কৰা। ৪। নাবালক বালক হলে গোছল
কৰা। ৫। কাফিৰে মুছলমানী ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰিলে গোছল কৰা।

বিশেষকৈ চাবলগীয়া—যদি শৰীৰ নাপাক বা অপবিত্ৰ থাকে,

তেন্তে গোছল কৰাৰ আগেয়ে তেল লোৱা নিষেধ, যেনে স্ত্ৰী সহবাস ইত্যাদি। কিন্তু যদি নামাজ আদি পঢ়া নাইবা ইদ জুম্মাৰ কাৰণে গোছল কৰা হয়। তেন্তে আগেয়ে তেল ললেও কোনো দোষ নাই, ই শৰীৰৰ নিমিত্তে ভাল হে। নাপাকি অৱস্থাত গোছল কৰাৰ পূৰ্বে তেল ঝাঁহিলে সেই নাপাকি মুণ্ডিহব পাৰে, যদি নাপাকি মুণ্ডিছে তেন্তে গোছল কৰাই নকৰাই সমান। নাপাকি অৱস্থাত হেজামত কৰা নিষেধ।

৪র্থ পাঠ পিন্ধা আৰু ধোৱা

পিন্ধা কাপোৰ নাইব পৰা জামুৰ তলভাগ পৰ্য্যন্ত ঢাকি থকা আৰু শীত গৰমৰ পৰা ৰক্ষা পোৱা হোৱাকে “ফৰজ” বোলে সেই কাৰণে পিন্ধা কাপোৰ ভৰিৰ তলুৱাৰ গাঠিৰ ওপৰ পৰ্য্যন্ত থাকিব লাগে। তাৰ তললৈ ওলোমাই পিন্ধিলে হাবাম বুলি ইছলাম অভিয্যক্তিয়ে কয়।

(ক) জাফৰণ আদিৰ নিচিনা বঙৰ কাপোৰ পিন্ধা “হাবাম বঙা বঙৰ কাপোৰ পিন্ধা “মককহ” কিন্তু তিকতাসকলে সকলো বকমৰ কাপোৰ পিন্ধিব পাৰে, ই তেওঁলোকৰ পক্ষে জায়েজ।”

প্ৰশ্ন,—গোছল কাক বোলে? গোছল কেই প্রকাৰ, আৰু কি কি? গোছল কেনেকৈ কৰিব লাগে বহলাই লিখা। তলত লিখা গোছল কেই বিধৰ ফৰজ ছুন্নত আদি বাছি উলিওৱা, স্বপ্নদোষৰ গোছল, মৃত্যু মানুহক গোছল দিয়া, ইদোজ্জহাৰ নিমিত্তে গোছল কৰা, আৰু জুম্মা নামাজৰ নিমিত্তে গোছল কৰা।

(খ) যি কাপোৰৰ দীঘভাগ বেচম আৰু পথালি ভাগ সূতাৰ, তাক মতা মাহুহে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে ইয়াৰ বাহিৰে মতাই কোনো বকমৰ বেছমী কাপোৰ ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰে। অকল তিকতা সকলেহে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিব।

(গ) পোছাকৰ সৌন্দৰ্য্য অপব্যয় মূলক আৰু গোঁৰব সূচক হলে হাবাম আৰু তেনে নহলে মোবাহ।

(ঘ) যি পৰিমাণ আহাৰ কৰিলে শৰীৰ সুস্থ থাকে সেইটোকে “কবজ” বোলে। আৰু যি আহাৰ খালে নামাজ থিয় হৈ পঢ়িব পাৰি সেই পৰিমাণে আহাৰ কৰা “মোস্তাহাব”। পেট খালিকৈ আহাৰ কৰা “ছুন্নত”। পেট পূৰ্ণ কৈ আহাৰ কৰা মোবাহ। কিন্তু এলেম শিক্ষা আৰু ধৰ্ম যুদ্ধত আৱদ্ধ থকা মাহুতৰ নিমিত্তে সেই পৰিমাণে আহাৰ কৰা “মোস্তাহাব”। পেট পূৰ্ণ হোৱাত কৈ বেছি আহাৰ কৰিলে “হাবাম”। কিন্তু পিচৰ দিন বোজা বখা নাইবা নিমন্ত্ৰণকাৰীৰ বাধ্যত সেই পৰিমাণে আহাৰ কৰিলে “দোবস্ত” হব।

(খ) সোণ ৰূপৰ গিল্টি কৰা কাহিত আহাৰ কৰা হাবাম।

(গ) আহাৰ কৰিবৰ সময়ত প্ৰথমে “বিছজিলা” আৰু শেষত “আল্হামদো জিল্লাহে” কোৱা “ছুন্নত”। পানী খাবঁতেও সেই দৰে কোৱা মোমিনৰ কৰ্তব্য।

(ঘ) যি জালেম, পৰৰ ধন বিত কাঢ়ি বা অন্তায় উপায়েৰে আনি জীৱন নিয়ায়, যি নাচ বাজানা কৰি অৰ্থ উপাৰ্জন কৰে আৰু যি সুদ খায়, নাইবা জুৱা আদি খেলি জীৱন ধাৰণ কৰে

তেওঁলোকৰ উপহাৰ বা নিমন্ত্ৰণ গ্ৰহণ কৰা জায়েজ নহয়, ই হাৰামৰ লগতে গণ্য বুলিব পাৰি।

(ঙ) অলপকৈ খোৱা, অলপকৈ শোৱা আৰু কমকৈ কথা-বতৰা আদি কোৱা পয়গম্বৰ সকলৰ কাম।

১ম পাঠ

অজু :

নামাজ পঢ়িনলৈ শুচি বা পবিত্ৰতাৰ নিমিত্তে নিয়ত (মনত ভাব) কৰি হাত মুখ, ধোৱাকৈ “অজু” বোলে। অজুত ৪ টি ফৰজ, ১১ টি ছন্নত আৰু ৭ টি মোস্তাহাব আছে। তাক তলত দিয়া হল।

৪ ফৰজ

১। গোটেই মুখ খন ধোৱা। ২। দুই হাতৰ গোটেই অংশ ধোৱা। ৩। মুখৰ সম্মুখৰ ফালে থকা মূৰটোৰ চাৰি ভাগৰ এভাগ মহাহ কৰা। ৩। দুয়োখন ভৰি নিয়ম মতে (ভৰিৰ সক গাঠিৰ ওপৰলৈকে) ধোৱা।

১১ ছন্নত

১। অজুৰ নিয়ত কৰা। “বিছমিল্লাহে” পঢ়ি পশ্চিম

প্ৰশ্ন,—কেনেকৈ আহাৰ কৰা উচিত? আহাৰ কৰা আৰু শেষ হোৱা সময়ত কি কি কৰিব লাগে। কেনেকুৱা কাহিত ভাত খোৱা উচিত? আহাৰৰ যোস্তাহাব মোবাহ আৰু হাৰাম কি কি কাৰণত হয়? কোন কোন মানুহৰ দ্বৰত আহাৰ কৰা নিবেধ আৰু কিয়?

মুখকৈ অজু আবস্ত কৰা। ৩। প্ৰথম দুই কজা তিনি বাৰকৈ ধোৱা। ৪। মুখ ধোৱা আৰু গৰ্গৰাব লগত তিনি বাৰকৈ কুলি কৰা। ৫। সোঁহাতৰে নাকত পানী লোৱা আৰু বাওঁ হাতৰে সেই পানী সোঁত কৰি পেলোৱা। ৬। গোটেই মুখ খন ধোৱা। ৭। দুই হাত কিলাকুটিলৈ তিনি বাৰকৈ ধোৱা। ৮। দুই হাতত পানীলৈ সেই তিতা হাত দুখনেৰে গোটেই মূৰটো আৰু কাণ মচাহ কৰা। ৯। দুয়োখন ভৰি আঠৰ তল ভাগ পৰ্য্যন্ত ধোৱা। ১০। অজুৰ (প্ৰঃ মুখ, দ্বিঃ হাত, তঃ মূৰ, মৰ্থ ভৰি ক্ৰমান্বয়ে ধুই) নিয়ম পালন কৰা। ১১। এক অঙ্গ তিতা থাকোতে অইন অঙ্গ (সোনকালে) ধোৱা।

৭ মস্তাহান

১। সোঁ ফালৰ পৰা অজু আবস্ত কৰা। ২। ঘাৰ তিতা হাতেৰে ধোৱা। ৩। ওখ ঠাইত পশ্চিম মূৱা হৈ বহি অজু কৰা। ৪। প্ৰত্যেক অঙ্গ ধোৱাৰ সময়ত “বিহুমিল্লা হে” পঢ়া। ৫। হাতত আঙঠি থাকিলে অজুৰ সময়ত লবচৰ কৰি দিয়া যাতে আঙঠি থকা ঠাইত পানী প্ৰবেশ কৰিব পাৰে। ৬। অজু কৰাৰ সময়ত সংসাৰৰ কথা আলোচনা নকৰা। ৭। অজু কৰাৰ পাচত অৱশিষ্ট পানীৰ অলপ ধোৱা।

অজুৰ মৰ্কাৎ

- (ক) অজু কৰোতে মুখৰ পানী খুব বলেৰে নিক্ষেপ কৰা।
- (খ) প্ৰত্যেক অঙ্গ তিনিবাৰৰ অধিক ধোৱা আৰু পানী অপব্যয় কৰা।

(গ) অকাষণত বাও হাতেৰে নাকত পানী দিয়া আৰু
নতুন পানী লৈ লৈ তিনিবাৰ মহাহ বা নাকত পানী লোৱা ।

(অঙ্কু নষ্ট হোৱাৰ কাৰণ)

১। মল প্ৰস্ৰাবৰ মাজেদি বীৰ্য্য, প্ৰস্ৰাব, বায়ু ইত্যাদি
বাহিৰ হোৱা ।

২। যদি শৰীৰৰ কোনো ঘা কোঁৱাৰ পৰা বিয়লি যোৱাকৈ
তেজ বা পুঁজ ওলায় ।

৩। তেজ, খাত্ত্ৰ দ্ৰব্য নাইবা পীত পানীৰে মুখ ভৰি যদি
বমি হয় ।

৪। থু-থুৰ লগত তেজ ওলালে যদিহে থুৰ আকাৰ
পৰিবৰ্ত্তন কৰে ।

৫। টোপনিত যদি জ্ঞান শূন্য হোৱা যায় ।

৬। নিচা খাই মাতাল বা অচেতন হলে ।

৭। বেছছৰ নিচিনাকৈ খল খল কৈ হাঁহিলে ।

অঙ্কুৰ নিষ্কৃত

নওয়ায়তো আনু আতাওবাজ্জয়া লেৰাক্‌এল হাদছে
অ-সান্তা বা হাতেছ্‌ ছালাতে তাকাৰোঁবান এলাল্লাহে
ভায়ালা ।

অঙ্কু আৰম্ভ দোতৰা

বিছমিল্লাহেল আলীএল আজীম আল হামদো লিল্লাহে
আলা দৌনেল ইছলামে আল ইছলামো হাক্কুন অল

কোফ্‌বো বাভেলুন, আল ইছালামুন্নুৰুণ অলকুক্ক
জুলমডুন ।

অজু কবিরৰ নিবন্ধ

অজু কবিরৰ আগেয়ে গোছলৰ দৰকাৰ হলে গোছল কবি
লবা । কাপোৰত নাইবা শৰীৰত কোনো নাপাকি বস্তু লাগি
থাকিলে তাক আগেয়ে ধুই লবা । ছতৰ ঢাকি লবা । অজুৰ
বহা আসন অলপ ওখ হব লাগে । তাত কেবলা মুখ হৈ
বহিবা । পানীৰ লোটা বা বদনা বাওঁহাতে বাখিবা । অজু
আবস্তৰ সময়ত দোওৱা নাইবা “বিছমিল্লাহ” পঢ়ি পানীলৈ
সোঁহাতে বাওঁহাতৰ কজালৈকে ক্ৰমান্বয়ে তিনিবাৰকৈ ধুবা ।
তাৰ পাচত মেছৱাক কৰিবা, মেছৱাক অভাবে কুলি কবিরৰ
সময়ত আঙুলিৰে দাঁত মাজিবা, তাৰ পাচত কুল্লি কৰিবা,
আৰু কুল্লিৰ লগে লগে গলা গৰ্ গৰ্ কৰিবা । তাৰ পাচত
সোঁহাতেৰে নাকত পানী সোমাই দি বাওঁ হাতেৰে তিনিবাৰ
সোত কৰি পেলাবা, যদিহে ৰোজা থাকে তেন্তে ভিজা আঙুলীৰে
তিনিবাৰ নাকৰ বিজ্জা মচিবা, তাৰ পাচত গোটেই মুখ খন
তিনিবাৰ ধুবা, তাৰ পাচত দুই হাত সোঁফালৰ পৰা কিলাকুটিলৈ
তিনিবাৰকৈ ধুবা । যদি ঘন ডাৰি থাকে তেন্তে তাৰ মাজত
ভিজা আঙুলিৰে খেলাল কৰিবা । তাৰ পাচত মধ্য অনামিকা
আৰু কনিষ্ঠ দুই হাতৰ আঙুলি পৰস্পৰ সংযুক্ত কৰি মূৰ,
কাণ আৰু গলা ক্ৰমান্বয়ে মছাহ কৰিবা । * মূৰৰ চতুৰ্থাংশ

* ভিত্তা বা ভিজা হাতেৰে মচাকে মছাহ কৰা বোলে ।

মছাহ কৰা “ফবজ” আৰু গোটেই মূৰটো মছাহ কৰা ‘ছুন্নড’।

মূৰ মছাহ কৰাৰ পাচতে দুই হাতৰ তৰ্জ্জনী আঙুলিৰে দুই কাণৰ ভিতৰ ভাগ মছাহ কৰি ওপৰৰ ভাগ মছাহ কৰিবা। তাৰ পাচত বাওঁহাতেৰে সোঁ-ভৰি বাওঁ-ভৰি আঙুলিৰ ভিতৰ পৰ্য্যায় ক্ৰমান্বয়ে ধুবা। কিন্তু মনত ৰাখিবা যে প্ৰত্যেক অঙ্গ ধোৱাৰ সময়ত “বিছমিল্লা” কৰা, সৱশেষত অজু কৰি যি পানী বাকী থাকে, তাৰ অলপ “বিছমিল্লা” বুলি খালে, ইছলাম অভিব্যক্তিয়ে চওৱাৰ হয় বুলি কয়।

অজুৰ বিষয়ে আৰু দু-আমান মানকথা

(ক) অজু কৰোতে প্ৰত্যেক অঙ্গকে তিনিবাৰকৈ ধূলে যে ফবজ বুলি কোৱা চৈছে, ইয়াৰ মানে এই, এবাৰ ধোৱা ফবজ, তিনিবাৰ ধূলে ছুন্নড, অতএব তিনিবাৰকৈ ফবজ ছুন্নড ছয়োটা হয়।

(খ) অজুৰ সময়ত প্ৰত্যেক অঙ্গ ধোৱাত “চাহাদাত কলেমা” পঢ়া মস্তাহাব।

(গ), সোঁ-ফালৰ পৰা অজু আৰম্ভ কৰা মস্তাহাব।

(ঘ) মূৰৰ সন্মুখ ফালৰ পৰা মছাহ কৰা মস্তাহাব।

(ঙ) অজুত পানী অপব্যয় কৰা গুণাহ।

(চ) অজুৰ সময়ত পাৰ্শ্বিক কোনো কথা উল্লেখ কৰা নিষেধ।

(ছ) অজুৰ সময়ত নাইব পৰা আঠৰ তললৈ বস্ত্ৰ ঢাকি থকা নিয়ম।

(ঝা) হাত মুখ ধোওঁতে পানীৰ ছিঁতা বদনা বা লোটাৰ পানীত যেন নগৰে।

৬ষ্ঠ পাঠ

তান্নাম্মোম

পানীৰ অভাবে নাটবা ব্যৱহাৰ অসাধ্য হলে অৰ্থাৎ কনীয়া অৱস্থাত পানী ব্যৱহাৰ কৰিলে, আকৌ বোগ হবৰ সম্ভৱ হলে, পবিত্ৰ হবৰ কাৰণে, পানীৰ পৰিবৰ্ত্তে শুক্ক মাটি, বালি, শিল, ইত্যাদি মাটিৰ শ্ৰেণীৰ বস্তু ব্যৱহাৰ কৰাকে “তান্নাম্মোম” কৰা বোলে।

তান্নাম্মোমৰ নিয়ম

নওৱায়তো আন আতাইয়াম মাম্ লেবা-ফইল হাদাছে, অ-এছ্তা বাহাতেছ্ ছালাতে তাকাৰ বোবান এলাল্লাহে তা-আলা।

তান্নাম্মোমৰ নিয়ম

প্ৰথমে নিয়ত কৰি পৰিষ্কাৰ মাটিত হাত পেলাই লাহেকৈ জোকাৰি দিবা। সেই হাতৰ ধূলিৰে অজুৰ মাজত মুখ ধোৱাৰ

* তুমি যদি তান্নাম্মোমৰ নিয়ত নাজানা তেন্তে নামাজৰ নাম ধৰি তোমাৰ নিজ ভাষাৰে নিয়ত কৰিবা।

প্ৰশ্ন—অজু আৰম্ভ দেওৱাটো মুখস্থ কৰা, অজু কৰাৰ নিয়ম লিখা।
কেনেকৈ অজু কাৰণ লাগে? কি কাৰণত অজু নষ্ট হয়। অজুৰ নিয়মটো মুখস্থ লিখা। অজুৰ সময়ত কি কি কথাই মন দিব লাগে। ভালত লিখা বিলাকৰ ছদ্মত কবজ ইত্যাদিৰ নাম লিখা। ওখ ঠাইত বহি অজু কৰা, খোদাৰ নামত অজু আৰম্ভ কৰা।

মিবোৰ ফবজ, তাক মচি লবা। তাৰ পাচত আকৌ হাত দুখন মাটিত পেলাই, বাওঁহাতৰ মধ্য, অনামিকা আৰু কনিষ্ঠ আঙুলিৰ পেট আৰু হাতৰ তলুৱাৰ কিছু অংশেৰে সোঁহাতৰ ওপৰ ভাগ মচিবা; তাৰ পাচত বৃদ্ধা, তৰ্জ্জনী আঙুলিৰ পেট আৰু হাতৰ তলুৱাৰ কিছু অংশেৰে আন ভাগ মচিবা, এই নিচিনাকৈ সোঁহাতেৰে বাওঁহাত মচিবা।

তয়াশ্মোমৰ মাজত কুলি কৰা, নাকত পানী দিয়া আৰু ভৰি ধোৱাৰ পৰিবৰ্ত্তে একো কৰিব নালাগে। কিন্তু যদি হাত মাটিত মাৰিলে আঙুলিবোৰৰ গাত মাটি লাগি নাথাকে, তেনেহলে শেষৰ বাৰ মাটিত মাৰি আঙুলিবোৰ খেলাল কৰিবা। আৰু যদি হাতত আঙঠি থাকে তেন্তে অজুৰ নিচিনা লৰাই দিবা।

যি যি কাৰণৰ পৰা অজু নষ্ট হয়, সেই সেই কাৰণৰ পৰা তয়াশ্মোমও নষ্ট হয়। মনত ৰাখিবা যে তয়াশ্মোম কৰাৰ পাচত যদি হঠাৎ পানী পোৱা যায় আৰু যদি পানী বাৰহাৰ কৰিলে কোনো অনিষ্ট আশঙ্কা নাথাকে তেন্তে তয়াশ্মোম নষ্ট হব।

এবাৰ তয়াশ্মোম কৰি এবাৰ হে নামাজ পঢ়িব পৰা যায়; কিন্তু এবাৰ তয়াশ্মোমত দুই অথকুৰ নামাজ পঢ়িব নোৱাৰি।

নিয়ত কৰা, মুখ মছাহ কৰা, আৰু দুই হাত মছাহ কৰা এই তিনিটি তয়াশ্মোমৰ ফবজ।

প্ৰশ্ন—তয়াশ্মোম কৰিবৰ নিয়ম লিখা, কি কি অৱস্থাত তয়াশ্মোম কৰিব পাৰি? তয়াশ্মোমৰ ফবজ দেইটা আৰু কি, কি? তয়াশ্মোম কৰা কাক বোলে?

৭ম পাঠ

আজান

নামাজৰ নিৰ্দিষ্ট সময় উপস্থিত হলে, নামাজ পঢ়িবৰ কাৰণে মোছলমান ভাইসকলক যি যি কালাম বা কথাৰে মতা হয়, সেইবিলাক কালামকে “আজান” বোলে। ইয়াত সাভোটো কালাম নিৰ্দিষ্ট হৈছে।

কিন্তু ক্ষম্বৰ নামাজত এটা কালাম বেছি আছে। সেই সাভোটো কালাম তলত অৰ্থৰে সৈতে দিয়া গল।

১ম কালাম,—আল্লাহো আকুব্ব, আল্লাহো আকুব্ব, আল্লাহো আকুব্ব, আল্লাহো আকুব্ব।

অৰ্থ,—খোদাতাআলা বৰহক আক সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ।

২য় কালাম,—আছ্ হাদো আন লা-এলাহা ইল্লাল্লাহ, আছ্ হাদো আন-লা এলাহা ইল্লাল্লাহ।

অৰ্থ,—আল্লাহতাআলাৰ বাহিৰে কোনো উপাস্য নাই।

৩য় কালাম,—আছ্ হাদো আলা মোহম্মদাৰ বছুলো-ল্লাহ। আছ্ হাদো আলা মোহম্মদাৰ বছুলো-ল্লাহ।

অৰ্থ,—মোহম্মদ (দঃ) নিশ্চয় খোদাৰ প্ৰেৰিত বছুল।

৪র্থ কালাম,—হাইয়া আলাচ্ছালাত, হাইয়া আলা-চ্ছালাত।

অৰ্থ,—নামাজৰ সময় হ’ল, এতিয়া নামাজত উপস্থিত হওঁহক।

৫ম কালাম,—হাইয়া আলাল্ ফালাহ্, হাইয়া আলাল্ ফালাহ্।

অর্থ,—মঙ্গল লাভৰ কাৰণে উপস্থিত হওঁহক ।

৬ষ্ঠ কালাম,—আল্লাহো আক্বব্, আল্লাহো আক্বব ।

অর্থ,—খোদাতালা সৰ্ব্বশ্ৰেষ্ঠ ।

৭ম কালাম,—লা এলাহা ইল্লাল্লাহ ।

অর্থ,—আল্লাহত বাহিৰে কোনো উপাস্ত নাই ।

বিশেষ কথা ।—আজান শেষ হলে মোরাক্কেন্ অক আজান শুনা সকলে এই দোওরা পঢ়িব ।

দোওৰা

আল্লাহোম্মা বাৰু হাজেহিদ্ দাওতে তাম্মাতে
আচ্ছালাতিল্ কায়েমাতে আতে মোহম্মদীনিল আছি-
লাতিল্ ফজিলাতে ওব আছ্ছ মাকামাম্ মাহযুদানিল্
লাজি ও আত্ তাছ ।

ফজৰ নামাজৰ সময়ত আজানৰ “হাইয়া আলান্ ফালাহ”
কালামৰ দুইবাৰ পঢ়াবপাচত “আচ্ছালাতো খাইবোম্ মীন্নানাওম”
দুইবাৰ পঢ়িব লাগে । ইয়াৰ অর্থ এই,—

অর্থ,—টোপনিতকৈ নামাজেই সৰ্ব্বশ্ৰেষ্ঠ ।

একামত

ফজৰ নামাজ আৰম্ভৰ সময়ত যি কোৱা হয়, তাকে “একামত”
বোলে । আজানৰ নিচিনাকৈ একামতো কব লাগে, কিন্তু
আজানৰ ৫ম কালাম (হাইয়া আলান্ ফালাহ) পাচত “কাদ্
কামাতেচ্ছালাত” দুইবাৰ মাত্ৰ কব লাগে ।

(৩৯)

বিশেষ কথা,—নামাজৰ, সময়ত তিক্তাসকলে একামত আৰু
আজান কোৱা নিষেধ।

ফাৰা নামাজত থিয় হোৱাৰ নিয়ম :

—:~:—

তক্বিৰ।

আল্লাহো আক্বব্।

(ছানা)

চোব্‌হানাকা আল্লাহোম্মা অৱা বেহাম দেকা অৱা
তাৰাবাকাছ মোকা অৱা তা আ-লা জুদ্দোকা অৱা লা
এলাছা গায়ৰোকা।

আউজ বিল্লা

আউজো বিল্লাহে মিনাচ্ ছাযতানেৰ বাজিম।

লিছ্‌মিল্লা

লিছ্‌মিল্লাহেব্ বহ্‌গানেৰ বহ্‌গ।

ককুব তছবিত

ছোৰহানা বক্বিয়াল আজিম (তিনিবাৰ)

ককুব পৰা থিয় হোৱা তছবিত্

‘চমি আল্ল-হো লে-মান্ হামেদা।

তহমিদ

(ছেজদাৰ তহবিত)

ছোবহানা বাকিয়াল আল্লা (তিনিবাব)

আত্তা হিহ্নাতো

আত্তা হিহ্নাতো লিহ্নাহে আচ্ছালাওয়াতো আত্ তায়ে
বাতো আচ্ছালামো আলায়কা আইওহান্নাবীও অ বাহ-
মাতুল্লাহে অ বৰ্কাতোহু আচ্ছালামো আলায়না অ আলা
এবদোহ্লাহে চ্ছালেহিন আছ্হাহো আন্ লাএলাহ
ইল্লাল্লাহু ও আছ্হাহো আনন্না মোহান্নাদান আবদোহু
অ বাছুহোহু ।

দবদ

আলাহোন্না ছাল্লে আলা হোমান্নাদেও অ আলা
আলে মোহান্নাদিন কামা ছাল্লায়তা আলা ইব্রাহিমা অ
আলা আলে ইব্রাহিমা ইন্নাকা হামিদ্দুন মজীদ, আলাহোন্না
বাবেক আলা মোহান্নাদেও অ আলা আলে মোহান্না-
দিন কামা বাবাক্তা আলা এব্রাহিমা অ আলা আলে
এব্রাহিমা ইন্নাকা হামিদ্দুন মজীদ ।

দোওৰা মাছুৰা

আলা কুন্নাগ ফেবলি অলে ওৱালেদাইয়া আলেমান্

তাওরাদা অলেকামিইল য়োয়েনীনা অল য়োয়েনাতে অল মুছলেমিনা অল মুছলেমাতে অল আহ্, ইয়ায়ে মিনহুম্ অল আমওরাতে বেবাহ মাতেকা ইয়া আব্, হামাব্, বাহেমিন ।

দোওরা মাছুবা শেষ কৰি সোঁ ফালে মুখ ঘূৰাই এবাৰ “আচ্ছালামো! আলায় কোম্ অ বহ্‌মা তুল্লাহে” তাৰ পাচত বাওকালে মুখ ঘূৰাই “আচ্ছালামো আলায় কোম্ অ বহ্‌মাহতুল্লাহ” কৰা ।

মোনাঙ্গাত

বাক্সানা আভেনা ফিদুনিয়া হাছানাতাও অফিল আথোতে হাছানাতাও আকেনা আজাবল্লাব, আছল্লাল্লাছু আলা খায়বে খালকেহি মোহম্মাদিন অ আলা আলেহি অ আছহা বিহী আজমায়ীন বেবাহ মাতেকা ইয়া আব্ হামাব্ বাহেমিন ।

তাইন মোনাঙ্গাত

লাএলাহা ইল্লাল্লাহো মহাম্মদৰ বচুলুল্লা হে তালা ও আছল্লাম আলাথাইবে খালকিহি ওনুবে আৰছেহি আফ্-জালাল আশ্বিয়ায়েঅরাল য়ুৰছালিন । হাবিবনা ওছাকিওনা ও ছেয়েদেনা ও মওলানা মহাম্মদিন ও আলা আলেহি ও আছহাবিহী ও আজওরা জেহি আজমাইন বেবাহ মাতেকা ইয়া আব্ হামাব্ বাহেমিন ও আথোৰো দাও-হানা আনেল্ আম্‌দো লিল্লাহে বাক্বেল আলামিন ।

নামাজৰ নিৰ্দ্ধিষ্ট সময়

ফজৰ ।

বাতি শেষ হলে যেতিয়া আকাশত পূবফালে বগাৰ নিচিনা দেখা যায়, তেতিয়াৰপৰা সূৰ্য্য উদয় হোৱালৈকে ফজৰ নামাজৰ সময় । কিন্তু পূবফালে আন্ধাৰৰ নিচিনা হৈ থাকিলে তেতিয়া ফজৰৰ নামাজ পঢ়া সিদ্ধ নহয় ।

জোহৰ ।

ঠিক দুপৰীয়াৰ ভালপ পাঁচত জোহৰ নামাজৰ সময়, যদি জোহৰ নামাজ ঠিক কৰিবলৈ কোনো সন্দেহ থাকে তেন্তে ব'দত এডাল মাৰি থিয় কৰি ধৰা, সেই মাৰিৰ টাঁ যেতিয়ালৈকে মাৰিৰ ছুণ্ড নহয় তেতিয়ালৈকে জোহৰ নামাজৰ সময় থাকে ।

আছৰ ।

জোহৰৰ পাচৰপৰা আছৰৰ সময় হয় । সূৰ্য্য মাৰ নোযোৱালৈকে আছৰ নামাজৰ সময় থাকে কিন্তু বেলেটো ধোৱা বৰষুণীয়া হলে চোৱাৰ কম পোৱা যায় ।

মগৰেব

সূৰ্য্য মাৰ গলেই মগৰেবৰ সময় হয় । সূৰ্য্য মাৰ গৈ পশ্চিম ফালে আকাশৰ বঙা বৰণ লুপ্তালৈকে মগৰেব নামাজৰ সময় থাকে ।

এছা

মগবেব নামাজৰ পাচত এছাৰ নামাজৰ সময় হয়, বাতি ছপবলৈকে এছা নামাজৰ সময় থাকে, তাৰ পাচত এছাৰ নামাজ পঢ়িব নোৱাৰি, পঢ়িলেও মক্কত “তহবিমী” হয়। তাহাজ্জদ নামাজ বেতেবৰ আগেয়ে পঢ়া ভাল, কিন্তু পাৰিলে তাহাজ্জদ নামাজ বাতিৰ শেষ ভাগত হে পঢ়া উচিত।

৮ম পাঠ

নামাজৰ নিয়ত সমুহ

নামাজ পঢ়িবলৈ মনস্থ কৰাকে নামাজৰ নিয়ত বোলে যি অশুদ্ধৰ যেই বাক্যত নামাজ পঢ়িব লাগে তাক অন্তৰ্বেৰে মনত কৰিলেই নিয়ত কৰা হয়। কিন্তু এইটো সকলোৱে মনত ৰাখিব লাগিব যে নিয়ত কৰা সময়ত অইন সংসাৰীক কথা বা ভাব যেন অন্তৰত সোমাব নোৱাৰে। সকলো মোচলমানে নামাজৰ সকলোবোৰ কাৰ্য্য আৱাবী ভাষাত কৰে, এই কাৰণে ভালত ভাগ ভাগকৈ দেখুৱা গ’ল।

ফজৰ নামাজৰ নিয়ত

ফজৰ নামাজৰ দুয়ত দুই বাক্যত থাকে ফজৰ দুই বাক্যত

প্রশ্ন—আজান দিয়াৰ কাৰণ কি? আজানৰ কালাম কেইটা মুখস্থ কোৱা? আজ নামাজত যি হৈ কি কি নিয়ম পালন কৰিবা? কি কি হোওৱা পঢ়ি চালাম কিবাব লাগে? হোওৱা মাছুবা মুখস্থ কোৱা। কোন কোন নামাজ কোন কোন সময়ত পঢ়িব লাগে বহুলাই কোৱা।

সৈতে ৪ বাকাত, প্রথমে ছন্নত দুই বাকাত পঢ়ি লোৱা, পাচত কবজ দুই বাকাত পঢ়া।

২। ছন্নতৰ নিম্নত

নাওয়ায়তো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়াল্লা বাকাতায় ছালাতেল কবজ ছন্নতো বাছুলিল্লাহে তায়াল্লা মোতাওয়াজ্জাহন এলাজ্জেহ তিল কাবাতেছ চবীকাতে আল্লাহো আকবৰ।

২ ফবজৰ নিম্নত *

নাওয়ায়তো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়াল্লা বাকাতায় ছালাতেল কবজ ফাজ্জোলাহে তায়াল্লা * মোতাওয়াজ্জাহন এলাজ্জেহ তিল কাবাতেছ চবীকাতে আল্লাহো আকবৰ।

ফবজ নামাজৰ নয়ত সমাপ্ত।

জোহৰ নামাজৰ নিম্নত

জোহৰ নামাজৰ ৪ ছন্নত, ৪ ফবজ, ২ ছন্নত আৰু ২ বাকাত নফলৰ সৈতে বাৰ বাকাত।

৩ ছন্নতৰ নিম্নত *

নাওয়ায়তো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়াল্লা আব্বা

* কবজ নামাজ পঢ়িলে, ইমামৰ গগত পঢ়িবই লাগিব, সেই কাৰণে মোস্তাদিসকলে, “মোতাওয়াজ্জাহন” অৰ্থ আগত “এক্কেদায়াতো বেহা-তাল ইমাম” বুলি নিষত কৰিবাঁক।

বাকায়তে ছালাতে জেহাৰ ছন্নতো বচুলিল্লাহে তায়লা
মোতাওয়াজেহান এলাজেহতিল কাবাতেছ ছবীফাতে
আল্লাহো আক্‌বব ।

৪ ফৰজৰ নিয়ত

নওয়ায়তো আন উছলিয়া লিল্লাহে তায়লা আব্‌বা
বাকায়তে ছালাতে জেহাৰ ফজেহালাহে তায়লা মোতা-
ওয়াজেহান এলাজেহতিল কাবাতেছ ছবীফাতে আল্লাহো
আক্‌বব ।

২ ছন্নতে মোসাক্কাদাহ

নওয়ায়তো আন উছলিয়া লিল্লাহে তায়লা বাকাতায়
ছালাতে জেহাৰ ছন্নতো বাচুলিল্লাহে তায়লা মোতাওয়া-
জেহান্ এলাজেহতিল কাবাতেছ ছবীফাতে আল্লাহো
আক্‌বব ।

২ নফলৰ নিয়ত

নওয়ায়তো আন উছলিয়া লিল্লাহে তায়লা বাকাতায়
ছালাতেন নফল মোতাওয়াজেহান্ এলাজেহতিল্ কাবা-
তেছ ছবীফাতে আল্লাহো আক্‌বব ।

* যদি দুই বাকাত নামাজৰ নিয়ত কৰা, তেন্তে নিয়তৰ ভিতৰত
“বাকাতায়” কৰা, আৰু যদি তিনি বা চাৰি বাকাত নামাজ পঢ়িবলৈ
নিয়ত কৰা, তেন্তে “বাকায়তে” বুলিবা, এক নিয়ত দুই বাকাতৰ কম
আৰু চাৰি বাকাতৰ বেছি নামাজ পঢ়িব নোৱাৰি, কিন্তু বাতি ১২।১
বজাত পঢ়িব পাৰি ।

(জোছৰ নামাজৰ নিয়ত সমাপ্ত)

আচৰৰ নামাজ

আচৰৰ নামাজৰ ছন্নত ৪, আৰু ফৰজৰ ৪, বাকাতৰ সৈতে মুঠ ৮ বাকাত। আচৰৰ ছন্নতক ছন্নতে জেয়াদা বোলে। ইয়াক পঢ়িলে পুণ্য আৰু নপঢ়িলে কোনো দোষ নাই। আচৰৰ নামাজৰ পাচত অইন কোনো নামাজ পঢ়া নিষেধ।

৪ আচৰৰ ছন্নতৰ নিয়ত

নওয়ায়তো আন উছাল্লিা লিলাহে তায়াল আৰবা বাকাতে ছালাতেল আচৰ্ ছন্নতো বছুলিলাহে তায়াল মোতাওয়াজেহান্ এলাজেহতিল কাবাতেছ ছবীফাতে, আল্লাহো আক্‌বৰ।

৪ আচৰৰ ফৰজৰ নিয়ত

নওয়ায়তো আন উছাল্লিা লিলাহে তায়াল আৰবা বাকায়তে ছালাতেল আচৰ ফৰজেহালাহে তায়াল মোতাওয়াজেহান্ এলাজেহতিল কাবাতেছ ছবীফাতে, আল্লাহো আক্‌বৰ।

(আচৰৰ নামাজৰ নিয়ত সমাপ্ত)

মগৰ্বেৰ নামাজৰ নিয়ত

মগৰ্বেৰ নামাজৰ ৩ ফৰজ, ২ ছন্নত, আৰু ২ বাকাত নফলৰ সৈতে মুঠ ৭ বাকাত।

৩ ফৰজৰ নিয়ত

নওয়ায়তো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়াল। চালাছা
বাকায়তে ছালাতেন মগবেব ফৰজেজ্জালাহে তায়াল।
মোতওয়াজেহান এলাজেহ্ তিল্ কাবাতেছে ছবীফাতে
আল্লাহো আকুবব।

২ ছন্নতৰ নিয়ত

নওয়ায়তো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়াল। বাকা-
তায় ছালাতেন মগবেব ছন্নতো বাছুলিল্লাহে তায়াল।
মোতওয়াজেহান এলাজেহ্ তিল্ কাবাতেছ্ ছবীফাতে
আল্লাহো আকুবব।

এফিয়া জোহৰ নামাজৰ নফল নামাজত যি নিয়ত কৈ
হাতিছা সেই নিয়তেবে মগবেবতো দুই বাকাত নফল নামাজ
পঢ়িব।। মুঠব ওপবত সকলো নামাজৰ “নফল” এইদৰে
পঢ়িব পাৰি।

(মগবেব নামাজৰ নিয়ত সমাপ্ত)

এছাব নামাজৰ নিয়ত

এছাব নামাজ, ছন্নত ৪, ফৰজ ৪, ছন্নত ২, নফল ২,
বেতেব ৩ আঁক নফল ২, বাকাতব গৈতে মুঠ ১৭ বাকাত।

৩ ছুন্নতৰ নিম্নত

নওয়ায়তো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়াল। আব্বা বাকায়াতে ছালাতেল এছায়ে ছুন্নতো বাছুলিল্লাহে তায়াল। মোতাওয়াজেহান এলাজেহতিল কাবাতেছ ছবীফাতে আল্লাহো আক্বব।

৪ ফবজ্জৰ নিম্নত

নওয়ায়তো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়াল। আব্বা বাকায়াতে ছালাতেল এছায়ে ফবজ্জোলাহে তায়াল। মোতাওয়াজেহান এলাজেহতিল কাবাতেছ ছবীফাতে আল্লাহো আক্বব।

২ ছুন্নতৰ নিম্নত

নওয়ায়তো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়াল। বাকাতায় ছালাতেল এছায়ে ছুন্নতো বাছুলিল্লাহে তায়াল। মোতাওয়াজেহান এলাজেহতিল কাবাতেছ ছবীফাতে আল্লাহো আক্বব।

২ নফলৰ নিম্নত

মগৰেব নামাজত যি বুলি নফল নামাজৰ নিয়ত কোৱা হৈছে, সেইদৰে নিয়ত কৰি দুই ঠাকাত নফল পঢ়া।

৩ বেতেবৰ নিম্নত

নওয়ায়তো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়াল। চালাছা বাকায়াতে চালাতেল বেতেব ওৱাজ্জিবুল্লাহে তায়াল। মোতাওয়াজেহান এলাজেহতিল কাবাতেছ ছবীফাতে আল্লাহো আক্বব।

২ নফলৰ নিম্নত

পূৰ্বে কৈ অহা মতে নিয়ত কৰি দুই বাকত নফল পঢ়া।

বিশেষ চাবলগীয়া—বমজান ছবীফৰ বাহিৰে বেতৰৰ নামাজ জামাতত পঢ়িব নোৱাৰি। ইয়াত প্ৰথম দুই বাকাতত ক্ৰমান্বয়ে “ইন্না আন জালানাহু” আৰু “কুল ইয়া আইউহাল” পঢ়ি আন্তা হিয়াতো পঢ়ি উঠি চুবা ফাতেহাৰ লগত “কুলুহ আল্লাহে আশাদ্” পঢ়ি কাণলৈ হাত তুলি, দোওৱা কুহুত পঢ়ি নামাজ শেষ কৰা।

দোওৱা কুহুত

আল্লাহোম্মা ইম্মা নাস্তাইনোকা ও নাস্তগ ফেবোকা ও নো মেনো বে-কা অনাতাওয়াকালো আলায়কা ও মুছনী আলায়-কাল খায়বে ওনাস্কোবোকা ও লানাকফোবোকা ও নাখ লাও ও নাংবোকা মাইয়াফজোবোকা আল্লাহোম্মা ঈয়াকা নাবোদো ও অলাকা নোছাল্লি ও নাচজোদো ও এলায়কা নাছ আ ও নাহ-ফেদো ও নাজ্জু' বহ-মাতাকা ও নাখছা আজ্জা বাকা ইম্মা আজ্জা-বাকা বিল্ কোফ-ফাবে মোল্ হেক্।

এচাৰ নামাজৰ নিয়ত সমাপ্ত।

তাহাজ্জদৰ নামাজ

তাহাজ্জদৰ নামাজ দুই বাকাতৰ কম আৰু ১২ বাকাতৰ অধিক পঢ়িব নালাগে, এই নামাজ পঢ়াৰ নিয়ম এই যে, প্ৰত্যেক বাকাতত চুবা ফাতেহাৰ পিচত তিনিবাবকৈ চুবা এখলাছ

(বুলছ আল্লা) পঢ়িবা। এক নিয়তত দুই বাৰতকৈ পৰি ৬ নিয়তত ১২ বাকাত নামাজ শেষ কৰিবা। যাৰ শেষ বাতি উঠা অভ্যাস আছে আৰু যাৰ শেষ বাতি উঠিব পাৰিম বুলি দৃঢ় বিশ্বাস আছে, তেওঁৰ নিমিত্তে তাহাজ্জদ নামাজৰ পিচত বেতেৰৰ নামাজ পঢ়া ছন্নত আৰু যাৰ তেনে অভ্যাস নাই তেওঁৰ পক্ষে এছাৰ নামাজৰ পিচত পঢ়াট ভাল। এই নামাজত পুণা বেছি আছে।

তাহাজ্জদ নামাজৰ নিয়ত

নওয়াযতো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়লা বাকাতায় চালাতে তাহাজ্জোদে ছন্নতো বছুলিল্লাহে তায়লা মোতাওয়াজ্জেহান এলাজেহতিল কাবাতেছ ছবীফাতে আল্লাহো আকবৰ।

(নামাজৰ নিয়ত শেষ)

তাৰাবী নামাজ

এছাৰ নামাজৰ পাচত আৰু বেতেৰ নামাজৰ পূৰ্বে বমজান ছবিফৰ প্রতি বাতিয়েই দুই বাকাত কৈ ১০ চালামত ২০ বাকাত 'নামাজ পঢ়া ছন্নত ; ইয়াকে "তাৰাবী" নামাজ বোলে ; ইয়াক জামাতৰ লগত পঢ়া "ছন্নতে খোলাফায়ে বাচেদীন।"

তাৰাবী নামাজৰ নিয়ত

নওয়াযতো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়লা বাকাতায় চালাতে তাৰাবীহ ছন্নতো বছুলিল্লাহে

তান্নালা মোতাওন্নাভেহান এলাভেহ-
 তিল কাওনাতেছ ছবিফাতে
 আন্নাহো আকবব ।

(তাবাবী নামাজৰ দোওরা)

(প্রত্যেক দুই বাকাতৰ পাচত বহি এই দোওরা পঢ়িবা)

তাজামেন ফাজলে বাব্বইয়া কাৰিমাল মাৰুফে ইয়াকাদীমুল
 এহ্‌চানে আতচেন এলায়না বে এহ চানেকাল কাদিম ছাবেত
 কুলুবানা আলাদীনেকা বেবাহ মাতেকা ইয়া আৰ হামাব বাহেমিন ।

(তাবাবী নামাজৰ দোওরা)

(প্রত্যেক চাৰি বাকাতৰ পাচত বহি এই দোওরা পঢ়িবা)

চোবহানা জিল্ মোল্কে অল মালাকুতে চোবহানা জিল্
 ইজ্জতে অল আজমাতে অল্ হাযবাতে অল কুদবাতে অল
 কিব্ বিযায়ে অল্ জাবাকতে, চোবহানাৰ মালেকেল্ হাইয়েল
 লাজ্জি লাইয়ানামো অলা ইয়ামুতো আবাদান্ আবদা চুব্বুছন্
 কুছ্ চুন্ বাবেবানা অ বাবেবাল মালায়েকাতে অবকহ্ ।

(ইয়াৰ পিচত এই মোনাজাত পঢ়ি ক্ষমা খুজিবা) ।

প্রশ্নমালা,—প্রতি দিনে নামাজ কেইবাবকৈ পঢ়িব লাগে, আৰু নায
 লিখা । প্রত্যেক অৱস্থাত নামাজৰ কেই বাকাতকৈ পঢ়িব লাগে লিখা ।
 বেস্তেৰ নামাজৰ নিয়তটো মুখস্থ লিখা । তাহাজ্জদৰ নামাজ কেতিয়া
 পঢ়া উচিত, আৰু কিয় ? তাহাজ্জদ নামাজৰ নিয়তটো মুখস্থ লিখা ।

জোনাজাত

আল্লাহু ইয়া নাহ আলোকাল জালাত অ নাউজো-
বেকা মেনান্না ইয়া খালেকাল জালাতে অন্নাব, বেবাহ
মতেকা ইয়া আজীজো, ইয়া গাফফাৰো ইয়া কৰিমো,
ইয়া চাজ্জাৰো ইয়া বহিমো ইয়া জব্বাৰো ইয়া খালেকো,
ইয়া বাবৰো আল্লাহু আজ্জের্ণা অখ্লেছনা মিনান্নাব
ইয়া যুজ্জীৰো, ইয়া যুজ্জীৰো, ইয়া যুজ্জীৰো বেবাহ
মতেকা, ইয়া আব হামাৰ বা-হেমৌন।

(নামাজৰ ওৱাজেৰ বিলাক)

ওৱাজেৰ মোট ১৫টা। এই ১৫টাৰ ভিতৰৰ ভুলক্ৰমে
এটা এৰিলেই “ছোহ ছেজদা” দিব লাগে আৰু যদি জানি শুনি
নিজ ইচ্ছামতে এৰি দিয়া হয়, তেন্তে সেই নামাজকে আকৌ
পঢ়িব লাগে, তেনে নহলে নামাজ নহব।

১। আল্ হামদো চুবা পঢ়া।

২। চুবা মিলোৱা, এক আয়াত ডাঙৰ নাইবা তিনি আয়াত
সক (চুটি) যেনে,—ইয়া আ তোৱাইনা।

৩। প্ৰথম দুই বাকাতত চুবা মিলাবলৈ মনোনীত কৰা।

৪। নামাজৰ কাম অৰ্থাৎ ককু ছেজদা আদি ক্ৰমান্বয়ে
শেষ কৰা।

৫। খব্ খবকৈ নামাজ নপঢ়িবা, অৰ্থাৎ ককু আৰু ছেজদাত
পলম কৰি থকা। (এক তছবিহ সমান পলম কৰা “ওৱাজেৰ”

২৩ তছবিহ সমান পলম কৰা “ছুন্নত”)।

৬। থিয় হৈ পঢ়া, অৰ্থাৎ ককুত যোৱাৰ পিছত আক
ছেজদাত যোৱাৰ পূৰ্বে স্থিৰ ভাবে থিয় হোৱা।

৭। দুই ছেজদাৰ মাজত পলম কৰা অৰ্থৎ ছেজদাৰ
ওপৰতে ছেজদাত নোযোৱা।

৮। প্ৰথম বৈঠক বা বহা, অৰ্থৎ তিনি বা চাৰি বাকাত
নামাজৰ মাজত, প্ৰথম বাৰ বহি আন্তাহিয়াতো পঢ়া।

৯। আন্তাহিয়াতো পঢ়া।

১০। লগালগিকৈ নামাজৰ কৰ্ম আদায় কৰা।

১১। নামাজ পঢ়ি শেষত বহি আন্তাহিয়াতো আক দকদ
পঢ়ি চালাম ফিৰাট নামাজৰ শেষ কৰা।

১২। চিঞৰি নামাজ পঢ়াৰ সময়ত চিঞৰি পঢ়া, মনে
মনে পঢ়াৰ সময়ত মনে মনে পঢ়া (দুই ঈদ, জুম্মাৰ ফৰজ
দুই বাকাত, ফজৰ, মগবেৰ আৰু এছাৰ প্ৰত্যেকৰ প্ৰথম দুই
বাকাত ফৰজ চিঞৰি পঢ়া “ওৱাজে”)।

১৩। চালামৰ লগত নামাজৰ পৰা বাহিৰ হোৱা।

১৪। এছাৰ বেতেৰ নামাজৰ মাজত দোওৱা কুমুতৰ পূৰ্বে
কাণলৈ হাত তুলি দোওৱা কুমুত পঢ়া।

১৫। দুই ঈদত দুই বাকাতত ছয় তকবিৰ চিঞৰি কোৱা।

(ক) ওৱাজেৰ এবিলে ছোহ ছেজদা কৰা।

(ছোহ ছেজদাৰ নিয়ম)

যদি কোনোৱে নামাজ পঢ়ি থাকোঁতে ভুলক্ৰমে ওৱাজেৰ
ঞিৰ দিয়ে, তেন্তে ছোহ ছেজদা দিব লাগে। এই কথা আগেয়ে

এবাব কৈ অহা হৈছে। ছোহ ছেজনা আদায় কৰিবৰ নিয়ম এই যে, নামাজৰ শেষ বৈঠকত আন্তাহিয়াতো শেষ কৰি শৌ কালে চালাম ফিৰাই আকৌ পূৰ্বৰ নিচিনাকৈ দুইবাৰ ছেজনা দিয়াৰ পাচত আন্তাহিয়াতো আক দকদ পঢ়ি শেষ কৰি ছই কালে চালাম ফিৰাবা।

৯ম পাঠ

“নামাজ পঢ়িবলৈ কিছুমান নিয়ম”।

নামাজৰ পূৰ্বে ফৰজ গোছলৰ দৰকাৰ হলে গোছল কৰি লবা, আৰু কাপোৰত নাপাকি বস্তু লাগি থাকিলে পাক বা পবিত্ৰ কৰি লোৱা, ছতৰ ঢাকা, অজু নাথাকিলে অজু কৰি লোৱা। নামাজৰ সময় দেখি পঢ়া তাৰ পাচত সাংসাৰিক কাজ, কাম, দয়া, মায়া, কাম, ক্ৰোধ, লোভ ইত্যাদি মনৰ পৰা আঁতৰাই একমনে এক প্ৰাণে ইয়াকে মনত আনিবা যে,—
“যি জনে মোক পয়দা কৰিছে, তেওঁ মোৰ সমুখত আছে, যদিও ময় তেওঁক দেখিবলৈ পোৱা নাই; কিন্তু মোক তেওঁ

প্ৰশ্নমালা,—তাবাবী নামাজ কাক বোলে? তাবাবী নামাজৰ দুই বাকাতৰ পাচত আৰু চাৰি বাকাতৰ পাচত বহি পঢ়া দোওৱা দুটা মুখস্থ কোৱা? ওৱাইজৰ কি আৰু কি কি? ছোহ ছেজনা কেনেকৈ দিব লাগে?

অনায়াসে দেখি আছে । এনে ধ্যান কৰি তাৰ পিচত জায় নামাজত
সবল ভাবে কেবলা মুখী হৈ থিয় হবা (কবজ) । ছেজদাৰ
ঠাইলৈ চকু বাখিবা তাৰ পিচত দুয়োখন হাত তলৰ ফালে সমান্তৰ
কৰি থৈ নিয়ত কৰিবা । তাৰ পিচত নামাজৰ নিয়ত কৰি
তকব্বিকৈ দুই হাতৰ বুঢ়া আৰু অনামিকা আঙুলিৰ আগ ভাগেৰে
কাণ স্পৰ্শ কৰা * আৰু প্ৰত্যেক আঙুলিকে পৃথক ভাবে বাখিবা
তাৰ পিচত তকব্বিৰ কবা । তকব্বিৰ কবৰ সময়ত মনত এনে
ভাব বাখিব লাগিব যে খোদাতালাক যদিও আমি দেখা নাই
কিন্তু তেওঁ আছে আৰু সঁচা আৰু আমাক দেখা পাইছে ।
এনে ভাব মনত ধাৰণা কৰা (কবজ) । নাইৰ তলত বাওঁ হাতৰ
সোঁ হাত লগাই থবা * সোঁ হাতৰ বুঢ়া আঙুলি আৰু কনিষ্ঠা
আঙুলিৰে বাওঁ হাতৰ কজ্জা ধৰিবা । অইন তিনিটা আঙুলি
বাওঁ হাতৰ ওপৰত পেলাই বাখিবা । তাৰ পিচত (মনে মনে)
“চোবহানাকা” পঢ়িবা, তাৰ পিচত (মনে মনে) “আউজুবিল্লাহে
বুজি” “বিছমিল্লাহে” পঢ়ি আলহামদো চুৰা” পঢ়ি শেষ কৰাৰ
পিচত (মনে মনে) “আমিন” কৈ অইন এটা চুৰা বা কোবাণ
চৰিফৰ তিনি আয়েত মান পঢ়িবা । প্ৰত্যেক কাকায়তৰ প্ৰত্যেক
চুৰাৰ পূৰ্বে “বিছমিল্লাহে” মনে মনে পঢ়িবা । তাৰ পিচত ককুত
যাবৰ সময় ককুৰ তকব্বিৰ কবা, অৰ্থাৎ আঠু ভিৰ দি হালিবা ।
আঠুত হাতেৰে ভিৰ দিয়া সময়ত আঙুলিবিলাক যেন ভিন ভিন

* তিক্তাসকলে বুকুৰ ওপৰত হাত বান্ধিব লাগে । আৰু কাছলৈ
হাত তুলিব ।

হৈ থাকে, ইয়াৰ বাহিৰেও নামাজৰ সকলো সময়তে আঙুলিবিলাক
 স্বাভাৱিক ৰূপে ৰাখিবা। ককুত এনেকৈ হালিবা যেন মূৰটো
 টিকাব সৈতে সমান্তৰ হয়। * অৰ্থাৎ পিঠিখন পোন ভাবে
 ককুত সোঁ। ভৰিৰ পিঠিলৈ চকু ৰাখিবা। আৰু ককুৰ সময়ত
 ককুৰ তছবিহ তিনি পাচ নাইবা সাতবাৰ কৈ মনে মনে পঢ়িবা।
 তাৰ পিচত তছমী বুলি লগে মূৰ দাঙি হাত ওলমাই সবল
 ভাবে থিয় হবা। তাৰ পিচত তহমিদ কৰা, পিচত তকবিৰ
 কৈ লগে লগে ছেজদা (১ম আঠ, ২য় হাত, ৩য় নাক, ৪ৰ্থ
 কপাল, মাটিত লাহেকৈ থৈ) কৰিবা। ছেজদাৰ সময় কপাল
 মাটিত (জায় নামাজত) থৈ পেলাই ছেজদা কৰিবা আৰু ছেজদাত
 থাকিবৰ সময়ত নাকৰ ফালে চকু ৰাখিবা। আৰু তিনি, পাচ
 নাইবা সাতবাৰ তছবিহ পঢ়িবা। ছেজদাত দুই হাত কাণৰ
 পোনে পোনে থাকিব লাগে, আঙুলিবিলাক কেৱল মুখকৈ
 ৰাখিবা, হাত দুখন কাষলতিৰ পৰা পৃথক থাকিব। পেট আৰু
 উক পৃথক ৰাখিবা তাৰ পিচত তকবিৰ বুলি মুখ তুলি ঠিক
 হৈ বহি এক তছবিহ সমান পলম কৰি আকৌ তকবিৰ বুলি
 আগৰ নিয়মে ছেজদাত যাৰা, ছেজদাৰ পূৰ্বে লিখিত মতে
 তছবিহ পঢ়িবা। তাৰ পিচত তকবিৰ বুলি সবল ভাবে থিয়
 হবা, এইয়ে এক ৰাকাত নামাজ হল, তাৰ পিছত “বিছমিল্লাহে”
 আলহামদো লিল্লাহে আৰু অইন এটা চুৰা পঢ়ি প্ৰথম ৰাকাতত

* ডিক্তাসকলে অলপহে হালিব লাগে, হাড় যেন শৰীৰৰ পৰা
 পৃথক নহয়।

যি দৰে ছেজদা কবিছিল। আৰু যি যি নিয়ম পালন কৰিবলৈ
 কৈ অহা হৈছে দ্বিতীয় বাক্যটো সেইদৰে কৰিবা। কিন্তু
 “চোবহানাকা আৰু আউজু বিল্লা” পঢ়িও নালাগে। দ্বিতীয় বাক্যত
 দ্বিতীয় ছেজদা শেষ হলে বাওঁ ভৰি পাৰি বহিবা। আৰু
 সোঁ ভৰি থিয়কৈ বাখিবা, থিয়কৈ বখা সোঁ ভৰিৰ আঙুলিবিলাক
 কেবলা মুখকৈ বাখিবা। কিন্তু তিকতাসকলে ছুই ভৰি সোঁ
 ফালে উলিয়াই চতুৰৰ ওপৰত বহিবা। ছুই হাত ছুই উকৰ
 ওপৰত বাখিবা। মনত বাখিবা যে, যদি ছুই বাক্যতৰ নামাজ
 হয় তেন্তে আধা আন্তাহিয়াতো পঢ়াৰ পিচত দৰুদ আৰু দোওৱা
 মাচুবা শেষ কৰি চালাম ফিৰাবা, চালাম ফিৰাওতে প্ৰথমে
 সোঁ ফালে “আচ্ছালামো আলৈইকোম্ ওৱা বহ্মা তোলাহ”
 কবা তাৰ পাচত বাওঁ ফালে চালাম ফিৰাই সেই বৰমেই কবা।
 এয়েই ছুই বাক্যত নামাজ পঢ়া হল। আৰু যদিহে চাৰি
 বাক্যত নামাজ হয়, তেনেহলে আধা আন্তাহিয়াতো পঢ়ি তকব্বিৰ
 কৈ আকৌ থিয় হবা। আৰু ফৰাজ নামাজ হলে কেৱল
 আলহামদো চুবা পঢ়ি বাকী হুকায়ত শেষ কৰিবা, ছুন্নত আৰু
 নফল নামাজত আলহামদো চুবাৰ লগত অইন চুবা মিলাই পঢ়িবই
 লাগিব। যেতিয়া চাৰি বাক্যত শেষ হয় তেতিয়া আধা
 আন্তাহিয়াতো, দৰুদ আৰু দোওৱা মাচুবা পঢ়ি চালাম ফিৰাই
 নামাজ শেষ কৰিবা। পিচত মোনাজাত কৰিবা। যদিহে তিনি
 বাক্যত নামাজ পঢ়িব লগীয়া হয়, তেনেহলে পহিলা ছুই বাক্যত
 নামাজ ওপৰত কোৱা মতে আধা আন্তাহিয়াতো পঢ়ি থিয়

ହେ ବାକୀବାକାତତ କେରଳ ଆଲହାମ୍ମଦୋ ଚୁବା ପଢ଼ି ନକନ ଦୋଞ୍ଜା
 ଯାଚୁବା ପଢ଼ି—ଚାଲାମ ଫିବାଇ ନାମାଜ୍ ଶେଷ କବିବା, ଆକ ପିଚ୍ଚତ
 ମୋନାଜାତ କବିବା ।

ପାଞ୍ଚ ଅବସ୍ଥାବ ନାମାଜ୍ ପଢ଼ାବ ନିୟମ ଫଜ୍ରବ ନାମାଜ୍

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଠାବ ଆଗେୟେ ଫଜ୍ରବ ନାମାଜ୍ ପଢ଼ାବ সময় । ପ୍ରଥମ ଆଜ୍ଞା-
 ନବ ,ଦବକାବ ହଲେ ଆଜ୍ଞାନ ଦିବା * ତାବ ପାଚତ ଛୁମ୍ମତ ଛୁଇ ବାକାତ
 ମନେ ମନେ ପଢ଼ିବା । ଛୁମ୍ମତ ଛୁଇ ବାକାତବ ପାଚତ ଫଜ୍ର ଛୁଇ ବାକାତ
 ପଢ଼ିବା । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫଜ୍ର ନାମାଜ୍ ପୂର୍ବେ ଚିଞ୍ଚିବି ଏକାମନ୍ତ
 କବ ଲାଗେ । ଫଜ୍ରବ ଛୁଇ ବାକାତ ଫଜ୍ର ନାମାଜ୍ ପଢ଼ିମ ବୁଲି
 ନିୟତ କବିବା । ଏହି ଛୁଇ ବାକାତ ନାମାଜ୍ତ “ଆଲ୍ଲାହ୍ମଦୋ” ଚୁବା
 ଲଗତ୍ ଅଇନ ଚୁବା ମିଳାଇ ପଢ଼ିବା ଆକ ଚିଞ୍ଚିବି ପଢ଼ିବା ।

ଜୋହାବ ନାମାଜ୍

ସୂର୍ଯ୍ୟ ପଶ୍ଚିମ ଅଳପ ଫାଲେ ହାଲିଲେଇ ଜୋହାବ ନାମାଜ୍ ପଢ଼ିବ
 ଲାଗେ । ପ୍ରଥମ ଜୋହାବ ଚାବି ବାକାତ ଛୁମ୍ମତ ପଢ଼ିମ ବୁଲି ନିୟତ
 କବିବା । ଫଜ୍ରବ ଛୁମ୍ମତବ ନିଚିନା ଛୁଇ ବାକାତ ପଢ଼ି ବହି ପେଲାହି
 ଆଧା ଆନ୍ତାହିୟାତୋ ପଢ଼ିବା କିନ୍ତୁ ଦୋଞ୍ଜା ପଢ଼ି ଚାଲାମ ନିଫିବାବା,
 ଆଧା ଆନ୍ତାହିୟାତୋ ପଢ଼ି “ଆଲ୍ଲାହୋ ଆକ୍ବବ” ବୁଲି ଥିୟ ହେ
 ପୂର୍ବବ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଆକୋ ଛୁଇ ବାକାତ ପଢ଼ି ଆନ୍ତାହିୟାତୋ

* ଶିକତାଟି ଆଜ୍ଞାନ ଦିଆ ନିୟମ ନାଟ ।

দক্ষ আৰু দোণ্ডা মাছুৰা পঢ়ি চালাম কৰিবা, এনেকৈ চাৰি বাক্যত ছন্নত প্ৰথমে শেষ কৰিবা।

তাৰ পিচত জোহৰৰ চাৰি বাক্যত ফৰজ পঢ়িবলৈ নিয়ন্ত কৰিবা, প্ৰথম একামত কবা * তাৰ পিচত জোহৰৰ চাৰি বাক্যত ছন্নত পঢ়িবলৈ যি দৰে কোৱা হৈছে, ঠিক ইয়াকো সেইদৰে পঢ়িবা, কিন্তু পিছৰ দুই বাক্যতত কেৱল “আল্লাহম্মদো” চুৰা পঢ়ি জোহৰৰ ফৰজ চাৰি বাক্যত শেষ কৰিবা। তাৰ পিচত ফৰজ নামাজৰ ছন্নতৰ নিচিনাকৈ দুই বাক্যত ছন্নত পঢ়িবা। তাৰ পিচত নফল দুই বাক্যত পঢ়িবা।

আচৰৰ নামাজ

হাতত এডাল মাৰি লৈ ব’দত থিয় কৰা, যদি সেই মাৰিৰ ঠাঁই, মাৰিৰ দুগুণ হয় তেন্তে সেয়ে আচৰৰ নামাজৰ সময়। জোহৰৰ চাৰি বাক্যত ছন্নত পঢ়াৰ নিচিনা আচৰৰ ছন্নতো সেই দৰে চাৰি বাক্যত পঢ়িবা, কিন্তু আচৰৰ চাৰি বাক্যত ছন্নত পঢ়িম বুলি নিয়ন্ত কৰিবা। আচৰৰ নামাজ শেষ হোৱাৰ পিচত, অইন কাজা নামাজ পঢ়া নিষেধ।

মগৰেবৰ নামাজ

সূৰ্য্য মাৰ গলেই মগৰেবৰ নামাজৰ সময়। প্ৰথম মগৰেবৰ তিনি বাক্যত “ফৰজ” নামাজ পঢ়িম বুলি নিয়ন্ত কৰিবা। ফৰজৰ

০ প্ৰত্যেক ফৰজ নামাজৰ পূৰ্বে একামত কৰ লাগে, কিন্তু তিকতাই কৰ নোৱাৰে।

ফবজ নামাজৰ নিচিনা দুই বাকাত পঢ়ি বহি পেলাই আধা আস্তা-
হিয়াতো পৰি আকৌ উঠি বাকী বাকাতত কেৱল আল্‌হাম্দো
চুবা পঢ়ি বহি আস্তাহিয়াতো দকদ আৰু দোওৱা মাছুবা পঢ়ি শেষ
কৰিবা। তাৰ পিচত ছন্নত দুই বাকাত পঢ়ি উঠি শেষত নফল
নামাজ দুই বাকাত পঢ়ি মগবেবৰ নামাজ শেষ কৰা।

এছাৰ নামাজ

‘সূৰ্য্য মাৰ যোৱাৰ পিচত আকাশৰ পশ্চিম ফালে বঙা বৰণ
নাইকিয়া হলেই এছাৰ নামাজৰ সময়। প্ৰথম জোহৰৰ নামাজৰ
ছন্নতৰ নিচিনাকৈ এছাৰ ছন্নত চাৰি বাকাত, তাৰ পিচত ফবজ
চাৰি বাকাত পঢ়া, বিশেষ এই যে এছাৰ নামাজৰ নাম ধৰি নিয়ত
কৰিব লাগিব। আৰু ফবজ নামাজৰ শেষৰ দুই বাকাত কেৱল
“আল্‌হাম্দো” চুবা পঢ়ি শেষ কৰিবা। তাৰ পিচত দুই বাকাত
ছন্নত পঢ়িবা। ছন্নত দুই বাকাত শেষ কৰি নফল দুই বাকাত
বহি পঢ়িবা। ইয়াৰ পিচত তিনি বাকাত বেতেৰ পঢ়া, বেতেৰৰ
তিনি বাকাত ওৱাজেব নামাজ পঢ়িম বুলি ঠিক মগবেবৰ তিনি
বাকাত ফবজ নামাজৰ নিচিনা পঢ়িবা। কিন্তু বেতেৰ নামাজ মনে
মনে পঢ়িব লাগে। বেতেৰৰ প্ৰথম দুই বাকাতত ক্ৰমাৱয়ে “ইয়া
আন্ জালানাভ” আৰু “কুল ইয়া আইউহাল্ কা-ফেকণা”
আল্‌হাম্দো চুবাৰ লগত মিলাই পঢ়ি বহি আধা আস্তাহিয়াতো
পঢ়ি আকৌ উঠিবা। তাৰ পিচত আল্‌হাম্দোৰ লগত “কুল্‌হ
আল্লাহ আতদ” চুবা শেষ কৰি “আল্লাহো আক্বব” বুলি কানলৈ

হুই হাত তুলিবা। আকৌ পূৰ্বৰ নিচিনাকৈ হাত বান্ধি দোপ্তা
কুহুত পঢ়ি হুই ছেজদা দি চালাম ফিৰাবা, শেষত “চোবহানামা
মালে কল কুদ্দুছ” তিনিবাব পঢ়িবা। ইয়াৰ পিচত নকল
হুই বাকাত অইন নামাজৰ নকলৰ নিচিনা নিয়ত কৰি বহি পঢ়িবা।

১০ম পাঠ

জুম্মাৰ নামাজ পঢ়াৰ নিয়ম :

প্ৰত্যেক শুকুৰবাৰে জোহৰৰ নামাজৰ সময়ও ইমামৰ লগত
জুম্মাৰ নামাজ পঢ়িব লাগে। এই নামাজ অকলে এজন
মানুহে পঢ়া নিয়ম নহয়। ইমামৰ লগত তিনি বা তাৰ
অধিক মানুহে জুম্মাৰ নামাজ আদায় কৰা নিয়ম। প্ৰথমে
অজু কৰি হুই বাকাত “তাহীয্যাভোল অজু” তাৰ পিচত
হুই বাকাত “দখলুল মহজেদ” তাৰ পিচত ছন্নত “ময়াকান্নাহ
কাবলল ছন্নত” চাৰি বাকাত পঢ়ি শেষ কৰিবা। ইয়াৰ পিচত

প্ৰশ্ন—গোটেই দিনটোত কেইবাৰ নামাজ পঢ়িব লাগে? প্ৰত্যেক
অখণ্ডৰ নাম কোৱা। প্ৰত্যেক নামাজত কোন্ কোন্ অখণ্ডত কেই
বাকাতকৈ পঢ়িব লাগে বহলাই কোৱা। নামাজৰ ওৱাজেৰ কেইটা,
আক কি কি? ছোহ ছেজদা দিয়াৰ নিয়ম কি কি? প্ৰত্যেক
নামাজৰ সময় নিৰ্দ্ধিষ্ট কৰি দিয়া।

ଘୋଡ଼ବା ଗୁନା । ଘୋଡ଼ବା ଗୁନାବ ପିଚତ ଇମାମବ ଜଗତ
 ହୁଇ ବାକାତ ଜୁମ୍ବାବ କବଜ ପଢ଼ିବା । ତାବ ପିଚତ କ୍ରୋଧାସ୍ତେ
 “ବାଦଲ ଜୁମ୍ବାବ ଛୁମ୍ବତ” ଟାବି ବାକାତ, “ଆଖେବେ ଜୋହବ” ଟାବି
 ବାକାତ, “ଓରାକ୍ତବ ଛୁମ୍ବତ” ହୁଇ ବାକାତ, ଶେଷତ ଅଇନ ନାମାଜବ
 ବିଚିନାକେ “ନଫଲ” ହୁଇ ବାକାତ ପଢ଼ି ଜୁମ୍ବାବ ନାମାଜ ଶେଷ କବା ।

(୧ ତାହାନ୍ନାତୋଲ ଅଞ୍ଜୁବ ନିମ୍ନତ)

ନଓୟାସତୋ ଆନ ଉଛାଲ୍ଲିୟା ଲିଲ୍ଲାହେ ତାୟାଲା ବାକାତାର
 ଛାଲାତେ ତାହୀୟାତୋଲ ଅଞ୍ଜୁ ମୋତାଓରାଜ୍ଜେହାନ ଏଲା-
 ଜ୍ଜେହତିଲ କାବାତେଛ ଛବୀକାତେ ଆଲ୍ଲାହୋ ଆକବବ ।

୨ ନଫୁଲୁଲ୍ ମହଜ୍ଜେଦବ ନିମ୍ନତ

ନଓୟାସତୋ ଆମ୍ ଉଛାଲ୍ଲିୟା ଲିଲ୍ଲାହେ ତାୟାଲା ବାକାତାର
 ଛାଲାତେ ନଫୁଲୁଲ୍ ମହଜ୍ଜେଦ ଛୁମ୍ବତେ ବଚ୍ଚୁଲିଲ୍ଲାହେ ତାୟାଲା
 ମୋତାଓରାଜ୍ଜେହାନ ଏଲାଜ୍ଜେହତିଲ କାବାତେଛ ଛବୀକାତେ
 ଆଲ୍ଲାହୋ ଆକବବ ।

୩ କାବଲୁଲ୍ ଜୁମ୍ବାବ ନିମ୍ନତ

ନଓୟାସତୋ ଆନ ଉଛାଲ୍ଲିୟା ଲିଲ୍ଲାହେ ତାୟାଲା ଆବବାବାକ-
 ବାତେ ଛାଲାତେଲ କାବଲେଲ୍ ଜୁମ୍ବାୟାତେ ଛୁମ୍ବତେ ବଚ୍ଚୁଲିଲ୍ଲାହେ ତାୟାଲା
 ମୋତାଓରାଜ୍ଜେହାନ ଏଲାଜ୍ଜେହତିଲ କାବାତେଛ ଛବୀକାତେ ଆଲ୍ଲାହୋ
 ଆକବବ ।

২ জুম্মাব ফবজব নিম্নত

নওয়াযতো আন ওছকেতা আন জিম্মাতী ফবজ্জোজ্জোহবে
বে আদায়ে বাকাতায় ছালাতেল জুম্মায়াতে ফজ্জোজ্জোহবে তায়াল্লা
মোতাওয়াজ্জোহান এলাজ্জোহতিল কাবাতেছ ছবীফাতে আল্লাহো
আক্বব ।

৪ বা-দল জুম্মাব নিম্নত :

নওয়াযতো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়াল্লা আব্বা
বাকাতাতে ছালাতে বা-দল জুম্মায়াতে ছুরতে বছুলিল্লাহে
তায়াল্লা মোতাওয়াজ্জোহান এলাজ্জোহতিল কাবাতেছ
ছবীফাতে আল্লাহো আক্বব ।

ইয়াব পিচত ছই বাকাত নফল নামাজ পঢ়িবা ।

জুম্মাব নামাজব নিয়ত শেষ ।

নামাজ নষ্ট হোৱাব কাৰণ

প্রায় মানুহৰ মনত ধাবণা যে, আনে যেনেকৈ আল্লাহ
আল্লাহ বুলি উঠা বহা কৰি নামাজৰ কাৰ্য্য শেষ কৰে, আমিও
সেইদৰে উঠা বহা কৰিলেই নামাজৰ কাৰ্য্য শেষ হ'ব, কিন্তু
কি কি অনিয়মত নামাজ নষ্ট বা ভঙ্গ হ'ব পাৰে সেই বিষয়ে
মন নকৰে বা নাজানে, এতেকে এই কথাকে ভাবি নামাজত
সকলোৱে সারধান হ'বলৈ, কেইটামান নামাজ ভঙ্গ বা নষ্ট
হোৱাব কাৰণ আঙুলিয়াই দিয়া হ'ল, আৰু আশা কৰোঁ
ইয়াক সকলো মোমিন ভায়ে মনত ৰাখি নামাজ পঢ়িব পাৰিব ।

নামাজ ভুল হোৱাৰ কাৰণ

নামাজ পঢ়া সময়ত।—

১। কথা কলে, ২। চালাম কৰিলে, ৩। চালামৰ উত্তৰ দিলে, ৪। কোনো বস্তু খালে, ৫। অকাৰণত উঃ উঃ কৰিলে, ৬। অকাৰণত কাহিলে, ৭। ইমামে কোনো চুৰা ভুল কলে আৰু মোক্তাদিত ভিন্ন অইন মানুহে “লোকুমা” দিলে ৮। নামাজত কোনো ফবজ এৰিলে, ৯। ছেজ্জদা দিওঁতে দুই ভৰি মাটিৰ পৰা দাঙি ৰাখিলে, ১০। মোক্তাদি ইমামৰ আগত থিয় হলে। ১১। হাঁহিলে। ১২। সুসংবাদত “ছোব.হানাল্লাহো” কলে। ১৩। বেয়া সংবাদত “ইল্লাবিলাহে” পঢ়া। ১৪। কাবা ছবীকত ভিন্ন অইন মুখ কৰি নামাজ পঢ়িলে, ১৫। নাপাক ঠাইত ছেজ্জদা কৰিলে, ১৬। সাংসাৰীক কোনো বস্তুলৈ প্ৰাৰ্থনা কৰিলে,† ১৭। নামাজত অতিৰিক্ত কাম কৰিলে, ১৮। নামাজৰ সময়ত কোনো বস্তুলৈ চকু পৰিলে, যদি সেই বস্তুলৈ বিশেষ মন পৰে তেন্তে তাতো নামাজ ভঙ্গ হব।

ঈদৰ নামাজ

ছাওৱাল চান্দৰ প্ৰথম দিন সূৰ্য্য উদয় হোৱাৰ পৰা দ্বিপ্ৰহৰ হোৱাৰ আগ ভাগত ইমামৰ লগত দুই বাকাত নামাজ পঢ়া ওৱাজেৱ। ইয়াকে “ঈদলফেতেৰ” বোলে।

† নামাজ পঢ়ি শেষ কৰি পাচত কোনো সাংসাৰীক বস্তুলৈ প্ৰাৰ্থনা কৰিলে তাত কোনো দোষ নাই।

(ঈদলফেতের নামাজৰ নিয়ত)

নওয়াযতো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়াল্লা বাকাতায়
চালাতে ঈদোলফেত্ৰ মা-আ-ছিদ্দাতে তকবীৰাতেও
ওৰাজি বাল্লাহে তায়াল্লা + মোতাওয়াজেহান এলাজেহ-
তিল কাবাতেছ ছবীফাতে আল্লাহো আক্ববৰ।

(ঈদোজ্জোহা নামাজ)

জেলহজ্জ চান্দৰ দশম দিনাৰ দি প্ৰহৰৰ পূৰ্বে ইমামৰ লগত
দুই বাকাত নামাজ পঢ়া ওয়াজেব, ইয়াকে “ঈদোজ্জোহা” বা
“বক্বা ঈদ” বোলে। ঈদগাতত প্ৰবেশৰ সময়ত তক্বিৰ কোৱা
সকলোৰে উচিত।

তক্বিৰ,—“আল্লাহো আক্ববৰ, আল্লাহো আক্ববৰ, লা-এলাহা
এল্লাল্লাহো, আল্লাহো আক্ববৰ, আল্লাহো আক্ববৰ, ও-লেল্লাহেল
হামদ।

(ঈদোজ্জোহা নামাজৰ নিয়ত)

নওয়াযতো আন উছাল্লিয়া লিল্লাহে তায়াল্লা বাকাতায়
চালাতে ঈদোজ্জোহা মা আ-ছিদ্দাতে তক্বীৰাতে ওৰাজে
বাল্লাহে তায়াল্লা মোতাওর জেহান এলাজেহতিল কাবা
তেছ ছবীফাতে আল্লাহো আক্ববৰ।

বিশেষ এই,- ঈদৰ নামাজ ফৰজ দুই বাকাতৰ নিচিনাকৈ
পঢ়িব লাগে। প্ৰথম বাকাতৰ নিয়ত কৰাৰ পিচত দ্বিতীয়
বাকাতৰ কক্বব আগেয়ে, তিনিবাৰ তক্বীৰ পঢ়ি তিনিবাৰ

কাণলৈ হাত তুলি ককু ছেজনা দি অননুম মতে নামাজ শেষ
কৰিব লাগে।

১১শ পাঠ

(ইমামৰ লগত জামাত)

(১)

জনা বুজা আৰু জ্ঞানা জনেহে ইমামতী কৰা উচিত।
ইমামতী কৰিবলৈ হলে নামাজৰ নিয়তৰ মাজত ফৰজ উল্লাহে
ভায়ালা পৰ্য্যন্ত পঢ়ি “আনা এমামোল্ লে-মান্ হাজ্জাবা ওমাঈ
ইয়াহ্ জোবো” পঢ়ি মোতাওৱাজ্জহান এলাজ্জহতিলা পঢ়ি
নিয়ত শেষ কৰি লবা।

ইমামৰ পাচত যিবিলাকে নামাজৰ ফৰজেই পঢ়োক,
মোক্তাদি সকলে নিয়তৰ “মোতাওৱাজ্জহানৰ” আগেয়ে “এক্কে
দায়তো বেহাজ্জাল ইমাম” পঢ়ি নিয়ত শেষ কৰিব লাগিব

ইমামৰ পিচত নামাজ পঢ়িব লাগিলে মোক্তাদি সকলে
সেইদৰে নিয়ত কৰি কাণলৈ হাত তুলি ছানা আউজুবেল
আৰু বিছ্ মিল্লা পঢ়ি মনে মনে থিয় হৈ থাকিব লাগে।
ছেজদাৰ সময়ত তছবিহ আৰু তক্ৰিব ও আতাহিয়াতোৰ
সময়ত আতাহিয়াতো পঢ়িব লাগে, ইমামে যেতিয়া “ছামি
আল্লা হোলেমান হামেদা” কব, মোক্তাদিসকলে তেতিয়া কেৱল
“বাক্বানা লাকাল হামদ্” কৈ ককুৰ পৰা থিয় হব।

‡ “এক্কেদায়তো বেহাজ্জাল ইমাম” মোক্তাদিসকলে কব

ইমামৰ পিচত এক শাৰীত এজনতকৈ বেছি মানুহ থকা আবশ্যক, যদি কোনোৱে নামাজ আবশ্য হোৱাত নামাজ পঢ়িব আহে, আৰু যদি শাৰীত ঠাই নোহোৱা হয়, তেন্তে তেওঁ শাৰীৰ একালৰ পৰা এজন মানুহ পিচলৈ নি কাতাব কৰি লৈ নামাজ পঢ়িব পাৰে। জামাতত জনা বৃদ্ধা মানুহবিলাক ইমামৰ সোঁ ফালে থকা উচিত। আনবিলাক বাওফালে থাকিব লাগে। আৰু সৰু সৰু লৰাবিলাক একেবাবে শেষৰ শাৰীত থকা ভাল।

যদি ইমামে এজন মানুহ লৈ নামাজ আবশ্য কৰে, তেন্তে ইমাম সেই মানুহজনৰ বাওহাতে থাকিব, পিচত আৰু অইন মানুহ আহি নামাজত যোগ দিলে ইমামে ভৰি মাটিত চোঁচৰাই নি অলপ আগলৈ যাব।

দুই বাকাত নামাজৰ ভিতৰত এক বাকাত পঢ়া হৈ গলে সেই সময়ত যদি আন কোনো মানুহ আহি নামাজত যোগ দিয়ে, তেন্তে তেওঁ ইমামে চালাম ফিৰাব সময়ত উঠি বাকী বাকাত নামাজ শেষ কৰিব।

তিনি বাকাত নামাজৰ এক বাকাত পঢ়াৰ পিচত যদি কোনোৱে আহি নামাজত যোগ দিয়ে, তেন্তে তেওঁ ইমামে চালাম ফিৰাব সময়ত বাকী এক বাকাত পঢ়ি নামাজ শেষ কৰিব।

চাৰি বাকাত নামাজৰ দুই বাকাত পঢ়াৰ পিচত যদি কোনোৱে আহি নামাজত যোগ দিয়ে, তেন্তে তেওঁ ইমামৰ লগত আধা আধা হিন্দ্ৰাতো পঢ়ি ইমামে চালাম ফিৰাব সময়ত উঠি বাকী দুই বাকাত

পঢ়ি নামাজ শেষ কৰিব। মুঠৰ ওপৰত কবলৈ গলে জামাতত সম্পূৰ্ণ নামাজ নাপালে ইমামৰ লগত চালাম কিবাব নালাগে।

জামায়াতৰ নামাজ

(২)

অকলশৰে নামাজ নপঢ়ি ছুই বা ততোধিক মানুহ লগ লাগি একে লগে নামাজ পঢ়াকে “জামায়াতৰ” নামাজ বোলে। অকলে নামাজ পঢ়াতকৈ জামায়াতত নামাজ পঢ়া বেছি পুণ্য লাভ হয়। জামায়াতত নামাজ পঢ়া চুল্লতে “মোৱাকাদাহ”। সচৰাচৰ ‘ফৰজ’ নামাজ জামায়াতৰ লগত হৈ থাকে। * ছুই জন নামাজী থাকিলে বেলেগ বেলেগকৈ নামাজ পঢ়া সম্পূৰ্ণ নিষিদ্ধ। তেওঁলোকৰ ভিতৰত এজন ইমাম আৰু আনজন মোক্কাতাদী হব, আৰু ইমামৰ সোঁ ফালে থিয় হব। মোক্কাতাদী ছুই বা ততোধিক হলে ইমাম আগত আৰু মোক্কাতাদী সকল পিচত থিয় হব। প্ৰশ্নাব পাঠখানা লাগিলে তাক বন্ধ কৰি জামায়াতত যোগ দিয়া অপবিত্ৰ, কাৰণ একান্ত মনে আল্লাহক এবাদত কৰিবলৈ গৈ প্ৰশ্নাব পাঠখানালৈহে মনত পৰে, গতিকে নামাজ অপবিত্ৰ হয়। তকুৱীৰ আৰম্ভ হৈছে বুলি জানি জামায়াত পাবৰ আশাবে দৌৰি জুটি জামায়াতত যোগ দিয়া সম্পূৰ্ণ ভুল।

*পণ্ডিত ৰমজান খ্বাফৰ মাহত তাৰাৱীহ, বেগেব আৰু তুই দ্বন্দৰ নামাজ ইমামৰ লগত জামায়াতত পঢ়িব লাগিব। আৰু তুই ততোধিক মানুহৰ একেলগে নামাজ কাজা হলেও, তাক জামায়াতত সম্পূৰ্ণ নামাজ আদায় কৰিব লাগিব।

মগ্ৰেবৰ তিনি বাকায়ত “এৰজ” সম্পূৰ্ণ অকলে বা ইমামৰ লগত পঢ়িব লাগিব।

ইমাম

যি জনে কেবায়াত ভালকৈ পঢ়িব পাৰে, তেওঁৰেই 'ইমাম' হোৱা উচিত। যদি জামায়াতত আলিম থাকে, বা কাৰী (কোৰ আন স্পষ্টপাঠকাৰী) আলিম হয়, তেনেহলে আলিমেই ইমামতী কৰা উচিত। ইমাম বুঢ়া আলিম, সত্যবাদী, ঈমানদাৰ, পৰ-হেজগাৰ, লোকপ্ৰিয়, কাৰী, পুৰুষ আৰু মহলাভিজ্ঞ হোৱা উচিত। কোনে কাৰণ বশতঃ আলিম, কাৰী নাইবা মহলা-বিজ্ঞ লোক জামায়াতত নাথাকিলে সকলোতকৈ বহুসৰ্ব্বদ্ব লোকপ্ৰিয়, পৰহেজগাৰ লোকেই ইমামতী কৰিব। অন্ধ, বেদাতী, চাকৰ (ত্ৰীতদাস) আৰু শাৰাংজাদাৰ ইমামতীত নামাজ দোবস্ত নহয়। অৰ্থাৎ মক্কত। মুখ ; নপুংসক, মাইকী মানুহ আৰু নাবালক এওঁলোকৰ ইমামতীত নামাজ অসিদ্ধ হয়। কোনো মোচ্চাফেব ইমাম হলে, মোক্তাদাসকলে তেওঁৰ কছৰৰ পাচত চাৰি বাক্যাতৰ বাকী দুই বাক্যাত নিজে নিজে আদায় কৰি চালাম ফিৰাই নামাজ আদায় কৰিব।

কাতান

ইমামৰ পিচত মোক্তাদী সকল শ্ৰেণীবদ্ধ ভাবে 'লগালগ' কৰি থিয় হব, যেন মাজত এবিগতৰ বেছি ফাঁক নাথাকে। যদি এজন মোক্তাদী হয়, তেনেহলে ইমামৰ সোঁফালে অলপ পিচত থাকি থিয় হব। একাধিক মোক্তাদী হলে ইমামৰ পিচফালে বেলেগ কাতাব কৰি লব। কিন্তু ইমামৰ আগলৈ

গলে নামাজ ‘কাছেদ’ হব। নামাজ আবস্তৰ পাচত কোনোৱে যদি নামাজত চামিল হবলৈ শেষ কাতাবত ঠাই নাপায়, তেনেহলে সমুখৰ কাতাবৰ সোঁফালেৰ পৰা এজনক চোঁচবাই আনি এটা নতুন কাতাব কৰি নামাজ পঢ়িব।

নিম্নাত

ইমামে নিজৰ নিয়াতৰ ভিত্তৰত মোক্‌তাদী সকলৰ ভাব গ্ৰহণ কৰিব অৰ্থাৎ ফাৰ্জুল্লাহে—তয়া’লাৰ পাচত “আনা” এমা’মুল লে’মান হাজ্জাৰ। ওৱামাইয়াহ জোৰো” বেছিকৈ কব আৰু মোক্‌তাদী সকলেও নিজৰ নিজৰ নিয়তত ইমামৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব অৰ্থাৎ ‘ফাৰ্জুল্লাৰ’ পাচত “এক্‌তা দায়তো বেহাজাল ইমাম্” বেচিকৈ কব।

প্ৰণালী

মোওয়াজেহন নাইবা আন কোনো এজনে প্ৰথম কাতাবৰ পৰা চিয়বী “একামত” কব। যেতিয়া একামতৰ ভিতৰত “কাদকামাতিছ ছালাত” উচ্চাৰণ হব, তেতিয়া ইমামে নিয়াত কৰি মুহূষৰে, ছানা, আউজুবিল্লাহ আৰু বিছমিল্লাহ পঢ়ি নামাজ আবস্ত কৰিব। আৰু মোক্‌তাদী সকলেও নিজৰ নিজৰ কাতাবত সবল ভাবে থিয় হৈ নিয়ত আৰু ছানা পঢ়ি নিববে থিয় হৈ থাকিব। তাৰ পিচত মোক্‌তাদী সকলে মুহূষৰে “তক্বীৰ,”

আক ইমামে চুৰা 'কাতেহা' পঢ়াৰ পিচত কেৱল "আমীন" "ককু আক চেজদাৰ তাছবীহ" "তাছমীদ" আতাহিয়াতো, দকদ, মাছুৰা, ছালাম আক মোনাজাতৰ মাজে মাজে "আমীন" পঢ়িব। মুঠে ওপৰত ইমামক অনুকৰণ কৰি ককু ছেজদাহ্ ইত্যাদি কৰিব লাগে। আন কি চহৰ ছেজদা আক তেলাওৱত ছেজদাও ইমামৰ লগে লগে কৰা বিধি।

ইমামে কোনো ভুল কৰিলে মোকতাদী সকলৰ ভিতৰত জনাবুজা এজনে শব্দ কৰি লোকমা দি শুধৰাই দিয়া নিত্যমন্ত উচিত।

তলত লিখা ইমামৰ পাচত নামাজ পঢ়া নিষেধ

- ১। বে নিকাহত যি জন্ম পাইছে অৰ্থাৎ হাবামজাদা।
- ২। হাবাম উপাৰ্জ্জনকাৰী।
- ৩। কোৰাণ ছবীক পঢ়িব নজনা, বা ভুল পঢ়া লোক।
- ৪। বজাৰ বা হাট খোৱা।
- ৫। কিনা গোলাম।
- ৬। হদিছৰ কোনো অংশ নজনা লোক।
- ৭। লেঙেৰা বা খোঁৰা।
- ৮। মনাকেক।
- ৯। কুষ্ঠ বেমাৰত ভোগা লোক।

১০। জঙ্গলী বুদ্ধিহীন লোক।

১১। অন্ধ, যিহ্মনে একেবারে কোনো বস্তু দেখা না'গাই
অর্থাৎ তেওঁ পাক নে নাপাকত আছে, একোতে গম ধৰিন
নোৱাৰে।

ইমাম হোৱাৰ কাৰণে ৬ টা গুণ দৰকাৰ

১। আচল মুছলমান হ'ব লাগে।

২। ডেকা হোৱা, পবা পক্ষত ল'ৰাৰ পাচত যেন নহয়।

৩। বৃথিয়ক, যেন পগলা নহয়।

৪। পুৰুষ, যেন তিকতা নহয়।

৫। পুৰুষ ৰুগীয়া যেন নহয়।

৬। নামাজৰ আটাইবোৰ ছবত জনা হ'ব লাগে।

প্ৰশ্ন :—জামায়াত কাক বোলে? জামায়াতৰ ইমাম চাহেবৰ
কি কি গুণ থকা উচিত। কাতাৰ বেনে হোৱা উচিত? নামাজত
ধিয় হোৱাৰ আগতে কি কি কথা লৈ মনত কৰা উচিত? ইয়ামতী
কৰা প্ৰণালীটো চমুকৈ কোৱা। জামায়াতত ঠাই নহলে নামাজ
পঢ়িলে কি উপায় কৰিবা?

১২শ পাঠ

বোজা

ইছলাম ধৰ্ম অনুসাৰে সূৰ্য্য উঠাৰ পূৰ্বৰপৰা মাৰ যোৱালৈকে খোৱা লোৱাৰ পৰা বাহিৰ থকা অৰ্থাৎ উপবাস থকাকে “বোজা” বোলে। বলী আৰু নিকগী মানুহে বোজা ৰখা উচিত। শ্বিনী কাৰণে অৱহেলা কৰি বোজা নাবাখিল গুনাহ হব। তিৰুতাসকলৈ গোছলৰ সময় বোজা ৰাখা হাবাম, কিন্তু ৰমজান মাহৰ পাচত বাকী বোজা আদাস কৰিব লাগিব। গোটেই বছৰৰ ভিতৰত পাচ দিন বোজা ৰাখা হাবাম মনে-ঈদলফেতেবৰ এদিন, ঈদো জেহাদ এদিন, আৰু তাৰ পাচত তিনি দিন। প্ৰত্যেক চান্দৰ প্ৰথম তিনি দিন বোজা ৰাখা চুন্নত। গোটে- ৰমজান মাহত বোজা ৰাখা যবজ। জুম্মাৰ আৰু মহৰ্ৰমত বোজা ৰখা নফল। গৰ্ভধাৰিণী তিৰুত যদি গৰ্ভৰ কোনো অৰ্ণিষ্ট আশঙ্কা থাকে, পিয়াহ খোৱা লৰাৰ মাক, যদি পিয়াহ নোলোৱাৰ কোনো সন্দেহ থাকে, যি উঠিব লগিব নোৱাৰা বেমাৰী, যদি বোজা ৰখাৰ পৰা বেমাৰ বেছি হোৱাৰ সম্ভৱ হয়, বোজা ৰখা সময়ত ভোক বা পিয়াহত জীৱনৰ সংশয় উপস্থিত হলে, কোনো ভয়ঙ্কৰ বা হিংসক জন্তুই কামুৰাল, কোনোৱে যদি জববদস্তি কৰি বোজা নষ্ট বা অইন উপায় অবলম্বন কৰে আৰু যদি তিনি দিন পৰ্য্যন্ত মফস্থলত অনাহাৰে থাকে,

তেম্বে ইয়াত বোজা শুদ্ধন কৰিব পাৰি। কিন্তু ইয়াৰ কাফালা দিবই লাগিব, প্ৰত্যেক বোজাৰ কাৰণে একোজন গৰিবক খুওৱা ইচ্ছামৰ নিয়ম। বেমাৰীৰ বেমাৰ গুচাব কাৰণে বোজা বাখা ওৱাজেব।

বোজা বখাৰ নিম্নত

নওয়ায়তো আন আচুমা গাদাম্ মিন্ চাহ্ বে বাম-
জানেল মোৰাবকে ফৰ্জ্জাল্লাকা ইয়া আল্লাহো ফাতাকা-
কল মিনি ইলাকা আন্তাহ চামিউল আলৌম।

অৰ্থ,—মই বমজান মাহৰ কালিলৈ বোজা বাখিম বুলি
মন কৰিলো, হে খোদাতাঅলা তুমি যেন মোৰ মনৰ এই
ভাবটো গ্ৰহণ কৰা, তুমি হাকিম আৰু মই প্ৰাৰ্থনাকাৰী।

বোজা ভৰ্কাৰ বা এফ তাৰৰ নিম্নত

আল্লাহোম্মা ছুমতোলাকা অতাৱাকালুতো আলা বিজ্-
কেকা অফতাৰ্ত্তো বেবাহ্মাতেকা ইয়া আব্ হামাব্ বেহেমিন।

অৰ্থ,—হে জগত কৰ্ত্তা খোদাতালা! তোমাৰ নিমিত্তে
বোজা বাখিছিলো, এতিয়া তোমাৰ আহাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ
কৰিলো, অৰ্থাৎ “এফতাৰ” কৰিলো। তুমি সৰ্ব্ব শ্ৰেষ্ঠ আৰু
দয়াবান।

বোজা ভৰ্কাৰ বা নষ্ট হোৱাৰ কাৰণ

১। নিজে জানি বুজি কোনো বস্তু খালে বা বত্বিকাম
কৰিলে।

২। কোনো অজ্ঞত সিদ্ধা লগাই তেজ উলিয়ালে আক যদি বিবেচনা কৰে যে, এই কামত মোৰ বোজা নষ্ট হৈছে তেন্তে তেওঁৰ বোজা ফাছেদ হব।

৩। শৌচ বা মূত্ৰাৱৰণ বাহিৰেও অইন ফালেদি যদি ৰতি কাৰ্য্য কৰে, আক তাৰ কাৰণে যদি বীৰ্য্যপাত হয়, তেনেহলে বোজা নষ্ট হব। তেনে নহলে বোজা নষ্ট নহয়। বোজাৰ সময়ত নিজ স্ত্ৰীৰ লগত বা অইনৰ লগত প্ৰেমালাপ কৰা সৰ্গস্পৃ মনা, কাৰণ এনে অৱস্থাত বীৰ্য্যপাত হোৱা বহুত সম্ভৱ।

৪। যদি এটা মাহৰ সমান কোনো বস্তু দাঁতত লাগি থাকে, আক যদি ইয়াক বোজাৰ নিয়ত কৰাৰ পিচত বাহিৰ কৰি খাই পেলোৱা হয় তেন্তে বোজা নষ্ট হব। কিন্তু চোবাই শেলালে বোজা ভঙ্গ নহয়।

৫। কুলি কৰি থাকোঁতে হঠাৎ যদি পানী ভিতৰলৈ যায় তেন্তে তাতো বোজা ভঙ্গ হব।

৬। নাকত বা কাণত ঔষধ দিলে, মূৰত ঔষধ লগালে আক পেটৰ কটা ঘাৱত ঔষধ দিলে যদি সেই ঔষধ ভিতৰলৈ প্ৰবেশ কৰে তেন্তে তাতো বোজা নষ্ট হব।

৭। শিল নাইবা কোনো বস্তু গিলি পেলালে, গোটেই বমজান ছৰীফৰ মাজত বোজাৰ নিয়ত নকৰিলে আক এণ্ডাবৰ নিয়ত নকৰিলে।

৮। যদি বেছিকৈ বমি হয়, তেন্তে বোজা নষ্ট হব। কিন্তু সামান্য বমিত বোজা নষ্ট নহয়।

(ক) পৱিত্ৰ বম্জান ছবীফত নিজ ইচ্ছাবে বোজা ভঙ্গ কৰিলেই কাফাৰ দিব লাগিব। কিন্তু অইন বোজাত কাফাৰ দিব নালাগে।

বোজাৰ কাফাৰ দিয়াৰ নিয়ম

“চৰে বেকায়া”

নিজ ইচ্ছাবে বা স্বজ্ঞানে পৱিত্ৰ বম্জান ছবীফৰ বোজা নাৰাখিলে বা ভঙ্গ কৰিলে তলত লিখা মতে কাফাৰ দিব লাগিব।

১। গালাম এজনক খালাচ দিয়া।

২। ক্ৰমান্বয়ে দুই মাহ বোজা বাখা।

৩। ৬০ জন গৰিবক আতাহ কৰোৱা।

কিন্তু একেবাৰে গৰিব হলে প্ৰত্যেক বোজাৰ কাৰণে একোজন গৰিবক আতাহ কৰাৰ লই হ'ব।

শি শি কাৰণে বোজা নষ্ট নহ'ব

১। বোজা থকাৰ যদি ভুলক্ৰমে কোনো বস্তু খোৱা যায়, কিন্তু মনত শৰা মাত্ৰেই যদি তেতিয়াই সেই বস্তু উলিয়াই দিয়া হয়, তেন্তে বোজা ফাছেদ নহ'ব।

২। ভুলক্ৰমে সহবাস কৰিলে, স্বপ্নদোষ হলে আৰু কোনো ভিকতাক দেখা মাত্ৰেই বেত পাত হলে।

৩। ভুলক্ৰমে মূৰত হেল দিলে, চকুত চুৰ মা লগালে, কোনো মাজুহৰ অনিষ্ট চিন্তা কৰিলে, নিজে নিজে বমি কৰিলে, আৰু যাব গা ধুবৰ দৰকাৰ আছিল, কিন্তু তাৰ পূৰ্বে পোহ'ব হলে।

৪। কাণত পানী দিলে কিন্তু তেতিয়াই উলিয়াই পেলালে,
হঠাৎ খুলা বা ধোঁৱা নাইবা ম'হ গলব ভিতবলৈ গলে,
কিন্তু হোকাৰ ধোঁৱা নাইবা অইন ধোঁৱা ইচ্ছা কৰি ভিতবলৈ
নিলে তাতো বোজা নষ্ট হয়।

মি মি কাৰণে বোজা মককত হয়

১। কোনো বস্তুৰ সোৱাদ ললে, জোহৰৰ নামাজৰ পূৰ্বে
দাতোন কৰিলে, মুখত তেল দিলে, চকুত চুমা লগালে বোজা
মককত হয়। বোজা ৰাখি কথা বতৰা নোকোৱাকৈ মনে মনে
খাকিলে, বোজাৰ সময়ত অজু বা গোছলৰ বাহিৰে অইন
সময়ত মুখত পানী দিলে, বোজা ৰাখি ক্ৰমান্বয়ে দুই দিন
এপ্তাৰ নকৰিলে আৰু যদি তিকতাৰ লগত প্ৰেমালাপ কৰি
চুমা খায় বা অইন কোনো সন্তোষৰ লগৰীয়া কাম কৰে,
তেন্তে বোজা মককত হয়।

১৩ শ পাঠ

জানাজাৰ বিৱৰণ

মাহুহ মৰাৰ সময়ত সকলোৱে তলত লিখা নিগম কেইটা
অবলম্বন কৰা উচিত।

প্ৰাথমিক—নামাজ পঢ়াৰ নিয়মটোৰ চমু বিৱৰণ কোৱা। নামাজৰ
সময়বোৰ নিৰ্দিষ্ট কৰি কোৱা। জুম্মাৰ নামাজ কেইটো বাকাত আৰু
কি কি? কি কি কাৰণত নামাজ নষ্ট হয়? দুই দিনৰ নামাজৰ নিয়ত
চুটা মুখস্থ কোৱা। বোজা কাৰণে বোলে? বোজাৰ বিৱৰণ চমুকৈ লিখা।

১। উত্তরে সোঁ হতীয়া কবি গুৱাৰা। চিড্ কবি গুৱাই
মুখ খন অলপ পশ্চিম ফালে ঘূৰাই দিবা।

২। মৰাব সময়ত বি বি মানুহ ওচৰত থাকে সকলোৱেই
চিঞৰি “কলেমা চাহাদাত” পঢ়িবা।

৩। মৃত্যু হোৱা মাত্ৰেই চকু ছটা মুদাই দিবা আৰু হাত
ছখন তহবীয়াৰ নিচিনা ৰাখি দিবা।

গোছল কৰোৱা

গোছলৰ পূৰ্বে নাপাকি বিলাক ধুই লবা। নাপাকি ধুৱাৰ
পিচত অজু কৰাবা, তিকতা হলে তিকতাই গোছল কৰাব
আৰু মুনিহ হলে মুনিহে গোছল কৰাব। যদি কোনো অভাৱ
হয় তেন্তে তিকতাই মতাক আৰু মতাই তিকতাক গোছল
কৰাব পাৰে। বিশেষ অসুবিধাত তিকতাই স্বামীক গোছল
কৰাব প্ৰাৰে কিন্তু স্বামীয়ে নিজ তিকতাক গোছল কৰোৱা
নিয়মৰ বিৰুদ্ধ অৰ্থাৎ নোৱাৰে।

(মৃত্যু মানুহৰ কাফন)

৭টা মানুহৰ নিমিত্তে।—

১। লেফাকা	...মূৰৰ পৰা ভৰিলৈকে।
২। পিৰাণ	...মূৰৰ পৰা ভৰিলৈকে।
৩। এজাৰ	.. লেফাকাৰ নিচিনা।

শিক্ষণ মানুহৰ নিমিত্তে

- ১। লেফাফা ... মতাৰ নিচিনা।
- ২। পিৰাণ ... মতাৰ নিচিনা।
- ৩। এজাৰ ... মতাৰ নিচিনা।
- ৪। বুকুবেৰ ... কাষলতিৰপৰা আঠালৈকে।
- ৫। মূৰ আবৰণ ... দীঃ ডেৰ হাত বা দুই হাত,
প্ৰঃ আধা হাত।

গোছল কৰোৱাৰ পিচত এই নিয়মে কাফান পিন্ধাবা। কাফন পিন্ধোৱা সম্বন্ধে ইয়াত বিশেষ বিৱৰণ দিয়া নহ'ব, অইন এখন কিতাপত চাই ল'ব, ইয়াত কেৱল জানাজাৰ বিৱৰণটোহে আলোচনা কৰা হ'ব। আমাৰ প্ৰায় মানুহে যদিও মোল্লা চাহাবৰ নিচিনা জানাজা পঢ়িবলৈ যায়, কিন্তু প্ৰায় মানুহে জানাজাৰ 'নিয়ম কাৰণ আৰু নিয়ত নাজানে বুলি কলেও অত্যাক্তি নহয়। ইছলাম ধৰ্মৰ চিনাকি দি জানাজাৰ নিয়ত নাজানা দুখৰ বিষয়, আৰু ই এটা ইছলামৰ প্ৰধান কৰ্ত্তব্য বুলি বিবেচনা কৰিব লাগে।

জানাজা।—

অৰ্থাৎ মৃত্যু মানুহৰ কুশল কামনা। জানাজা ইছলামৰ নামাজৰ ভিতৰৰ এটা কৰ্ত্তব্য।

জানাজাৰ নিয়ন্ত্ৰণ।

নগুৱায়তো আন উৱাদিয়া আৰা তক্বাবাতে ছালাতেল্ জানাজাতে কৰজুল্ কেফাৱাতে আছচানাও লিল্লাহে তায়লা আছ্ চালাতো আল্লাবীয়ে আকোৱাও লেহাজাল

(১) মাইয়াতে (২) মোতাওয়াজেহান এলাজেহতিম
কাবাতেছ্ ছবীফাতে আল্লাহো আক্বব (ইয়াক শেষ
কৰি আল্লাহো আক্বব বুলি কাণলৈ হাত উঠোৱা ।)

ইয়াৰপিচত—চোবহানাৰ আলাহোম্মা অ বেহাম্-
দেকা অ তাবাবাকাচুমোকা অ তা আ-লা জাদ্দোকা
অজাল্লা চানাওকা অ লাএলাহা গায়ৰোকা ।

(এই ছানা শেষ কৰি দ্বিতীয় তক্বীৰ কৰা ।)

‘ আল্লা হোম্মা ছালে আলা মোহাম্মাদেওঁ আলা
আলে মহাম্মাদেন্ কামা ছাল্লায়তা অ বা—বাক্তা
অ তাবা বাক্তা অ তাৰ হাম্মতা আলা ইব্রাহীমা অ
আলা আলে এব্রাহীমা ইন্নাকা হামিদ্দুন মজীদ্ বেবাহ্
মাতেকা ইয়া আব্ হামাৰ্ বাহেমিন ।

(এই দকদ পঢ়ি তৃতীয় তক্বীৰ কৰা ।)

আলাহুন্ন্যাগ ফে’ব্ লেহাইয়েনা অ মাইয়েতেনা অ
চাহেদেনা, অ গান্নবেনা ছগীবেনা অ কবিবেনা অ
জাকাবেনা অ উন্ছানা আল্লাহুন্ন্যা মান্ আক ঈয়াই-
তাহ্ মিন্নাফা আহ্‌য়েহি আলাল্ ইছলামে ওমাম্
তাওরাফ্ ফায়তাহ্ মিন্না ফাতাওয়াফ ফাহ্ আলাল্
ইমানে বেবাহ্ মাতেকা ইয়া আব্ হামাৰ্ বাহেমিন ।

(এই দোৱা পঢ়ি ৪র্থ তক্বীৰ কাৰ ।)

১—যদি ভিকতা পাওহু হয় তেন্তে “লেহাজাল্”ৰ সলনি “লেহাজিহি”
কৰা । (২) মোক্তাদি বিলাকে নামাজৰ দৰে ঈমামক ৰবি নিয়ন্ত কাৰৰ ।

ମୃତ ମାତୁହ যদি ନିচেই ଲବା-ହୁ, ତେନ୍ତେ ତୃତୀୟ ତକ୍ବିବ
କୋରାବ ପିଚତ ଏହି ଦୋଂରା ପଢ଼ିବା ।

ଆଳାହୁନ୍ଦାଜ୍ ଆଲହୁ * ଲାନାକାବ୍.ତାଓଁ ଅଜ୍ ଆଲହୁ
ଲାନା ଆଜ୍.ବାଓଁଅ ଜୋଧବାଓଁ ଅଜ୍ ଆଲହୁଲାନା ଚାକ୍-
ସାଓଁ ମୋଚାକ୍ କାୟାନ୍ ।

(ଏହି ଦୋଂରା ପଢ଼ାବ ପାଚତ ୪ର୍ଥ ତକ୍ବୀବ ପଢ଼ି ଚାଲାମ ଫିବାବା ।)

ଜାନାଜ୍ଜାବ ବିଷୟ କିଛିହୁମାନ ନିଷ୍ପତ୍ତି

ଯଦି ମାକବ ପେଟବପବା ମୃତ ଲବା ଭୂମିଷ୍ଠ ହୁ, ତେନ୍ତେ ତାବ
ଜାନାଜ୍ଜା ପଢ଼ା କୋନୋ ଦବକାବ ନାହି, କେରଲ ଗୋଛଲ କବାଓଁ
ଏଡୋଧବ କାପୋବ ମେବାଓଁ କବବ ଦିଲେଓଁ ହବ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଲବା
ଭୂମିଷ୍ଠ ହେ କାନ୍ଦେ, ଆକ ଯଦି ଶରୀରବ କୋନୋ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା যায়,
ତେନ୍ତେ ତାବ ନାମ ବାଧି, ଗୋଛଲ, କାଫନ ଆକ ଜାନାଜ୍ଜା ଦି
ଅଇନ ମାତୁହବ ନିଚିନା କୈ କବବ ଦିବ ଜାଗିବ ।

ଜାନାଜ୍ଜାବ ଚାବି ତକ୍ବୀବବ ଏକ୍ ତକ୍ବୀବ ଏବି ଦିଲେଓଁ ଜାନଜ୍ଜା
ସିଦ୍ଧ ନହୁ । “ତକ୍ବୀବ ତହବୀମାତ” ପ୍ରଥମ ବାବତ ନାମାଜ୍ଜବ ନିଚିନା
ହାତ କାଗଲେ ଉଠାଓଁ ତହବୀମା ବାନ୍ଧିବା । ବାକୀ ତକ୍ବୀବତ କାଗତ
ହାତ ଉଠାବ ନାଲାଗେ କିନ୍ତୁ ଶେଷବ ବାବତ ନାମାଜ୍ଜବ ନିଚିନା ଚାଲାମ
ଫିବାଓଁ ଜାନାଜ୍ଜା ଶେଷ କରିବ ଜାଗେ ।

* ମୃତ୍ୟୁ ମାତୁହ ଛୋଟାଣୀ ହଲେ, “ହ”ବ ଠାହିତ “ହା” ଆକ “ଚାକ୍ସୋବ”
ଠାହିତ “ଚାକ୍ସୋତାଓଁ” ଆକ “ମୋଚାକ୍ସୋନବ” ଠାହିତ “ମୋଚାକ୍-
କ୍ସୋତାନ୍” କବା ।

যদি কোনে। মৃত মানুষক জানাজা নপঢ়াকৈ কবৰ দিয়া হয়, তেন্তে তিন দিনলৈকে সেই কবৰত জানাজা পঢ়িব পাৰি। মৃত মানুষক কবৰৰ ভিতৰত থওতে সকলোৱে এই দোওৱা পঢ়া উচিত।

“বিহুমিল্লাহে ও আলা মিল্লাতে বান্নিচুলাহে” জানাজা থিয় হৈ পঢ়িব লাগে, ইয়াত ছেজদা দিয়াৰ নিয়ম নাই। প্ৰথম তক্বীৰত হাত উঠাব লাগে, পিচৰ তক্বীৰত “আল্লাহে। আক্ববৰ” কথ লাগে, আৰু শেষৰ তক্বীৰ পঢ়াৰ পিচত চালাম ফিৰাব লাগে।

পাচ অস্তৰ নামাজৰ তছবিহ

ফজৰ নামাজত	...হু-আল্‌হাইওল্ কাইউম্।
জোহৰ নামাজত	...হু-আল্‌ আলি এল্‌ আজিম্।
আচৰ নামাজত	...হু-আৰ বাহ্‌মান্‌ৰ বাহিম্।
মগৰেব নামাজত	...হু-আল্‌ গাফুৰোৰ্‌ বহিম্।
এছাৰ নামাজত	...হু-আল্‌ লাতিফোল্‌ খাবিব্।

১৪শ পাঠ

মোছাক্কিৰিত নামাজ পঢ়াৰ নিয়ম

যি মানুহে তিনদিন তিনি ৰাতি খোজ কাটি স্থানান্তৰে যায় বা থাকে, তেওঁকে “মোছাফেৰ” বোলে। এওঁৱেই কছৰ নামাজ পঢ়িব লাগে, অৰ্থাৎ নামাজ কমাই পঢ়িব লাগে যেনে,— জোহৰৰ ফজৰ চাৰি বাকাতৰ ঠাইত দুই বাকাত, আচৰৰ ফজৰ চাৰি বাকাতৰ ঠাইত দুই বাকাত, সেইদৰে এছাৰ চাৰি

বাকাত ফবজৰ ঠাইত দুই বাকাত পঢ়িব লাগে। কিন্তু মগবেবৰ ফবজ আৰু বেতেৰ তিনি বাকাতেই পঢ়িব লাগিব। কাৰণ ইয়াৰ দুই বাকাত পঢ়িলে এক বাকাত নামাজ এৰি দিব লগাত পৰা হয়, কিন্তু এক বাকাত নামাজ এৰি দিয়াৰ নিয়ম নাই। এট কাৰণে ইয়াৰ তিনি বাকাতেই আদায় কৰিব লাগিব।

কছৰ নামাজ পঢ়াৰ নিয়ম

তিনি দিন তিনি বাতিৰ কমে মফস্থলত ফুৰা মানুহৰ কছৰ নামাজ পঢ়াৰ দৰকাৰ নকৰে। এওঁলোকে ঘৰৰ নিচিনাকৈ পূৰ্বাকৈয়ে নামাজ আদায় কৰিব লাগিব।

যদি কোনো মানুহে একে ঠাইতে ১৫ দিন থাকিব লাগিব যুলি নিয়ত কৰি যায়, তেন্তে তেওঁ পূৰ্বা নামাজেই আদায় কৰি পঢ়িব লাগিব। কিন্তু যদি “পোন্ধৰ দিন মফস্থলত থাকিব লগা হয়, কিন্তু ক’ত কেইদিন থাকিব লাগিব” এই ভাব নাথাকিলে তেওঁ কছৰ নামাজহে পঢ়িব লাগিব। মফস্থলৰ পৰা ঘৰত নাহালৈকে কছৰ নামাজ পঢ়িব লাগে, কিন্তু ঘৰ পোৱা মাত্ৰকে তেওঁ আৰু কছৰ পঢ়িব নোৱাৰে। যদি পোন্ধৰ দিনৰ কম দিন কোনো ঠাইত থাকিবৰ নিয়ত কৰে বা থাকে, তেন্তে তেওঁ কছৰ নামাজহে আদায় কৰিব লাগিব। যদি কোনোৱে ভাবে যে—“আজি ইয়াত থাকি কালিলৈ, অইন ঠাইলৈ যাব লাগিব” এনে নিয়তত এক বছৰ বা তাতকৈ বেছি দিন হ’লেও কছৰ নামাজহে পঢ়িব লাগিব। যি অস্থায়ী

মানুহ অর্থাৎ যাব ঘৰ বাৰীৰ ঠিক নাই তেওঁ যদি এঠাইত তদু সাঙ্গি ১৫ দিন থাকিবলৈ নিয়ত কৰে, তেন্তে তেওঁ কছৰ নামাজ পঢ়িব নোৱাৰে, যদি কোনো মোছাফেৰ মানুহে সম্পূৰ্ণ চাৰি বাকাতৰ নিয়ত কৰিও ফৰজ নামাজ আৰম্ভ কৰে তেন্তে তেওঁ প্ৰথম দুই বাকাতৰ পিচত বহিব লাগিব, যদিহে নবমে তেন্তে তেওঁৰ নামাজ বাতেল হ'ব। মোছাফেৰে চাৰি বাকাত পূৰা নামাজ পঢ়িলে পিচত দুই বাকাত নফলত গণ্য হ'ব। যদি কোনো মোকিম (স্থানীয়) মানুহে মোছাফেৰৰ ইমামতী কৰে তেন্তে তেওঁ ইমামৰ লগত চাৰি বাকাততই নামাজ পঢ়িব লাগিব, কাৰণ মোক্তাদিয়ে ইমামৰ তাবেদাৰী কৰা ইছলাম অভিব্যক্তিৰ নিয়ম। আৰু যদি কোনো মোছাফেৰ মানুহে মোকিম মানুহৰ ইমামতী কৰে তেন্তে সেই মোছাফেৰে কছৰ পঢ়িব আৰু মোক্তাদিসকলে ইমামে ছালাম ফিবোৱাৰ লগতে উঠি বাকী দুই বাকাত পঢ়ি শেষ কৰিব।

কিন্তু ইমামে মোছাফেৰ বুলি আনক জনোৱা উচিত। মোছাফেৰে ঘৰৰ কাজা নামাজ মফস্থলত পূৰাই পঢ়িব লাগিব; আৰু মফস্থলৰ কছৰৰ কাজা নামাজ ঘৰত আহি কছৰৰ কাজাহে পঢ়িব লাগিব। যদি কোনো মোছাফেৰে মোছাফিৰী অৱস্থাত কোনো ঠাইত বিয়া বা নিকাহ কৰায় তেতিয়া তেওঁক মোকিম মানুহ বুলি গণ্য কৰা হ'ব। তেওঁ আৰু কছৰ নামাজ পঢ়িব নোৱাৰে। বিনা নিয়তত গোটেই পৃথিবীখন ঘূৰিলেও অর্থাৎ ঘৰপৰা বাহিৰ হলেও কিন্তু কত কিমান দিন থাকিব লাগিব,

আৰু কিমান দিনৰ মূৰত ঘূৰি আহিব পাৰিম, এই বিষয়ে যদি একো ঠিক নাথাকে তেন্তে তেওঁ কছবৰ নামাজহে পঢ়িব লাগিব ইত্যাদি।

কাজা নামাজ পঢ়াৰ নিয়ম।

(বেহেস্তি জেৱাৰ ৫৮ পিঠি)

পৰাপক্ষত নামাজ কাজা কৰা ভাল নহয়। বিনা কাৰণত নামাজ কাজা কৰিলে নাইবা পলম কৰি নামাজ পঢ়িলে বহুত গুণাহ হয়। যদি তোমাৰ কোনো কাৰণত নামাজ কাজা হয়, তেন্তে মনত পৰা মাত্ৰেই আদায় কৰা উচিত। মানুহৰ জীৱন অস্থায়ী এতেকে হঠাৎ মৃত্যু হবও পাৰে, নামাজ বাকী থকাত মৃত্যু হলে সেই কাজা নামাজৰ কাৰণে গোনাহৰ ভাগী হবই লাগিব। যদি তোমাৰ বহুত নামাজ কাজা হয়, আৰু যদি সময় পোৱা তেন্তে তাক একেলগে আদায় কৰিব পাৰা। কিয়নো কাজা নামাজৰ কোনো নিৰ্দিষ্ট সময় নাই। কিন্তু মনত ৰাখিব যাতে মকৰহ অথন্তত কোনো নামাজেই পঢ়া নহয়, যেনে, ঠিক দুপৰ বেলা, আচৰৰ ফৰজ নামাজৰ পিচত, ফজৰৰ ফৰজৰ পিচত, আৰু সূৰ্য্য উদয় হোৱাৰ পূৰ্বে। যদি তোমাৰ পাঁচ অথন্তৰ নামাজ একেলগে কাজা হয় তেন্তে অথন্তীয়া নামাজৰ পূৰ্বে সেই কাজা নামাজ আদায় কৰিব লাগিব। যদিহে কাজা নামাজৰ কাৰণে অথন্তীয়া নামাজ যাব লগীয়া হয় তেন্তে কাজা নামাজৰ পূৰ্বে অথন্তী নামাজ পঢ়া জায়েজ হব। যদি ভুলক্ৰমে কাজা নামাজ এৰি পেলাই অথন্তীয়া

নামাজ পঢ়া হয়, তেন্তে তাক আৰু ছনাই পঢ়িবৰ দৰকাৰ নাই। যদি কাজা নামাজ পঢ়িলে জামাত পাবৰ আশা নাথাকে তেন্তে জামাতত চামিল হোৱাই উচিত।

এইটো কথা সকলোৱে মনত ৰাখিব লাগে যে, পাচ অখন্তৰ নামাজ একেলগে কাজা হলে তৰতিবৰ লগত (ক্ৰমান্বয়ে) পঢ়িব লাগে, অৰ্থাৎ ফজৰৰ পিচত জোহৰ, তাৰ পিচত আচৰ, তাৰ পিচত মগৰেব, আৰু তাৰ পিচত এছাৰ কাজা আদায় কৰিব লাগে। যদি তুমি ফজৰৰ কাজা নামাজ এৰি জোহৰৰ কাজা পঢ়া, তেন্তে তোমাৰ নামাজ কেতিয়াও জায়েজ নহব। কিন্তু যদি ছয় বা তাৰ অধিক অখন্তৰ নামাজ কাজা হয়, তেন্তে তাক আৰু তৰতিবৰ লগত পঢ়া নিয়ম নহয়। যদি তোমাৰ বেতেবৰ নামাজ কাজা হয় তেন্তে বেতেবৰ কাজা আদায় কৰিহে ফজৰৰ নামাজ পঢ়িব পাৰিব। যদি ভুলক্ৰমে বেতেবৰ কাজাৰ পূৰ্বে ফজৰৰ নামাজ পঢ়া হয়, তেন্তে দোৰস্ত হব, অৰ্থাৎ কোনো দোষ নাই। বেতেবৰ আৰু ফজৰৰ কাজা পঢ়িব পাৰি, কিন্তু ছন্নতৰ কাজা পঢ়িব নোৱাৰি। ফজৰৰ কাজা ফৰজ্ আৰু ছন্নত দুপৰ বেলাৰ আগভাগলৈকে পঢ়িব পাৰি অনেক মানুহে ভাবে যে, কাজা নামাজৰ অইন নিয়ন্ত আছে, আৰু অনেক মৌলভী চাহেব সকলে এনেকুৱা মত দিয়েও। আমি হলে কাজা নামাজৰ অইন বকমৰ নিয়ন্ত ক’তো দেখা নাই। মনতে কাজা নামাজ পঢ়িম বুলি ভাবি সেই নামাজৰ নিয়ন্ত কৈ কাজা নামাজ আদায় কৰিব লাগে।

১৫শ পাঠ

(তিবোতাৰ নামাজ পঢ়া সম্পৰ্কে কিছুমান নিয়ম)

তিবোতাসকলে তহৰিমাৰ সময় নিয়ত কৰি কাঙ্কলৈ হাত তুলি বুকুৰ ওপৰত তহৰিমা বান্ধিব লাগে। বাও হাতৰ ওপৰত সোঁ হাত বাখিবা। কিন্তু মতাৰ নিচিনা কৈ ওপৰত বন্ধা হাতৰ বুঢ়া আৰু কনিষ্ঠ আঙুলিৰে ধৰিব নালাগে। ককুত অলপাহে হালিব কিন্তু ককুত যাওঁতে হাতেৰে আঠৰ ওপৰত ভৰ দিব নালাগে, হাতৰ আঙুলিবোৰ লগ খুৱাই বাখিব। ককুত আঠু ছুটা ভাঙি বাখিব। শৰীৰটো চাপখুৱাই বাখিব। ছেজদাত বগল চাপি বাখিব, আৰু ছেজদাত কিলাকুটিৰপৰা হাত মাটিত বাখি দিব লাগে। আটাইবিয়াতো পঢ়াৰ সময়ত দুই ভৰি সোঁ ফালে উলিয়াই দি কাপোৰৰ ওপৰত বহি পঢ়িব। হাতৰ আঙুলিবোৰ তেতিয়া লগাই বাখিব। তিবোতাৰ জামাত আৰু পুৰুষৰ ইমামতী কৰা নিয়ম নহয়। তিবোতাই ইমামতী তিবোতাই কৰিব, কিন্তু এক শাৰীত সকলোৱে সমানে থাকিব লাগে। মতাৰ লগত নামাজ পঢ়িব লগীয়া হলে, মতাৰ পিচতহে পঢ়িব পাৰিব। তিবোতাই ঈদ আৰু জুম্মাৰ নামাজ পঢ়িব নালাগে, তিবোতাই নামাজ শব্দ কৰি পঢ়া নিষেধ, সকলো নামাজেই মনে মনে পঢ়িব লাগে। মতাৰ নিচিনা তিবোতাই আজান দিয়া নিয়মৰ বাহিৰ।

তিবোতাৰ হায়েজৰ সময়ত যি যি কাম কৰিবলৈ মনা তাৰ বিৱৰণ।

হায়েজৰ সময়ত তিবোতাৰ লগত সহবাস কৰা হাৰাম। যি লোকে হালাল বুলি ভাবি সহবাস কৰে, তেওঁ কাফেৰৰ লগত গণ্য হব। সেই কেইদিনৰ নিমিত্তে আল্লাহ তাআলাই তিবোতাৰ নামাজ মাফ কৰি দিছে। তিবোতাই হায়েজৰ সময়ত বোজা ৰাখিব নোৱাৰে, কিন্তু পিচত কাজা আদায় কৰিব লাগিব। তোমালোকে ভাবিব পাৰা যে, “তিবোতাই নামাজৰ কাজা যে পঢ়িব নালাগে, বোজাৰ কাজা কিয় আদায় কৰিব লাগে?” ইয়াৰ মানে এই যে, যেতিয়া আদম (আঃ) বেহেশ্তৰ পৰা ছুণীয়াত আহে, তেতিয়া বিবি হাউৱা (বাঃ)ৰ প্ৰথম হায়েজৰ সময় হজ্জৰত আদম (আঃ)ক শুধিছিল যে, তেওঁ নামাজ পঢ়িব পাৰিব নে নোৱাৰে। তেতিয়া আদম (আঃ)এ হজ্জৰত জিব্ৰাইল (আঃ)ক সোধাত তেওঁ খোদাতাআলাৰ ওচৰৰ পৰা হুকুম লৈ কৈছিল যে, “তেওঁ নামাজ পঢ়িব নোৱাৰে”। আক যেতিয়া বিবি হাউৱাৰ বমজান মাহত হায়েজ হল, তেতিয়া আদম (আঃ)অক বোজা ৰখা সম্বন্ধে সোধাত তেওঁ নিজেই কলে যে—“এই সময়ত বোজা ৰখা দৰকাৰ নাই।” এইদৰে যেতিয়া তেওঁৰ হায়েজ শেষ হল, তেতিয়া জিব্ৰাইল (আঃ) এ, হজ্জৰত আদম (আঃ)অক কলে, যে, বিবি হাউৱাই বোজাৰ কাজা আদায় কৰিব লাগিব।” তেতিয়া আদম (আঃ)এ জিব্ৰাইল (আঃ)অক কলে যে, “খোদাতাআলাই নামাজৰ কাজা

আদায় কৰিব নালাগে বুলি কৈছে ; কিন্তু যে বোজাৰ কাজা আদায় কৰিব লাগিব, ইয়াৰ কাৰণ কি ?” তেতিয়া জিৱাইল (আঃ)এ কলে যে, “আপুনি নামাজৰ কাজা সম্বন্ধে খোদাতাআলাক শুধিছিল, কিন্তু বোজা সম্বন্ধে আপুনি খোদাতাআলাক মুশুধি নিজে হুকুম দিছে, সেই কাৰণে বোজাৰ কাজা আদায় কৰিবলৈ খোদাতাআলাই হুকুম দিছে।”

হায়েজ হোৱা তিবোতাই মছজিদলৈ যোৱা আৰু কোৰ্আণ ছবীক পঢ়া সম্পূৰ্ণ নিষেধ।

যদি কোনোৱে ভুলক্ৰমে হায়েজ হোৱা তিবোতাৰ লগত সহবাস কৰে, তেন্তে তেওঁ সেই কাৰণে দিন ৰাতি তৌবাহ কৰি থাকিব, নাইবা আধা দিনৰ কাফাৰা দিব লাগিব।

সন্তান প্ৰসৱ হোৱাৰ পিচত তিবোতাৰ বেহেমৰ পৰা যি বক্ত ৱলায় তাক “নেফাছ” বোলে। এই নেফাছ ৪০ দিন পৰ্য্যন্ত থাকে। হায়েজৰ সময়ত যি যি নিয়ম পালন কৰিব লাগে নেফাছৰ সময়তো সেই সেই নিয়ম পালন কৰিব লাগে। ১০।১২ দিনৰ ভিতৰত যদি নেফাছৱালী তিবোতাৰ বক্ত বন্ধ হয়, তেন্তে সেই সময়ত গোছল কৰি নামাজ পঢ়া উচিত। আৰু বোজাৰ সময়তো বোজা ৰখা উচিত। যদি ৪০ দিনৰ বেছি দিন বক্তপাত হৈ থাকে, তেন্তে নেফাছ আৰু হায়েজৰ দৰে নিয়ম পালন কৰা আৱশ্যক নাই, অৰ্থাৎ নামাজ বোজা কৰিব পাৰে।

১৬শ পাঠ ।

(চুবা সমূহ)

চুবা আল্হাম্‌দো !

বিছমিল্লাহিৰ বাহমাণিৰ বাহীম ।

আল্হাম্‌দো লিল্লাহে বাকেল আলামীন, আব্ বাহ-
মানের বাহীমে, মা-লেকেইয়াও মেদীন, ইয়াকানা-বুদ্
ওয়া ঈয়াকানাছ্ তাঈন্ এহ্‌দেনাছ্ ছেবাতবাল মুস্তা-
কিমা, ছেবাতবাল লাজিনা আনু আম্‌তা আলেইহীম
গয়বীল মাগ্‌দো—বে আলাইহাম, ওয়ালাদ্ দা-লী-ন ।

চুবা কুল্ আউজো বেবাবেল্লাছে !

বিছমিল্লাহিৰ বাহমাণিৰ বাহীম ।

কুল্ আউজো বেবাবেল্লাছে, মালেকেল্লাছে, ইলা-
হেন্নাছে, লিন্ চাব্‌বেল্ অরাচ্ ওবাছেল্ খান্নাছেল্লাজী
ইয়ো ওরাছবেছো ফি ছোদ্বেল্লাছে মেনাল্ জেন্নাতে
অ'ন্নাছ্ ।

চুবা কুল্ আউজো বেবাবেল ফলাকে

বিছমিল্লাহিৰ বাহমাণিৰ বাহীম ।

কুল্ আউজো বেবাবেল ফলাকে মিন্ চাব্‌বে মা

প্রশ্নমালা—মোছাক্কিৰিত কেনেকৈ নামাজ আদায় কারব লাগিব ?
কছব নামাজ সম্পূর্ণকৈ যি জানা লিখা, কাজা নামাজ কেনেকৈ আদায়
কারব লাগিব ? নতা আক ঐতিহাসিক নামাজ পড়া প্রভেদ কি কি ?
বোম্বাৰ বইহ আক নষ্ট হোবার কারণ ওইটা দেখুওঁ দিয় ।

খালাকা, অ মিন্ চাব্বে গা ছেঁকিন্ এজা অকাব অ মিন্
চাব্বেনুন্নাক্ ফা-ছাতে ফিল্ ওকাদে, অ মিন্ চাব্বে
হাছেদিন্ এজা হাছাদ্ ।

চুনা এখলাছ (কুল্ হো আল্লাহ) :

কুল্ হো আল্লাহো আহাদ্, আল্লাহোছ ছামাদ্, লাম্
ইয়ালেদ অ'লাম্ ইউলাদ্ অলাম্ ইয়া কুল্লাছ কোফোরান্
আহাদ্ ।

চুনা তানাও ইয়াদা :

বিছমিল্লাহিৰ বাহমাণিৰ বাহীম ।

তাক্সাও ইয়াদা আবিলাহাবেওঁ অতাক্স, মা আগ্না
আনন্ডমা লুছ অ'মা কাছাব, ছাইয়াছলা নাবান্ জাতা
লাহাবেওঁ অম্বা আ-তোছ হান্মালাতান্ হাতাবে ফিচ্ছি-
দেহা হাবলুম্ মিম্ মাছাদ্ ।

চুনা এজা-জ্বা-আ :

বিছমিল্লাহিৰ বাহমাণিৰ বাহীম ।

এজা জ্বা-আ নাছকল্লাহে অলফাওহো অবা আরতান্নাছা
ইয়াদ্ থোলুনা ফি দিনিল্লাহে আফওবাজ্জান্, কাছাবেছ-
বেহাম্বেদে বার্ষেকা অয়াজ্জাগ ফেব্ হো, ইয়ান্ন কানা
তাওয়্যাবা ।

চুনা কুল্ ইয়া আইউহাল কাফেকণা :

বিছমিল্লাহিৰ বাহমাণিৰ বাহীম ।

কোল্ ইয়া আইউহাল কাফেকণা লা আ' বেদো মা তা'

আ-বেত্না, অলা আন্তম্ আ'বেত্না মা আ'বোদ, অলা
আনা আবেত্নম্ মা আবাত্তুম্ অলা আন্তম্ আ'বেত্না মা
আ'বোদ, লাকুম্ কিনুকুম্ অলেইয়া মীন ।

চুনা ইয়া আতান্না :

বিছমিল্লাহিব বাহমাণিব বাহীম ।

ইয়া আ'তায়না-কল্ কাওছব, কাছালে লেবাক্সেকা
অন হাব ইয়া চানিয়াকা ছরান্ আব তাব্ ।

চুনা আনা আন্ততান্নাজী

বিছমিল্লাহিব বাহমাণিব বাহীম

আবা আয়তান্নাজী ইয়োকাজ্জবো বিদ্দিন, যজ্জালেকান্নাজী
ইয়াদোওল ইয়াতিমা অলা ইয়াজ্জদো আল তা আ'মেল মিছকিন ।
ফাওরায়লুল্লেল মোছল্লিনান্নাজিনাভুম্ আন্ ছালাতেহিম ছাত্তান্না-
জিনাভুম্, ইয়োৰাউনা অয়াম্ নাউনাল মাউন্ ।

চুনা লেইলাফে

বিছমিল্লাহিব বাহমাণিব বাহীম

লেইলাফে কোবায়চিন্ ইলাফেওম্ বেহলাতাছ ছেতায়ে
রাছ ছায়ফে, ফল্ইয়াবোহ্ বব্বাহাজাল্ বায়তেল্লাজী আৎ আ
মাছম্ মিন্ জুয়েওঁ অ আমানাছম্ মিন খাওঁক ।

চুনা আলামতানা

বিছমিল্লাহিব বাহমাণিব বাহীম

আলাম্ তাবা কাবফা অখা'লা বব্বোকা বে আছ হাবেল্
ফিল্ আলাম্ ইয়াজ্জ আল্ কায়য়াজ্জম্-ফি তদলিলেওঁ অ আব

ଛାଲା ଆଲାୟ ହିମ୍ ହାୟବାନ୍ ଆବାବିଲ୍. ତାବ୍ ମିହେନ୍ ବେ-ହେଜ୍ଜାବାତେ
ମିନ୍ ହିଜ୍ଜିଲିନ୍ ଫାଜ୍ଜା ଆଲାହ୍ ମ୍ କା ଅ'ହ୍ ଫିମ୍ ମାକୁଲ ।

ହୁବା ଇସ୍ଲା ଆନ୍ ଜ୍ଜାଲ୍ ନାହ୍ ।

ବିହ୍ ଶିରାହିବ୍ ବାହ୍ ଶାଗିବ୍ ବାହୀୟ

ଇସ୍ଲା ଆନ୍ ଜ୍ଜାଲ୍ ନାହ୍ ଫୀ-ଲାୟଲାତେଲ୍ କାଦ୍ ବେ ରାମା
ଆଦ୍ ବାକା ମା-ଲାୟ ଲା଼ଲ୍ କାଦ୍ ବେ ଲାୟ ଲା଼ଲ୍ କାଦ୍ ବେ
ଧାହିକମ୍ ମିନ ଆଲ୍ ଫେ ହାହାବ୍. ତାନାଜ୍ଜାଲ୍ ମା-ଲା ଏକାତୁହ୍
ଓରାବକହ୍ ଫିହା ବେ-ଏଜ୍ଜ୍.ନେ ବାବ୍ ବେହୀମ୍ ମିନ୍ କୁଲ୍ଲେ ଆମ୍ବିନ୍
ଛାଲାମ୍, ହିୟାହାତା ମାତ୍ ଲା଼ଲ୍ ଫାଜ୍ଜ୍.ବେ ।

ଚୈୟଦ୍ ହାଫିଜ୍ ଆହମ୍ମଦ୍ ହଚେଇନ୍ ।

(ବିଶେଷ କଥା)

ଯଦି କୋନୋ ଲୋକେ ଆର୍ବୀ ଏକେବାବେ ନାଜାନେ, ତେନ୍ତେ
ତେଠ୍ ଓପରତ୍ ଚୁବା କେଇଁଟା ମୁଖତ୍ ଅହାହି ବାଧିଲେଓ ନାମାଜ୍ ପଢ଼ିବ
ପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଚୁବାବିଲାକ୍ ମୁଖତ୍ ଅହାହି ପିଚତ୍ ଏଜ୍ଜନ୍ ଜନା
ବୁଜ୍ଜା ଆଜିମବ୍ ଆଗତ୍ ପଢ଼ି ଠିକ୍ କରି ଲୋରା ଠିଚିତ । କିୟନୋ
ଆର୍ବୀତ୍ ଏନେକ୍ରା ଏକୋଟା ଶବ୍ଦ୍ ଆହେ ଯେ ତାକ୍ ଅସମୀୟାତ୍
ଲିଧି ଠିକ୍ କରିବି ନୋରାବି । କିନ୍ତୁ ଯଦିହେ ଆର୍ବୀ ପଢ଼ିବ
ଜାନେ, ତେନ୍ତେ, ଇୟାତ୍ ଦେଧି ପଢ଼ାବ୍ ବାହିବେଓ “ଆମ୍ଛେପେବାତ୍”
ଚାହି ଲୋରା ଠିଚିତ ।

১৭শ পাঠ ।

এক শ ত্রিশ ফবজ

“ফবজ” ই খোদাতাআলাৰ আদেশ, সুতৰাং এশ ত্রিশ ফবজ প্ৰত্যেক মোছলমানে শিক্ষা লাভ কৰা আৰু বোধ থকা একান্ত আৱশ্যক । যি লোকে এই বিষয়ত অজ্ঞাত, হৃদিত মতে হেওঁৰ গোটেই শৰীৰ অশুদ্ধ আৰু হাচৰতো তেওঁ মোছলমান বুলি গণ্য নহব । এই ফবজ মুছলমানী চৰাৰ আদেশ হৈছে যে, “আইন-ফবজ” মনে চিতে শিক্ষা কৰা, নতুবা কুফৰৰ লগত গণ্য হব লাগিব ।

তলত ফবজ সমূহৰ বিবৰণ চোৱা—

ঈমান অফাংছল্ : ফবজ

১। খোদাৰ প্ৰতি ঈমান অনা। ২। খোদাৰ ফিবিস্তা সকলৰ ওপৰত ঈমান অনা। ৩। আছমানী কিতাপ অৰ্থাৎ তওৰাৎ, জব্বূৰ, ইঞ্জিল আৰু কোৰআন এই চাৰি কিতাপৰ প্ৰতি ঈমান অনা, ৪। সমস্ত পয়গম্বৰৰ ওপৰত ঈমান অনা (আদম (আঃ), ব পৰা শেষ পয়গম্বৰ হজ্জৰত মোহাম্মদ মোস্তফা (দঃ) পৰ্য্যন্ত)। ৫। খোদাতাআলাই হাচৰৰ দিনত মানুহৰ নেকী বদীৰ যে হিচাব লব তালৈ বিশ্বাস অনা। ৬। খোদাতাআলাই মানুহৰ কপালত যি লেখিছে তাৰ প্ৰতি বিশ্বাস অনা। ৭। নিশ্চয় এদিন মৰিম আৰু মৰাৰ পিচত খোদাতাআলাই মৃত শৰীৰৰ ভিতৰত জীৱন দান কৰিব বুলি বিশ্বাস অনা।

হজ্জবত মোহাম্মদৰ (দঃ) চাৰি কুৰ্চি

৪ ফবজ

১। হজ্জবত মোহাম্মদ (দঃ) আবতুল্লাৰ পুতেক

২। আবতুল্লা আবতুল মোতালিবৰ পুতেক।

৩। আবতুল মোতালিব হাচেমৰ পুতেক।

৪। হাচেম আবতুল মন্নাফৰ পুতেক।

এওঁলোক সকলোৱেই কোৰেচ বংশী আৰু ইয়েই নবীয়ে
কৰিমৰ চাৰি কুৰ্চি বুলি বৰ্ণনা কৰা আছে। ইয়াক ফবজও
বোলা যায়।

চাৰি ইমামৰ নিমৰণ ৪ ফবজ

১। ইমাম আজম অৰ্থাৎ হজ্জবত আবু হানিফা (মুমান)

বহুমতুল্লা আলায় হে। ২। ইমাম চাফেয়ী বহুমতুল্লাহে।

৩। ইমাম মালেক বহুমতুল্লাহে। ৪ ইমাম আশ্বাদ বহুমতুল্লাহে।

ওপৰত কোৱা চাৰি ইমামৰ মজহাবকেই চাৰি মজহাব
বোলে। এই চাৰি মজহাবৰ তাবেদাবীত পৃথিবীৰ প্ৰায়
গোটেই মোছলমান সমাজ চলিছে, আৰু ওপৰত লিখা মহাত্মা
সকলৰ বিধানৰ ভিতৰত। এতেকে এখেত সকলৰ কোনো
এজন ইমামৰ তাবেদাবী কৰা ফবজ।

অজুত ৪ ফবজ

১। মুখ ধোৱা। ২। হাত ধোৱা। ৩। দুই ভৰি ধোৱা।

৪। মুখৰ চাৰি ভাগৰ এভাগ মহাহ কৰা।

গোছলৰ কবজ

- ১। কুল্লি কৰা। ২। নাকত পানী দিয়া। আৰু
৩। গোটেই শৰীৰ পানীৰে ধোৱা।

ভান্সান্ধত কবজ

- ১। নিয়ত কৰা। ২। দুহাত পৰিষ্কাৰ মাটিত মাৰি ঘাঁহি
মুখ মছাহ কৰা। ৩। তৃতীয় বাৰ দুহাত মাটিত থৈ দুই
হাতৰ কনুই এবাৰ মছাহ কৰা।

বেনায়ে মোছলমানী ১ কবজ।

- ১। কলেম চাহাদত পঢ়া। ২। নামাজ আদায় কৰা।
৩। জাকাতৰ পৰিমিত মাল থাকিলে জাকাত দিয়া। ৪। খন থাকিলে
হজ্জ কৰা। ৫। বমজান ছবীফত বোজা বখা।

বোজাৰ নিয়ত আৰু বোজা ৬০ কবজ

(ত্ৰিশ বোজাত ৩০ কবজ, বোজাৰ ত্ৰিশ নিয়তত ৩০ কবজ)

নামাজৰ বাহিৰে ৬ কবজ :

- ১। গোছলৰ আৱশ্যক হলে গোছল কৰা।
২। কাপোৰ অগুজ থাকিলে পাক কৰি লোৱা।
৩। ঠাই পাক কৰি লোৱা। ৪। ছতৰ ঢাকা,—পুকৰৰ
নাইব পৰা আঠুৰ তললৈকে, তিবোতাৰ দুহাতৰ কজাৰ পৰা
দুই ভৰিৰ আৰু গাঁঠিলৈকে. আৰু মুখৰ বাহিৰে গোটেই অঙ্গই
ঢাকি বখা। ৫। পছিম ফালে মুখ কৰা। ৬। নিয়ত কৰা
(যি অকুৰেই নামাজ পঢ়া হয়)।

নামাজৰ ভিতৰত ৭ ফৰজ :

- ১। তৰ্বিৰকৈ তহ্ৰিমা বন্ধা। ২। থিয় হৈ নামাজ পঢ়া। ৩। কোবজান্ ছবীফৰ আয়াত পাঠ কৰা। ৪। ককুত যোৱা। ৫। খোদাতা'আল। সাক্ষাতত আছে বুলি জানি ছেজ্দ্দা কৰা। ৬। শেষত বহা। ৭। সোঁৱে বামে চালাম ফিবৱা।

৫ পাঁচ ওস্তাক্ত নামাজৰ নিম্নত

৫ পাঁচ ফৰজ

৫ পাঁচ ওস্তাক্ত নামাজৰ ৫ পাঁচ ফৰজ :

ৰাতি দিনে ১৭ ৰাকাত নামাজত ১৭ ফৰজ :

- ১। ফজৰৰ ফৰজ নামাজ দুই ৰাকাত।
 - ২। জোহৰৰ ফৰজ নামাজ চাৰি ৰাকাত।
 - ৩। আচৰৰ ফৰজ নামাজ চাৰি ৰাকাত।
 - ৪। মগৰেবৰ ফৰজ নামাজ তিনি ৰাকাত।
 - ৫। এছাৰ ফৰজ নামাজ চাৰি ৰাকাত।
- এই এশ ত্ৰিশ ফৰজ।

১৮শ পাঠ।

আকিকাৰ নিম্নৰণ

- ১। ল'ৰা সন্তান জন্ম হলে, দুটা ছাগলি আৰু ছোৱালী জন্ম হলে এটা ছাগলি আকিকা কৰা “মোস্তাহাব।” আমাৰ হজৰত

মোহাম্মদে (দঃ) হজ্জবত ইমাম হাছেন (বঃ)ৰ কাৰণে এটা ছাগলিও দিছিল।

২। আকিকাৰ ছাগলি ১ বছৰ, ডেৰা ১ বছৰ, দোহা ৬ মাহ, গক ২ বছৰ আৰু উটৰ ৫ বছৰ হোৱা উচিত।

৩। সন্তান জন্ম হোৱাৰ ৭ দিনৰ পিচত আকিকা কৰা উচিত। নাইবা ১৪ বা ২১ দিনতো আকিকা দিব পাৰে।

যি লোকে আকিকা দিবলৈ সমৰ্থ নহয়, তেওঁ নকৰিবও পাৰে। সন্তানৰ নাম আকিকাৰ পূৰ্বেও ৰাখিব পাৰে ; ইয়াত কোনো বাধা নাই।

৪। ৭, ১৪ নাইবা ২১ দিনত আকিকা দিব নোৱাৰিলেও ৭ মাহত নাইবা ৭ বছৰত আকিকা কৰা উচিত। পিতা মাতাৰ অভাৱত নাইবা আন কাৰণে সময় মতে আকিকা দিব নোৱাৰিলে যি কোনো সময়ত নিজেই নিজৰ আকিকা কৰিব পাৰে। আমাৰ হজ্জবত পয়গম্বৰ চাহাবে নিজৰ আকিকা নিজে দিছিল।

৫। আকিকা কৰা পশুৰ মূৰ মোছলমান নাপিতক, আৰু এটা বাণ মোছলমান দাইক, আৰু তৃতীয়াংশ গোছত দৰিদ্ৰক দিয়া “মোস্তাহাব।” বাকী দুই অংশ বন্ধু বান্ধৱক দিব লাগে। ইয়াৰ ছামৰা দৰিদ্ৰক দান দিয়া অতি উত্তম বিধি।

আকিকাৰ নিয়ন্ত্ৰণ :

আল্লাহোম্মা হাজেহি আকিকাতো এবনি ফোলানেন্
দামোহা বেদামেহি অলাহ মোহা বেলাহমেহি, অহা আজ-
মোহা বে-আজমেহি, অ-জেলাদোহা বে-জেলা দেহি

অ-চাৰোহা বে-চাবেহী ; আল্লাহ্মাজ আলহা ফেদায়াল
লে-এব্‌নি মিনালাবে । বিছমিল্লাহে আল্লাহো আকুবব ।

(ক) বাপেকে নিজে আকিকা কবিলে “ফোলানাৰ ঠাইত
পুতেকৰ নাম কাঢ়িব ।” কিন্তু আন কোনোৱে জবেহ কবিলে,
এবনি ফোলানাৰ ঠাইত ফোলান্‌ এবনে ফোলান হব ।
ছোৱালী হলে বাপেকে এবনিৰ ঠাইত “বিস্তি” কব আৰু আনে
“এবনেৰ” ঠাইত “বিস্তি” কব, আৰু উভয়ে “হি” “হা” কব ।

১৯শ পাঠ ।

(পশু পক্ষী আদি জবেহ কৰাৰ বিবৰণ)

জবেহৰ নিয়ত ।

নওয়ায় তোৱান আজ্‌বাহা হাজাল্‌ হায়ওয়ানা বেহা-
য়ছো ইয়াখ্‌ৰোজু আনুছদামোল্‌ মাছ্‌ ফুহোওয়াতা কুনো
লাহযুহ্‌ হালালান্‌ লেজামিয়েল মোমেনিনা ওয়াল মোমে-
নাতে বিছ্‌মিল্লাহে আল্লাহো আকুবব ।

জবেহত ৬টি ফৰজ

১ । জবেহ কৰা আৰু ধৰোতা ছয়োজন নামাজি মুছলমান
হোৱা উচিত ।

২ । জবেহৰ সময়ত ছুইডনে বিছমিল্লা কোৱা ।

৩ । ছলকুমত জবেহ কৰা ।

৪ । পশুৰ গলাৰ দুই ফালৰ বগ কাটি দিয়া ।

৫। বগ কাটি তেজ উলিয়াই দিয়া।

৬। খোদাতাআলাব ওয়াস্তে জবেহৰ নিয়ত কৰা।

জবেহত ৪টি ছুন্নত :

১। জবেহৰ পূৰ্বে অজু কৰি লোৱা।

২। জবেহৰ অস্ত্র ধাৰ (চোকা) হোৱা।

৩। জবেহকাৰী আৰু ধৰাজন কাবাৰ ফালে মুখ কৰি থিয় হোৱা।

৪। জবেহৰ নিয়ত পঢ়া।

জবেহত এটি ওস্তাজেন :

১। মোল্লাৰ বাও ফালে পশুৰ মূৰ বখা, আৰু সোঁ ফালে ধৰ (শৰীৰ) থাকিব।

জবেহত ১১টি মকৰাহ :

১। জবেহত অস্ত্র ধাৰ নাথাকিলে।

২। বিছমিল্লা ভুলি গলে।

৩। বে-অজুত তক্বীৰ কলে।

৪। জবেহ কৰোতে পশুৰ মূৰ ছিডি গলে।

৫। কুকুৰা তিন দিন, ভেৰা সাত দিন, আৰু গৰু দহ দিন বন্ধা নাথাকিলে।

৬। একাৰ বাতি জবেহ কৰিলে।

৭। দিনদাৰ থকাতো তিবোতাই জবেহ কৰিলে।

- ৮। জবেহ কবিয়েই এৰি দিলে।
- ৯। কাবাত ভিন্ন অইন মুখকৈ জবেহ কৰিলে।
- ১০। পশুৰ মূৰ লোঁ ফালে বাখি জবেহ কৰিলে।
- ১১। কোৰ্বানীৰ পূৰ্বে বেগৰ ওজৰে পৰেন্দা পশু জবেহ কৰিলে।

জবেহত ৬টি মকৰুহ তহনিমা :

- ১। নাপাক শৰীৰে জবেহ কৰা।
- ২। তাযেজ হোৱা তিবোতাট জবেহ কৰিলে।
- ৩। নেফাছ হোৱা তিবোতাট জবেহ কৰিলে।
- ৪। দিনদাৰ থাকোতে বেদিনে জবেহ কৰিলে।
- নিচাখোৰ বা মাতালে জবেহ কৰিলে।
- ৬। পাগলে জবেহ কৰিলে।

জবেহত ৪টি হাৰাম :

- ১। আল্লাহতালাব বাহিৰে অইনৰ নামত জবেহ কৰিলে।
- ২। মছ্বেক বেদাত মানুহে জবেহ কৰিলে।
- ৩। বিছ মিল্লা জানিও হুবুলিলে।
- ৪। মেহনানৰ নামত জবেহ কৰিলে।

(কুদকতুল্যা প্ৰণীত আহকাম জবে দেখা)

প্ৰশ্নমালা—নামাজৰ সময়ত চুৰা কেনেকৈ মিলাই নামাজ পঢ়িব ?
গৰি কুল মুখস্থ কোৱা ? জবেহৰ নিয়ত মুখস্থ কোৱা। জবেহত কবজ
কইটা আৰু কি কি ? কি কি কাৰণত জবেহ হাৰাম হয় ?

(১০২১)

২০শ পাঠ ।

(মহবম শা আছনা)

মহবম মাহৰ ১০ তাৰিখক আচুৰা বোলে । ইদিত্ত লিখিছে যে, যি মানুহে আচুৰাৰ দিনত ৪ বাকাত নামাজ পঢ়িব, তেওঁৰ ৫০ বছৰৰ গুণাহ আল্লাহতাহালাই মাফ কৰিব ।

এই নামাজৰ প্ৰতি বাকাতত “আল্‌হাম্দো” চুৰাৰ পিচত চাৰি কোল, * এবাৰকৈ পঢ়ি দুই নিযতত নফল নামাজ শেষ কৰিবা ।

মাননীয় শীৰ এমাম গাজালী (বাঃ) চাহাবে “ছেবাজাছা-লেকিন” নামৰ কিতাপত লিখিছে যে, যি লোকে আচুৰাৰ দিনত এই দোওৱা পঢ়িব তেওঁ খোদাতাহালাৰ পৰা যি পাবৰ ইচ্ছা কৰে তাক পাব ।

(দোওৱা)

আল্লা হোম্মা আব্‌হাম্‌নিওৰা তাজা ওৱাজ্‌নি ওৱা ফাজ্‌নি মিন্‌কুল্লে আফাতেও ওবা বলিয়াতে ।

আচুৰাৰ দিনা অৰ্থাৎ ৯ আৰু ১০ মহবমত বোজা বাখা, এমাম হাছেন হুছেনৰ কাৰণে শোক প্ৰকাশ কৰি চকুৰ পানী উলিওৱা

* কুলইয়া আইউছাল, কুল আউজু বেবাবেল কালাকে, কুল আউজু বেবাবেলাছে আৰু কুল হু আল্লাহো আহাদ পঢ়িবা ।

আক দোওরা দক্ক, কোবআন চৰীফ পঢ়ি দান খাইবাত দি
তেওঁলোকৰ আত্মাৰ তৰফত বক্ৰি দিয়া বহুত নেকিৰ কাম।

ফাতিহা-ই-দোয়াজ দাহম :

বব্বিল আউরাল মাহৰ ১২ তাৰিখক “ফাতিহা দোয়াজ
দাহম” বোলে। এই তাৰিখে আমাৰ শেষ পয়গাম্বৰ চাহেব
(সঃ) অব জন্ম হয়। এটি মাহৰ প্ৰথম দিনৰপৰা ১২ দিন-
লৈকে মৌলুদ ছৰীফ পাঠ কৰা বৰ পুণ্যৰ কাম।

“ফাতিহা-ই-দোয়াজ দাহম”ৰ বাতি পয়গাম্বৰ চাহেবৰ আত্মাক
নজৰ দিবৰ কাৰণে ২০ ৰাকাত নামাজ পঢ়িব লাগে।

নিয়ম—প্ৰত্যেক ৰাকাতত চুৰা ফাতিহাৰ পিচত ২১ বাৰকৈ
কুলুভ আল্লা পঢ়ি ১০ চালামত নামাজ শেষ কৰিব লাগে।
আক নামাজ শেষ কৰাৰ পিচত ১০০ বাৰ এই দক্ক পঢ়িব লাগে।

দক্ক :

আল্লা হোশ্মা চালে আ-লা মোহাম্মাদিওঁ ওরা আ-লা আ-লে
মোহাম্মাদেন কামা ছলাইতা আ-লা ইব্বাহিমা ওরা আ-লা
আ-লে ইব্বাহিমা ইল্লাকা হাহিছুম্ মজিদ।

চবে মেয়েবাজ :

বজবৰ ২৭ তাৰিখৰ বাতি “চবে মেয়েবাজ” হয়। এই
বাতি ১২ ৰাকাত নামাজ তিনি চালামত ও ছয় কাঁয়দায় আদায়
কৰিব লাগে।

নিয়ম,—প্রত্যেক বাকাতত আল্‌হামদো পঢ়াৰ পিচত কোনো এটা চুৰা পঢ়ি চালাম ফিৰাই “কলেমা তম্‌জিদ” এশ বাৰ “আস্তাগফাৰ” এশবাৰ, আৰু “দকদ” এশবাৰ পঢ়ি ছেজদাত যাই যিহকে খোজা, আল্লাহ তালাই তাকে দিব।

(কওয়ায়েদে ফিবোজ চাহীত দেখা)

আস্তাগফাৰ :

“আস্তাগফে কল্লাহী জব্বৰা”।

দকদ :

আল্লা হোম্মা ছাল্লে আলা মোহাম্মাদেন নবিয়েল উন্মিয়ে ওৱা আলা আলৈছি”।

চবেববাত :

চাবান মাহৰ ১৫ তাৰিখৰ ৰাতিক “চবেববাত” বোলে। আগত এবছৰৰ ভিত্তত কোনো মাৰণ, কোন পয়দা হব, কোন সুখত থাকিব আৰু কোন দুখত থাকিব এইবোৰ হিচাব শেষ কৰি ফিৰিস্তা সৰুলে এই বাতি দুটা পায়, এই কাৰণে এই ৰাতিক “চবেববাত” বোলে।

মগ্ৰেব নামাজৰ পিচত ২০ বাকাত নামাজ পঢ়িব লাগে, এই নামাজত আল্‌হাম্দোৰ পিচত কুলছ আল্লা দহ বাৰ পঢ়ি ১০ নিয়তত আদায় কৰিবা। (মক্‌চুদল কাচেদিন কিতাপ ছোৱা) চবেববাতৰ ৰাতি ১০০ বাকাত নামাজ আদায় কৰিব লাগে, তাৰ প্ৰত্যেক বাকাতত আল্‌হাম্দোৰ পিচত কুলছ আল্লা ১০ বাৰকৈ

পড়িলে, তেওঁৰ নিমিত্তে খোদাতাআলাই ১০০ ফিবিস্তা পঠাই দিয়ে, ফিবিস্তা সকলে সেই সময়ত সেই মানুহৰ ওচৰত থাকে, আৰু বেহেস্তৰ সংবাদ দিয়ে। (তফ ছিৰ কাশ্বাকত দেখা)

ডবেকদৰ :

এই বাতি ১০০০ মাহৰ বাতিতকৈ ডাঙৰ। এই বাতি বোম্জান ছবীফৰ ২৭ তাৰিখে হয়।

এই বাতি ১০০ বাকাত নামাজ পঢ়িব লাগে, প্ৰত্যেক বাকাতত চুবা “কদৰ” তিনিবাব আৰু কুলজআল্লা ১০ বাবকৈ পঢ়িব লাগে। যি মানুহে এই নামাজ পঢ়ে, তেওঁ নিশ্চয় বেহেস্তত যাব পাৰিব। ফজৰ বা চুবেহ চাবেক হোৱা মাত্ৰকে আৰু ৪ বাকাত নামাজ পঢ়িব লাগে। তাৰ প্ৰত্যেক বাকাতত ক্ৰমান্বয়ে চুবা “কদৰ” তিনিবাব আৰু কুলজ আল্লাহো ৫০ বাবকৈ পঢ়িব লাগে, আৰু ছেজদাত যাই এই তছবিহ ৪১ বাব পঢ়িব।
—(মকছুদল কাছ দিনত হোৱা)

তছবিহ।

“ছবহান্নাআল্লাহ্”

কদৰৰ বাতি এই দোওৱা পঢ়িব।—

“আল্লহোম্মা ইম্নি আছ্ আলুকাল আফুৰা আফাতে ওৱাল মাইবেফাতে ফিদ্দিনে ওৱাদুনৌৱায়ে ওৱাল আথেৰাতে”।

আখিৰি চাহাব চম্বা

চফৰ মাহৰ শেষৰ বুধবাৰক “আখিৰি চাহাব চম্বা” বোলে। সেই বুধবাৰৰ দিনত চাৰি বাকাত নামাজ পঢ়িব লাগে। এই নামাজৰ প্ৰত্যেক বাকাতত চুৰা আলহাদোৰ্ পিচত চুৰা কউচৰ (ইম্মা আতেইনা) ৭০ বাৰ, চুৰা “কুলজ্ জাল্লা” পাঁচ বাৰ, “কুল আউজু বেৰাবেল ফালাকে” আৰু “কুলআউজু” বেৰাবেল্লাছে ৭০ বাৰকৈ পঢ়ি দুই নিয়তত নফল নামাজ শেষ কৰিবা। তাৰ পিচত চালাম ফিৰাই এই দোওৱা পঢ়িব লাগে। তেহে খোদাতালাই বোগ বেমাৰৰপৰা এবছৰলৈ বচাই ৰাখিব।

দোওৱা

আল্লাহোম্মা ছাৰ্বেফ্ অগ্নিচ্ছোৰা হাজালল্ রোমে ওৰা ছিম্নি মিন্ছুইহি ওষানায্যোনি আম্মা আন্নাৰা কিহে মিন্নুহুছাতেহি ওৰা কুৰ্বাতেহি বেফাজলেকাৱাদাকে আছুৰুৰে ৰা মালেকান নছুৰে ইয়া আব্ হামাব্ বাহেমিনা, ওৰা ছাল্লাল্লাহো আ-লা মোহাম্মদেওঁ ওৰা আ-লেহিল আম্জাবে ওৰা ৰাবেক ওৰা ছাল্লেম।

পাঠখানাত যোৱাৰ সময় এই দোওৱা পঢ়িব লাগে।

“আল্লাহোম্মা ইম্নি আউজোবেকা মেনাল্ খোবছে ওলাল্ থাবাৱাছে।”

সহৰাসৰ সময়ত এই দোওৱা পঢ়িবা

“বিছমিল্লাহে আল্লাহোম্মা জাগ্বেবনাছ চায়তানে ওৰা জাগ্বেষেছায়তানা মেম্মা ৰাজাক্ তনা”।

এই দোওরা সকলো মমিন মুছলমান ভায়ে আমল কৰা উচিত। কিয়নো এই দোওরা পঢ়িলে চয়তানে একো কৰিব নোৱাৰে আৰু লৰা ছোৱালী স্ত্রী আৰু নেক্কাৰ হয়।

(আনু তল কুনছি দোওৰা)

আল্লাহু ল-ইলাহা ইল্লা হুৱাল হাইয়ুল কাইয়োম, লা তা খুজুহু চিনাতাওৱলা নউমলাহু মা ফিচ্ছামাওয়াতে বমা ফিল্ আৰ্দ্দে মন্ জল্ লাজিয়াছ ফউ ইন্দাহু ইল্লা বেইজ্-নিহ্ ইয়া লায়ুমা ৱাইনা আই দিহিম ৱমা থল্ ফাহুয়্ অলা য়ুহিতুনা বেছাই ইয়্ মিন্ ইল্ মিহি ইল্লা বেমা ছা-আ অছে আ কুৰ্চি য়ুহুচ্ছামাৱাতে অল্ আৰ্দ্দে ৱলা যাউদুহু হিফ্ জুহুমা ৱহুৱল্ আলিউল্ আজিম।

এই দোওরা সকলোৱে মুখস্থ কৰা উচিত। এই দোওরা মনক ৰাখিলে, দেও-ভূতৰ পৰাও ৰক্ষা পোৱা যায়।

২১শ পাঠ

মহাত্মা চেং চান্দীৰ উপদেশ।

১। সৰ্ব্ব শ্ৰেষ্ঠ খোদাতালাৰ প্ৰতি দৃঢ় বিশ্বাস ৰাখিব।

প্ৰথমজা,—মুছলমানৰ পৰা কেইটাৰ নাম কোৱা, যহবমত কি কাৰণে শোক প্ৰকাশ কৰিব লাগে বহুলাই লিখা। চবেমেয়াৰ্জ, চবেকদৰ আৰু আথেৰি চাহাৰ চমাত কেনেকৈ নামাজ পঢ়িব লাগে বহুলাই কোৱা।

- ২। লোকৰ সন্মানলৈ বিশেষ দৃষ্টি ৰাখিবা।
- ৩। সকলোৰে প্ৰতি হক বিচাৰ কৰিবা, কিয়নো খোদ-
তাআলাই সুখী হুখী সকলোকে সমান চকুৰে চায়।
- ৪। গুপ্ত কথা কাৰো আগত প্ৰকাশ নকৰিবা।
- ৫। বিপদৰ সময়ততে বন্ধুক চিনিব পাৰি।
- ৬। অশিক্ষিত আৰু জ্বালেম মানুহৰ লগত উঠা বহা নকৰিবা।
- ৭। সংকাম কৰিবলৈ সদায় চেষ্টা কৰিবা।
- ৮। শত্ৰু আৰু মিত্ৰিৰ লগত হাঁহি মুখে কথা কবা।
- ৯। পিতা-মাতাক অমল্য ধন বুলি জ্ঞান কৰিবা।
- ১০। তোমাৰ শিক্ষকক পিতৃ তুলি ছেগিবা।
- ১১। আয় বৃদ্ধিতে খবছত হাত দিবা।
- ১২। চকু আৰু জিহ্বাক কু-পথত চালিত নকৰিবা।
- ১৩। কাপোৰ, মন আৰু শৰীৰক সদায় পবিত্ৰ ৰাখিব।
- ১৪। সকলো মানুহকে আপোন যেন দেখিবা।
- ১৫। নিজৰ মনত যিটো ভাল পোৱা আনৰ মনত সেউটেই
নকৰিবা।
- ১৬। নাজানি ষণ্ডস্তাদি কৰা মূৰ্খবহে কাম।
- ১৭। আনৰ বস্তুলৈ লোভ নকৰিবা।
- ১৮। গুৰুজনৰ ওচৰত ডাঙবকৈ কথা নকবা।
- ১৯। আশাকাবী মানুহক নিৰাশাত নেপেলাবা।
- ২০। সৎসৌকৰ আগত বা পিচত নিন্দা নকৰিবা।
- ২১। কোনো মানুহক আনৰ আগত লাজত নেপেলাবা।

২২। কথা কোরাৰ সময়ত হাত লবাই অস্থিৰ ভাৱে কথা
কলে বে আদাবী কৰা হয়।

২৩। সূৰ্য্য উঠা সময়ত টোপনিত নাথাকিবা।

২৪। বেয়াৰ লগত মুফুৰিবা, আনকি আলাপেই নকৰিবা।

২৫। বাটৰ খৰছ আনৰ হাতত নাৰাখিবা।

২৬। সময় অমূল্য ধন, এতেকে অনাহকত সময় নেখেদাবা।

২৭। ইহ পৰকালত যি প্ৰযোজন, তাক যৌৱন কালত
সংগ্ৰহ কৰিবা।

২৮। খঙৰ বেগত কোনো কামকে নকৰিবা।

২৯। লৰা তিবোতাক কোনো জগৰত পেলাই থৈ নাযাবা,
তেওঁলোকে চিৰকাল তোমাক গালি দি থাকিব।

৩০। পৰৰ তিবোতালৈ কু নজৰ নকৰিবা। তোমাৰ
ঘৰতো তিবোতা মানুহ আছে।

৩১। আপোন ভালেহে জগত ভাল।

৩২। পৰিত্ৰমেই প্ৰধান পৈতৃত সম্পত্তি।

৩৩। বস্ত্ৰৰ অয়ত্ন গৃহিণীৰ গুণৰ পৰিচয় মাথোন।

৩৪। পৰীক্ষাত বাহিৰে কোনো বস্ত্ৰতে বিশ্বাস নাৰাখিবা।

৩৫। কষ্টত পৰি শিক্ষাহে আচল শিক্ষা।

৩৬। অসারধানতাত অনেক লোকচান হয়, আনকি নিজৰ
জীৱনো যাব পাৰে।

৩৭। বেছিকৈ কথা কোৱা মানুহক মিথ্যাবাদী বোলে।

৩৮। তিবোতাক সমূলি বিশ্বাস নকৰিবা।

- ৩৯। সজ্জ গুণ তিবোতাৰ প্ৰধান অলঙ্কাৰ ।
৪০। কম দাম হলেও অদৰ্কাৰী বস্তু নলবা ।
৪১। ধৰ্ম্মৰ পথ পোন নহয়, কিন্তু অধৰ্ম্মৰ পথ বৰ পোন ।
৪২। মনত বাধিবা খোদাতাআলাই সদায় তোমাক দেখি আছে ।
৪৩। বলভট্টকৈ কৌশল শ্ৰেষ্ঠ ।
৪৪। নিজৰ ভুল কোনেও বিশ্বাস নকৰে ।
৪৫। মানীৰ অপমান বজ্জতুল্য ।
• ৪৬। ধনী পৰাধীন অপেক্ষা স্বাধীন দৰিদ্ৰও ভাল ।
৪৭। অশিক্ষিত থকাতকৈ জন্ম গ্ৰহণ নকৰাই ভাল ।
৪৮। কুসঙ্গীৰ সঙ্গতকৈ অকলসৰে থকাই ভাল ।
৪৯। চিন্তা বোগৰ ঔষধ নাই ।
৫০। গৰীবক দেখি ঘৃণা নকৰিবা খোদাতাআলাই তোমাকে ।
গৰীব কৰিব পাৰে ।
৫১। সংসাৰ অস্থায়ী পৰকাল চিৰস্থায়ী ।
৫২। যদি খোদাতাআলাৰ পৰা মৰম পাব চোৱা, তেন্তে
এবাদত আৱধনাত বষ্ট স্বীকাৰ কৰিবা ।
৫৩। চকু মুদিলে ধন জন পৰি থাকিব, কেৱল নেকীহে
সাৰথি হৱ ।
৫৪। যদি পাপৰ পৰা উদ্ধাৰ হব খোজা, তেন্তে মন ঠিক
বাখি পাঁচ অখন্তৰ নামাজ পঢ়া ।
৫৫। ধৰ্ম্মিকা তিবোতাইহে সকলোতকৈ সুন্দৰী ।
৫৬। বিপদত কেতিয়াও হত বুদ্ধি নহবা ।

৫৭। অনিচ্ছাত কোনো কামেই নকৰিবা।

৫৮। বুধা সময় নষ্ট কৰিলে নিশ্চয় অমুতাপ কৰিবা।

৫৯। মৃত্যুৰ পিচত তোমাৰ তিবোতাই পতি পতি বুলি কান্দিব, লৰা ছোৱালীয়ে বাবা, বাবা বুলি কান্দিব, বন্ধু বান্ধৱে ভাই ভাই বুলি কান্দিব, কিন্তু হয়! তোমাৰ সদগতিৰ নিমিত্তে কোনেও নাকান্দে।

৬০। কাৰ্য্যত পলম কৰিলে বিপদ হব পাবে।

৬১। সোৰোপা মানুহেইহে কামৰ দোষ উলিয়ায়।

৬২। সামান্য কথাত খঙ কৰা, দুখত অধীৰ হোৱা, সদায় দ্বন্দ্ব কৰা, কুস্বভাবী তিবোতাৰ এই তিনি লক্ষণ।

৬৩। খঙত ইহা, অলপতে তুষ্ট হোৱা, দুখত সাস্থনা দান, স্বস্বভাবী তিবোতাৰ এই তিনি লক্ষণ।

৬৪। পাপৰ কথা প্ৰকাশ কৰাও পাপ।

৬৫। শাহুৱেক আৰু বোৱাৰীয়েকে দ্বন্দ্ব কৰা ঘৰ পয়মালৰ কুৰাণ। বেটাৰ (পোৰ) বোৱাৰীয়েকক কষ্ট দিয়া বৰ গুণাহ। কিন্তু বোৱাৰীয়েকে শাহুৱেকক তাবেদাহী নকৰিলে সেইটো কেৱল বেটাৰ (পোৰ) হে দোষ।

৬৬। যাৰ পৰকাললৈ চিন্তা নাই তেওঁ “মানুহ” নামক অযোগ্য।

৬৭। বিবেচনাৰ লগত হে মানুহক উপদেশ দিবা।

৬৮। ভাল কাপোৰ পিন্ধিলে ভাল মানুহ হব নোৱাৰে, স্বভাৱেইহে ভাল মানুহৰ পৰিচয় দিয়ে।

৬৯। তোমাৰ লৰা তিবোতাক যেনে দেখা, সকলোকে তেনে দেখিবা।

৭০। ছনীয়াত সকলো মানুহৰে অধিকাৰ একে, এতেকে
কাকো ঘৃণা নকৰিবা।

৭১। বিদ্যা শিকিলে অনেক বুদ্ধি ওলায়।

৭২। বুদ্ধি হীন লোকে কেতিয়াও সুখী হব নোৱাৰে।

৭৩। কপত বলীয়া হোৱা মুখৰহে কাম।

৭৪। কোনো কথা ভাবিহে কৰিবা।

৭৫। খঙৰ আগেয়ে কাৰণ বিচাৰিবা।

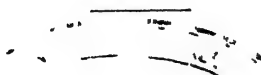
৭৬। এগুণ বিদ্যা থাকিলে শত গুণ আক্কেল হয়।

৭৭। কথাৰ ওপৰত কথা নকবা।

৭৮। অধৰ্ম্মীক কেতিয়াও বিশ্বাস নকৰিবা।

৭৯। আগেয়ে কাম কৰা পিচত খোচনামলৈ আশা কৰা।

৮০। সংসাৰত কোনো আপোন নহয়, এতেকে নিজক
নিজে সহায় কৰিবলৈ চেষ্টা ৰাখিবা।

১ ১১৫

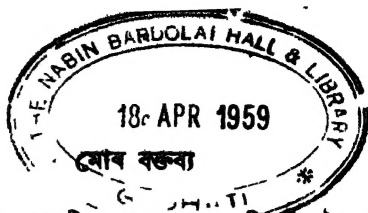
Please L... the book carefully.

গুণাহৰ প্ৰকাৰ

জীৱনৰ দ্বিত্যত কুৰ্ম্যৰ কাৰণে তেৱা কৰি ঈমান নানিলে
মৰণৰ সময়ত কষ্ট পাই তেৱা কৰি ঈমান আনিলেও কবুল নহয় ।

গুণাহ দুই প্ৰকাৰ ; যেনে (১) ছুগিৰা গুণাহ বা সাধাৰণ
পাপ । (২) কৰিৰা গুণাহ বা মহা পাপ । তলত কিছুমান
কৰিৰা গুণাহ জনক কাৰ্য্য উল্লেখ কৰা গ'ল— ।

মিছা কথা কোৱা, মিছা সাক্ষী দিয়া, সঁচা লুকাই ৰখা,
বিশেষ কাৰণৰ কাৰ্য্যৰে ফৰজ নামাজ নপঢ়া, জিনা কৰা, চুৰি
কৰা, বলকৰি পৰৰ বস্তু আত্মসাৎ কৰা, পিতা মাতাৰ মনত
দুখ দিয়া আৰু অবাধ্যতা চলা, তিবোতাই স্বামীক সেৱা নকৰা,
মোছলমানক গালি পৰা, অইনক জিনা কৰা বুলি মিছা অপবাদ
দিয়া, আনৰ বেয়া কথা ৰতনা কৰা, আমাণত খেয়াণত কৰা, ধৰ্ম্ম
যুদ্ধত পিঠি দিয়া, ঘোছ বা ভেটি খোৱা, সূত খোৱা, কুল মৰ্যাদাৰ
গোঁৱৰ কৰা, বিক্ৰীৰ সময়ত ওজনত কম বস্তু দিয়া নাচ গান,
প্ৰাজনা কৰা বা দেখা, প্ৰতিজ্ঞা ভঙ্গ কৰা, কোৰ্আন ছৰীফ পঢ়িব
জানিও ভুলি যোৱা, লোকক বাচাছৰী কৰি দেখুৱাবলৈ কোনো
কাম কৰা, এতিমৰ মাল আত্মসাৎ কৰা, ছুগিৰা গুণাহ ঘনে
ঘনে কৰা, বিনা কাৰণে কাকো হত্যা কৰা, মদ পান কৰা,
মোছলমানৰ প্ৰতি বেয়া ধাৰণা কৰা । গাহৰীৰ গোছত খোৱা,
জুৱা খেলা, যাছ কৰা, তিবোতাক বেপদাত ৰখা ইত্যাদি ।

মোৰ নিচিনা জ্ঞানহীন মানুহে মুছলমান বিষয়লৈ কোনে
কথ বাখ্যা কৰা বৰ লাজৰ কথা। তথাপি সকলো মোমি-
মুছলমান ভায়ে নিজৰ জাতিৰ উন্নতিৰ অৰ্থে চেষ্টা কৰা উচি
বুলি বিবেচনা কৰিহে এই “ইছলাম সোপান” খনি সং-
কৰিবলৈ কাপ হাতত ললে। ইয়াত কলেমা, নামাজ, বোছ
আৰু নিয়তবোৰ ভাগ ভাগকৈ দেখুৱা হৈছে। তাৰ বাহিৰে
এতোক পাঠৰ তলত সদায় মনত থাকিবৰ কাৰণে প্ৰশ্ন ক-
দিয়া হৈছে, এতেকে সকলো লব-ছোৱালীবিলাকৰ ঘৰ
আৰু উৰ্দ্ধ, শিকোৱাৰ বাহিৰেও ঘৰৰ পাঠৰ নিচিনা
ঘৰত অভিভাৱকে মুখস্থ কৰাটো বাখিলে অতি সহজে স্বৰ্গ
পৰাযণ হ’ব পাৰিব বুলি মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস। মুঠৰ ওপৰ
কবলৈ গলে লবাবলৈ এটালৈকে ইয়াৰ দ্বাৰা স্বৰ্গৰ কা-
সাধিব পাৰিব। শেষত ক’ব লগীয়া এই যে মোৰ বন্ধু ডিব্ৰুগড়
গৱৰ্ণমেণ্ট হাইস্কুলৰ হেড মোলনী জোনাৰ মোলনী আবহুলকা
চাহাবে কিতাপ খনিৰ গুণাগুণ বিচাৰ কৰি ছপাবলৈ উৎস-
াহিছে, তেওঁৰ মতামত বুজিব পাৰিছোঁ। যে কিতাপখনি পাঠশালা
মকত্বত নিৰ্দ্ধাৰিত কৰিলেও বহুত উপকাৰত আহিব। ইতি -

ডিব্ৰুগড় গৱৰ্ণমেণ্ট হাইস্কুল,

১১/১৫

}

এ, বহমান চাহ।

জাননী

গ্ৰন্থকাৰৰ কিতাপবোৰ তলৰ ঠিকনাত আৰু আন আন
কিতাপৰ দোকানত পাব।

১। মজবুৰ শিশুবোধ 'ক' মানব—	১৬ পাই
২। ঐ ঐ 'খ' মানব—	১৬
৩। মোছলেম সাহিত্য পাঠ ১ম ভাগ—	৩০ আনা
৪। ঐ ঐ ঐ ২য় ভাগ—	১০
৫। ঐ ঐ ঐ ৩য় ভাগ—	১০
৬। পাঠীগণিত শিক্ষা প্ৰণালী—	১০
৭। ইছলাম সোণাল ১ম ভাগ—	১০
৮। কাবিন নামাৰ নকল (বিয়াৰ কাৰণ)—	১০
৯। কিসাফতৰ খবৰ	} বন্ধ
১০। শিশুৰ আদৰ্শ ধাৰাপাত	
১১। শিশু ইছলামিক কিছা (ছপা হব)	

মুৰশ্বাহান ষ্টোন
কুমাৰপাৰা, গুৱাহাটী।